

Taitaja2016 LOPPURAPORTTI

Taitaja2016 Seinäjoki 9.-12.5.2012

Taitaja2016	Ammattitaidon Suomen mestaruuskilpailut
TaitajaPLUS	Ammattitaitokilpailu erityistä tukea tarvitseville
Taitaja9	Kädentaitokilpailu perusasteen 9-luokkalaisille
Oheisohjelmat	Avajaiskulkue Avajaiset Ammattipolut TEST THE BEST -pisteet Ammattitori Global Park Kansainvälinen seminaari Taitajat framilla –seminaari Nuorten ehto bileet Eteläpohjalainen Taitaja2016 -ilta Päättyjäiset Muuta Taitaja2016 ohjelmaa; Get together party, Seinäjoen kaupungin vastaanotto, Skills Finland ry vastaanotto, Alvar Aalto –kulttuurikierros, Kansainvälinen Ilta, Periskooppi-tornin vihkiäiset, Taitaja2016 osasto Seinäjoen asuntomessuilla
Julkaisija	Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu
Toimittaja	Lähdesmäki Liisa
Kirjoittajat	Anttila Kyllikki, Huttunen Minna, Kari Karhumäki, Koitto Anna-Kaisa, Kurjenluoma Juhani, Kurunsaari Marja-Terttu, Lounela Kirsi, Lähdesmäki Liisa, Riihimaa Jaakko, Rintala Anne, Riitta Tuokko, Yli-Härsilä Aila Sedu/Taitaja2016
Kuvat	Sedu/Taitaja2016.
Painopaikka	Seinäjoki
Kansikuva	Yläkuva: Avajaiskulkue Alvar Aalto –keskuksessa Alakuva: Taitajien taitaja2016 Tuure Ruhanen ja palkintoauto

Sisältö

Tiivistelmä

Esipuhe

1. Taitaja2016 – Juurista jalostukseen.....	6
1.1. Visio, tavoitteet ja arvot	6
1.2. Teemat ja tavoitteet kilpailulajeissa.....	7
1.3. Sedun nostamat teemat ja pedagogiset kehittämistavoitteet.....	9
1.4. Pakolliset teemat ja niihin liittyvät kilpailut.....	10
2. Taitaja2016 tekijät – tuhansia toimijoita.....	12
2.1. Taitaja2016 suojelija.....	13
2.2. Neuvottelukunta.....	13
2.3. Ohjausryhmä	14
2.4. Suurseminarityöryhmä ja kansainvälisen seminaarin työryhmä.....	15
2.5. Ydintiimi, sektorivastaavat.....	16
2.6. Lajiohjausryhmät.....	19
2.7. Kilpailulajit ja lajien lajivastaavat sekä varalajivastaavat.....	19
2.8. Kilpailun jury ja johtotiimi.....	20
2.9. Taitaja2016 -toimisto, - kilpailutoimisto, henkilöstöt ja tukitiimit.....	21
3. Taitaja2016 kilpailut	23
3.1. Yleistä kilpailujärjestelyistä.....	23
3.2. Kulkue ja avajaiset.....	34
3.3. Kilpailut.....	25
3.4. Näytöslajit	26
3.5. Lajinäytökset.....	27
3.6. Taitaja9 kilpailu.....	27
3.7. Päätäjäiset.....	28
4. Opiskelijälähtöiset koulukiertueet ja ammattipolut.....	29
4.1. Ammattipolkujen ennakkotehtävät ja ilmoittautuminen sekä koulukiertue	30
4.2. Ammattipolkujen toteuttaminen	30
4.3. SomeTeam osana ammattipolkuja.....	31
4.4. TestLab – esimerkki alojen välisestä yhteistyöstä.....	31
4.5. Juurista jalostukseen – Tuotteen tie osista kansainväliseksi tuotteeksi	32
5. Taitaja2016 - seminaareja ja verkostoitumistilaisuuksia	33
1. Tervetuloa Seinäjoelle ja Taitaja2016 tapahtumaan.....	33
1. Get together party, Sedu.....	33
2. Seinäjoen kaupungin vastaanotto.....	33
3. Skills Finland ry vastaanotto.....	33
2. Taitajat framilla –seminaari	34
3. Kansainvälinen seminaari.....	36
4. Vapaamuotoista verkostoitumista iltatapahtumissa.....	37
1. Ehtoo bileet Duudson Activity Park:ssa.....	37
2. Taitaja2016 -ilta Lakeudessa.....	38
3. Eteläpohjalainen VIP -pitopöytä opiskelijayhteistyöllä.....	39
6. Kansainvälisyys	40
1. Keskeisimmät toimintakokonaisuudet ja Taitaja2016 teemat.....	40
2. Kansainväliset vieraskilpailijat.....	40
3. Elämyksellisyyttä.....	41
4. Kansainvälisyyden tukitiimit.....	44
7. Näkyvyys, viestintä ja markkinointi.....	45

1.	Suunnittelu ja verkkosivusto.....	45
2.	Viestinnän ja markkinoinnin tekijät ja tukitiimit.....	46
3.	Visuaalinen ilme.....	46
4.	Kohderyhmät.....	47
5.	Materiaalit.....	48
6.	Sähköinen viestintä.....	48
7.	Ulko- ja lehtimainonta.....	48
8.	Taitaja2015 mainosmateriaalit.....	48
9.	Viestintä Taitaja2016 tapahtumassa.....	49
10.	Mediatilaisuudet sekä Taitaja –näkyvyys mediassa.....	49
11.	Viestinnän osalta huomioita ja kehitettävää.....	50
8.	Tapahtuman suunnittelu, rakentaminen ja purkaminen.....	52
1.	Taitaja2016-pienoiskaupunki.....	52
2.	Elämyksellisyys tilaratkaisuissa	52
3.	Tekninen suunnittelu ja aikataulutus.....	53
4.	Sisäneliöitä niukalti, ulkotilaa hulpeasti.....	56
5.	Opiskelijatiimit tapahtuman rakentajina.....	56
6.	Teltat, hallit, kontit, pilvipalvelut, lajialueiden moninaiset paikat.....	59
7.	Kuljetuksissa urakoitiin.....	60
9.	Turvallisuus.....	61
1.	Turvallisuus ja järjestyksenvalvonta.....	61
2.	Päivystys ja ensiapu.....	62
10.	IT-palvelut ja tietohallinto.....	63
11.	Palvelut.....	64
1.	Taitajatiimit.....	64
2.	Majoitus.....	64
3.	Ruokailut.....	65
4.	Puhtaanapito ja jätehuolto.....	68
5.	Muut palvelut.....	69
1.	Oppaat.....	69
2.	Narikka.....	69
3.	Kokouspalvelut.....	69
4.	Hiljainen huone.....	70
12.	Aikuiskoulutus näkyväksi osaksi Taitaja –tapahtumaa.....	70
1.	Aikuisten ammattipolut.....	70
2.	Vieraskilpailijat ja työnäytökset.....	71
3.	Bioenergian lajinäytös.....	71
4.	Taitajat Framilla seminaaria toteuttamassa.....	72
5.	Koulutukset.....	72
6.	Tapahtuman markkinointia työelämän edustajille.....	72
13.	Talous ja yhteistyökumppanit.....	72
14.	Taitaja Seinäjoen asuntomessuilla.....	76
15.	Taitaja2016 Hyödyntämissuunnitelman yhteys Sedun strategiaan.....	78
1.	Työelämän ja koulutuksen vaikuttavuus, yrittäjyys ja yrittäjämäinen toimintatapa.....	78
2.	Yhdessä tekemisen taito ja kulttuuri sekä mittarit.....	79
3.	Yksilöllisyys ja osaamisperusteisuus, joustavat opintopolut.....	80
4.	Kansainvälisyys oppimisessa ja osaamisessa.....	81
5.	Digitalisaatio läpileikkaavana teemana.....	81
6.	Viestintä ja markkinointi hyödyntämissuunnitelman näkökulmasta.....	82
16.	Kehittämiskohteet.....	82
	LIITTEET	84

Tiivistelmä

Taitaja2016 tapahtuman järjestämisvastuu myönnettiin Seinäjoen koulutuskuntayhtymälle vuonna 2012. Järjestämissopimus Skills Finland ry ja Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä Sedun kanssa allekirjoitettiin Lahdessa 9.4.2014 Taitaja2014 kisojen yhteydessä. Sopimuksessa sovittiin mm. järjestämisvastuista, resursoinnista ja Taitaja2016 tapahtuman teemoista ja toteutuksesta.

Sedu järjesti Turun Taitaja2015 semifinaaleja 32 lajissa 19.1.-6.2.2015. Useissa lajeissa semifinaalikäytäntöjä uudistettiin mm. kilpailuja vietitiin oppilaitosten ulkopuolelle ja/tai keskitettiin yhteen kilpailupaikkaan. Semifinaalit olivat oiva ajankohta myös ammatillisen koulutuksen markkinoimiseen.

Taitaja2016 semifinaaleihin osallistui 1671 opiskelijaa ja ne toteutettiin 18.1.-5.2.2016 Stadin ammattioppilaitoksen johdolla. Taitaja2016 finaalit pidettiin 10.-12.5.2016 Seinäjoella Seinäjoki Areenassa ja sen lähiympäristössä. Tapahtumajärjestelyissä painotettiin seikkoja kuten tasavertaiset kilpailuolosuhteet, teemojen läpileikkaavuutta, yleisön huomiointia, esteettömyyttä ja ammattien esittelyitä lajialueilla. Tapahtuman pääteema oli Juurista jalostukseen ja tapahtuman slogan oli TEST THE BEST. Yrittäjyys, kansainvälisyys ja joustavat opinpolut, yhteistyö toteuttamisessa, kestävä kehitys, työturvallisuus ja työhyvinvointi teemoja huomioitiin toteutuksissa.

Suomenmestaruuskilpailuja järjestettiin 47 eri lajissa, joista 4 oli TaitajaPLUS-lajeja. SM-mitaleista kilpaili 338 finalistia. Kutsukilpailuna toteutettiin 3 näytöslajia. Taitaja9 -kilpailuun osallistui aluekarsintojen perusteella jatkoon päässeet 35 yläkoulua ja 108 koululaista. Taitaja2016 tapahtumaan osallistui 36 kansainvälistä kilpailijaa 17 eri lajiin. Lajinäytöksiä toteutettiin neljässä lajissa. Tapahtumassa oli esillä kaikkiaan 56 eri ammattilajia, joissa oli yli 500 enintään 20-vuotiata nuoria 58 eri oppilaitoksesta. Ammatillinen aikuiskoulutus oli vahvasti mukana Taitaja2016 toteutuksissa. Ammattiosaamisen näyttöjä suoritettiin ennätyselliset 169 ja lisäksi osanäyttöjä 78.

Kilpailulajien tuomaristot koostuivat lajitoimijoista ja yrityselämän edustajista. Lajiohjausryhmät joissa yhteensä noin 400 lajitoimijaa laativat kilpailutehtävät. Sedusta noin 1500 opiskelijaa, opettajaa ja muuta henkilöstöä toimi kisapäivinä eri tehtävissä. Taitajan tekemistä opinnollistettiin sekä opiskelijoiden että henkilöstön osalta laajalti.

Taitaja2016 tapahtumapaikkoina toimivat Seinäjoki Arena ja Seinäjoen 2 jäähallia piha-alueineen ja Uimahalli-Urheilutalo sekä oheistapahtumissa Frami B ja D tiloja, Duudson Activity Park sekä Matador –ravintola sekä Sedun Kirkkokadun toimipiste. Osa Alaseinäjoen katua sekä lukuisia parkkialueita oli kilpailutapahtumien lisäalueina. Tapahtuma alkoi 9.5. Seinäjoen kauppatorilta, kun joukkueet huoltojoukkoineen kulkivat lähes kilometrin pitkänä värikkäänä nauhana kohti virallisia avajaisia Uimahalli-urheilutalolle. Taitaja2016 päättyi 12.5. klo 19.00 juhllisiin päättäjäisiin, missä jaettiin mm. SM-mitalit ja julistettiin Taitajien Taitajaksi Tuure Ruhanen, 2016 metsäkoneen käyttö –lajin voittaja.

Suomenkielinen Taitajat framilla -seminaari oli 11.–12.5.2016. Seminaareissa oli monipuolisia asiantuntijaluentoja, esityksiä ja workshopeja. Seminaarin teemat olivat yrittäjyys ja työelämäyhteistyö, elinikäinen oppiminen, kansainvälisyys ja osaamisperusteisuus. Seminaariosallistujat saivat rakentaa seminaarin ohjelmatarjonnasta itselleen sopivan polun. Seminaariin osallistui yhteensä 478 henkilöä.

Tapahtumaan saapui myös noin 300 ammatillisen koulutuksen kansainvälistä edustajaa. Taitaja2016-tapahtuman kansainvälisenä ohjelmana järjestettiin Strengthening the Competence Based Approach In Finland – This is how we did it –seminaari, johon osallistui 26 eri maasta 250 osallistujaa.

Oheisohjelmat kuten avajaiskulkue, avajaiset, Nuorten Ehtoo bileet, Eteläpohjalainen ilta Lakeudessa, päättäjäiset jne. onnistuivat suunnitellusti ja osallistujia oli jopa ennätysellisesti. Yhteensä kaikkiin eri Taitaja2016 –tapahtumiin osallistui 43 700 henkilöä. Taitaja2016 tapahtumasta jäi hyvä mieli ja paljon osaamista ja paljon ystäviä kaikille.

Esipuhe

Taitaja2016 koostuu ammattitaidon SM-kilpailuista, TaitajaPLUS-kilpailuista, Taitaja9-kilpailusta ja monipuolisesta oheishjelmasta. Taitaja on ammatillisen koulutuksen näyteikkuna ja kehittäjä. Se on myös työelämän, oppilaitosten ja opiskelijoiden verkostoitumis- ja kohtauspaikka. Samalla tapahtuma antoi kaikille osallistujille mahdollisuuden peilata itseään ja omaa oppilaitostaan muiden ammatillisen koulutuksen toimijoiden osaamiseen, työmenetelmiin, työkaluihin ja työympäristöihin.

Taitaja2016 järjestettiin Seinäjoella 10.–12.5.2016. Tapahtuman keskiössä olivat kilpailulajit. Ammattitaidon suomenmestaruudesta kilpaili 43 lajissa yhteensä 367 kilpailijaa sekä neljässä erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille suunnatussa TaitajaPLUS-lajissa 24 kilpailijaa. Lajit edustivat laajasti ammatillisen koulutuksen aloja. Taitaja2016 kilpailulajien finalistit karsittiin semifinaaleissa, jotka järjestettiin eri puolilla Suomea 18.1.–5.2.2016. Semifinaaleihin osallistui 1671 kilpailijaa. Kolmessa kutsukilpailuna järjestetyssä näytöslajissa oli 18 kilpailijaa. Mukana oli lisäksi ammattinäytöksinä sisustusala sekä koulutuskokeilualoja. Peruskoulun 9.-luokkalaiset (108 kilpailijaa) kisasivat vauhdikkaassa Taitaja9-finaalissa. Taitaja9 finalistit tulivat 36 eri oppilaitoksesta aluekarsintojen parhaina eri puolilta Suomea.

Taitaja2016 halusi tarjota tietoa ammateista ja elämyksiä kaikille aisteille ja kaikenikäisille. Taitaja2016 järjestettiin Seinäjoen keskustan tuntumassa. Tapahtuma suuntautui ulospäin ja kutsui käymään myös suurta yleisöä ilmaisessa ja avoimessa tapahtumassa. Kilpailulajien alueet sijoituivat neljään eri rakennukseen, joiden väliin jäivät ulkoalueet ja kadut niin, että muodostui yhtenäinen nauhamainen 1 km pitkä tapahtuma-alue.

Tapahtumasta haluttiin nuorekas ja nuorten ammattitaitoa esiintuova tapahtuma. Ilo ja innostus tehtiin näkyväksi visuaalisella ilmeellä, väreillä, ilmapalloilla, lipuilla, ilmapiiirillä ja oheistapahtumien luonteella niin ulkona kuin sisätiloissa. Nauhamainen kisa-alue rakentui mm. konteista, teltoista, iloisen värisistä puistopenkeistä ja infopisteistä. Taitaja-alueelle rakentui pienoiskaupunki kortteleineen ja kerrostaloineen.

Taitaja2016 visuaalisessa ilmeessä, alue- ja tilasuunnittelussa ja toimijoiden pukeutumisessa toistuivat valitut tapahtuman tunnusvärit, magenta, lime, oranssi. Lajiperheiden lajialueet somistettiin kookkailla ilmapalloilla. Lajiperheille suunniteltiin ja valmistettiin myös roolipukuja, joissa aiheena oli työkalut. Taitaja2016 toteutettiin pienellä budjetilla, kekseliäällä kierrätyksellä ja opiskelijoiden vahvalla osallistamisella niin suunnittelussa kuin toteuttamisessakin.

Taloudellisesti tapahtuma on iso ponnistus järjestäjille. Nykymuotoisen suuren tapahtuman mahdollistaa vain vahva kumppanien sitoutuminen tapahtuman tekemiseen. Yritysten ja yhteisöjen vahva mukanaolo osoitti esimerkillistä panostusta tapahtumaan aina lajiohjausryhmien kilpailutehtävien laadinnasta, semifinaalien ja finaalin lajialueiden toteuttamiseen, tuomarointeihin ja kilpailijoiden palkitsemiseen saakka. Kilpailulajien toteutuksissa saimme myös muita koulutuksen järjestäjiä mukaan lajitoteutuksiin. Näitä olivat mm. Ammattiopisto Luovi, Jyväskylän, Vaasan, Oulun seudun, Oulun, Keudan ja Keski-Pohjanmaan ammattiopistot ja Järvisseudun ammatti-instituutti. Lisäksi kolmen lajin toteutus hankittiin yrityksiltä ostopalveluna. Tämä yhteistyö on hyvä esimerkki ammatillisen koulutuksen ja työelämän yhteen hiileen puhaltamisesta nuorten tulevaisuuden eteen.

Slogan, TEST THE BEST, voitti Sedulaisille järjestetyn slogan –kilpailun 62 tehdystä ehdotuksesta. Taitajassa parhaat pääsevät esiin; kun nuori valitsee ammattia ja koulua, hän haluaa testata ja valita parhaan; kun nuori opiskelee ammattiin, hän haluaa parhaan mahdollisen oppimisympäristön ja mahdollisuuden kehittyä alansa huipuksi, sloganin ideoija, puolaa äidinkielenään puhuva Danuta Pyrdol avaa Taitaja2016-tapahtuman sloganin merkityksiä.

Taitaja2016 – Juurista jalostukseen

1.1. Visio, tavoitteet ja arvot

Taitajalla tavoitellaan pitkäaikaista vaikuttavuutta, lisätään ammattialojen tunnettuutta, tuetaan nuorten uravalintaa, kannustetaan ammattitaidon jatkuvaan kehittämiseen ja yrittäjämäiseen toimintaan. Opettajille Taitaja-verkosto on loistava mahdollisuus ammatilliseen kehittymiseen ja parhaiden käytäntöjen levittämiseen kollegojen kesken.

Skills Finlandin ja tapahtumanjärjestäjän Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedun solmiman sopimuksen mukaisesti Sedu halusi tiivistää yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa, luoda uusista pedagogisista käytänteistä pysyviä ratkaisuja yksilöllistämiseen ja painottaa monipuolisesti kansainvälisyyttä.

Taitaja2016 -tapahtumalla järjestäjä tavoitteli pysyvinä vaikutuksina asioita, jotka ovat Sedun strategiassa:

Visio

Vastuullisesti ja yhteistyöhakuisesti rohkaisten kansainvälistymiseen
Edistää yrittämistä, onnistumista ja hyvinvointia
Aikaansaa erinomaisuutta ja menestymistä

Tavoitteet

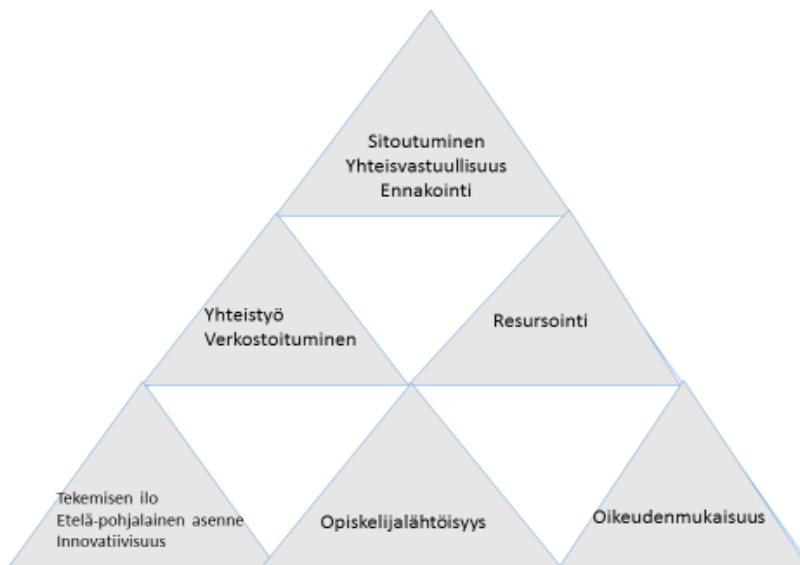
- vahvistetaan huippuosaamista ja innovatiivista toimintaa
- vahvistetaan verkostoja työelämän yhteistyökumppaneihin
- kehitetään opettajien osaamista ja verkostoitumista kollegoihin
- kansainvälistetään oppimista ja osaamista
- ajantasaistetaan opetuksessa käytettäviä koneita, laitteita ja metodeja
- juurrutetaan positiivinen vire ja yhdessä tekemisen kulttuuri
- vahvistetaan opiskelijoiden osaamista yrittäjämäisestä toiminnasta vastuuttamalla
- nostetaan opettajien ja opiskelijoiden ammattiylpeyttä

Arvot

Skills Finland ry Taitajalle asettamat arvot ovat Taitaja2016 –tapahtuman arvopohja. Nuo arvot ovat

avoimesti, reilusti, viisaasti, osaamisesta iloiten ja taitavasti

Taitaja2016 ydintoimijat eli lajivastaavat ja osa Taitaja2016 sektorivastaavia kokoontuivat yhteen 1. kerran syksyllä 2014. Tuolloin tutustuttiin toisiin ja työstettiin mm. yhteiset pelisäännöt Taitaja2016 -tapahtuman toteuttamiseen. Tuloksena saatiin toimintaperiaatteet, arvoja, jolle tapahtumaa lähdettiin toteuttamaan. Kuvio 1.

Kuvio 1. Taitaja2016 lajivastaavien ja varalajivastaavien tiimityön tuloksena syntynyt yhteiset tapahtuman tekemisen Taitaja2016 pelisäännöt, arvot.

1.2. Taitaja2016 – teemat ja tavoitteet kilpailulajeissa

Skills Finlandissa Taitaja-tapahtuman pysyviksi teemoiksi on valittu yrittäjyys, kestävä kehitys, työturvallisuus, työhyvinvointi ja pedagoginen kehittäminen. Kilpailujärjestäjänä Sedu nosti pysyvien teemojen rinnalle esiin uudet tutkinnot (koulutuskokeilut), joustavat opinpolut sekä yrittäjyyden ja kansainvälisyyden. Aiheet tulivat Etelä-Pohjanmaan strategiasta, vahvasta yrittäjyyden ja alkutuotannon maakunnasta.

Kilpailulajien finaalitehtävissä kantava teema oli **Juurista jalostukseen**. Kilpailujärjestäjä halusi näkyväksi positiivisen viestin pohjalaisesta asenteesta: hyvä fiilis, tekemisen meininki ja yrittäjämäinen palveluasenne. Kaikkia kilpailulajeja kannustettiin teeman huomioimiseen kilpailutehtävien ja alueiden suunnittelussa. Teemaa oli lähestytty eri näkökulmista ja varsin laaja-alaisesti. Esimerkkinä toteutuksesta Ravitsemuspalvelulajit sekä niihin liittyvät näytöslajit, Lihatuotteen valmistus ja Elintarvikkeiden valmistus, toivat kilpailutehtävissään ja lajialueillaan esille ruokaketjun etenemisen.

Yrittäjyys, kestävä kehitys, työhyvinvointi ja työturvallisuus huomioitiin kaikkien kilpailulajien tehtävien suunnittelussa ja lajialueiden toteutuksessa. Kestävän kehityksen teemaa on pyritty käsittelemään laajasti niin, että jokainen laji huomioi kilpailutehtävissään ja lajin toteutuksessa ympäristövaikutusten ja taloudellisten näkökohtien lisäksi myös sosiaalisen ja kulttuurisen kestävä kehityksen. Mahdollisimman monet kilpailutehtävistä suunniteltiin niin, että syntyvät tuotteet jäivät käyttöön oppilaitokseen, voitiin myydä yleisölle tai ne voitiin kierrättää ja/tai uudelleen käyttää materiaalina eli huomioitiin taloudellisuus ja pitkäjänteisyys materiaalivalinnoissa ja hankinnoissa. Lajin toteutuksessa ja arviointikriteereissä kiinnitettiin huomio työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin.

Yrittäjyyden lajiohjausryhmä linjasi lajin uudistamisen tavoitteekseen. Yrittäjyys -lajia uudistettiin vastamaan lajin kansainvälistä tasoa ja toisaalta tuomaan lajiin päivitettyä tietoa ja osaamista. Liiketoimintasuunnitelmapainotteisen kilpailutehtävää muokattiin toiminnallisemmaksi ja kokeilevammaksi. Otettiin käyttöön Business Model Canvas -malli osana kilpailutehtävää. Semifinaalissa kokeiltiin jo uudenlaista rakennetta, jossa oli viisi tehtävämoduulia. Sama rakenne säilyi myös

finaalitehtävissä. Finaalissa haettiin erityisesti yllätyksellisyyttä ja toiminnallisuutta, jolloin lajin kiinnostus saadaan yleisön näkökulmasta kasvamaan. Myös kilpailun luonnetta muutettiin. Kilpailutehtävissä sallittiin mm. puhelimen ja netin vapaa käyttö. Kaiken kaikkiaan yrittäjyyslajin uudistamisella haettiin myös sitä, että yrittäjyyslajiin voi osallistua mistä ammatillisesta perustutkinnosta, sillä yrittäjyys kuuluu jokaiseen ammattiin.

Taitaja2016-kilpailussa on lajivastaavia ja lajiohjausryhmiä ohjeistettiin kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että Taitaja-sääntöjen mukaisesti kilpailutehtävissä tulee noudattaa **tutkinnon perusteiden K3-tasoa**. Lajeissa, joissa ei selkeästi toimittu jonkin tietyn perustutkinnon osaamisalueella, oli määritelty ne perustutkinnon tutkinnon osat, joiden K3-tasoa kilpailussa edellytettiin. Ammattitaitovaatimukset olivat tutkinnon perusteiden K3-tasoa. Tämä tavoite toteutui hyvin sekä lajikuvauksissa että pääsääntöisesti myös kilpailutehtävien osalta. Merkittävää oli myös avoimuuden lisääntyminen kilpailutehtävien kuvauksissa ja niiden ennakkoon julkaisemisessa. Useat lajit rakensivat kilpailutehtävänsä niin, että tehtävät saatettiin julkaista nettisivuilla ennakkoon joko kokonaisuudessaan tai lähes kokonaan. Tällä tavoin pyrittiin lisäämään tasapuolisuutta ja poistamaan spekulointia tehtävien vuotamisesta vain joidenkin kilpailijoiden tietoon.

Taitaja2016 tavoitteena oli semifinaaleissa ja finaalissa annettujen **ammattiosaamisen näyttöjen määrän kasvattaminen**. Arvioinnin opas 5. uudistettu painos ohjeistaa selkeästi, miten osaamisen tunnustaminen ammattitaitokilpailuista tulee tehdä. *”Taitaja-kilpailujen kilpailutehtävät perustuvat ammatillisten perustutkintojen tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin. Kilpailusuorituksia arvioivat niin opetuksen kuin työelämänkin edustajat. Kilpailijoiden käytössä olevat koneet, laitteet ja työskentely-ympäristö on tehty mahdollisimman hyvin vastaamaan työelämän tilanteita. Näistä lähtökohdista katsottuna kyseessä on vastaavanlainen tilanne kuin oppilaitosnäytössä. Jos kilpailuihin valmennettava on vielä kilpailusuorituksen aikana ammatillisessa peruskoulutuksessa, hänen osaamisensa semifinaalien tai kilpailujenaikana arvioidaan osana tai kokonaan ammattiosaamisen näyttönä. Tämän mahdollisuuden tulee olla kirjattuna koulutuksen järjestäjän tutkintokohtaisessa opetussuunnitelmassa, toimielimen hyväksymässä ammattiosaamisen näytön arviointisuunnitelmassa sekä tarkemmin opiskelijoiden henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.”* Asiaa käsiteltiin toistuvasti mm. lajivastaavien ja lajiohjausryhmien koulutuksissa.

Tavoite ammattiosaamisen näyttöjen määrän kasvattamisesta toteutui erinomaisesti. Lajiraporteista poimitujen tietojen mukaan kilpailulajeissa annettiin kaikkiaan 169 ammattiosaamisen näyttöä sekä lisäksi 78 osanäyttöä. Kilpailun yhteydessä annettiin useita ammattiosaamisen näyttöjä tutkinnon osasta Huippuosajana toimiminen 15osp. Kaiken kaikkiaan näyttöjen määrä oli todennäköisesti tätäkin suurempi, sillä osa lajivastaavista raportoi, että lajin osalta tiedot annetuista näytöistä olivat vain kilpailijoilla ja valmentajilla.

Kilpailulajeja kannustettiin kehittämään uusia **ideoita työelämälähtöisestä toteutustavasta ja lajikumppanuuksista**. Tutkinnon perusteiden mukaisti kilpailutehtävien suunnittelussa ja toteutuksessa painotettiin työelämälähtöisyyttä. Tutkinnon perusteiden mukaisesti nostettiin esiin työelämässä tarvittavia taitoja esim. vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, ongelmanratkaisutaitoja ja ammattietiikkaa. Useiden lajien kilpailutehtävissä oli työelämälle tyypillisiä lajien välistä yhteistyötä vaativia osioita. Tästä esimerkkinä Taitaja-mökki, jonka pintakäsittelyn toteutti kilpailutehtävänä Maalaus ja tapetointi, samaan mökkiin Visuaalinen myyntityö stailasi sisustuksen kilpailutehtävänä ja Viherrakentaminen teki mökin ulkoterassiin. Taitaja-mökin olivat suunnitelleet Seinäjoen Ammattikorkeakoulun opiskelijat ja mökkien rakentamisesta vastaa Kaks 'kättä-työpaja. <http://taitaja2016.fi/taitaja-lujittaa-yhteistyota/> Kuva 1.

Kuva 1. Taitaja –moduulimökkejä odottamassa Maalaus ka tapetointi –lajin kilpailijoita tekemään pintakäsittelytehtäviä Taitaja2016 finaalissa Seinäjoki Arenassa. Kesällä samat rungot olivat valmiiksi märkeiksi jalostettuina Seinäjoen asuntomessualueen osastolla kävijöiden ihailtavina.

Taitaja2016 tavoitteena oli **elämyksellisyys ja yleisöystävällisyys** kilpailulajien toteuttamisessa. Lajialueiden toiminta pyrittiin suunnittelemaan niin, että lajialueet ovat aktiivikäytössä koko tapahtuman ajan. Lounastauoilla ja kilpailuaikojen ulkopuolella alueilla työskentelevät vieraskilpailijat ja lajiesittelijät olivat mahdollisuuksien mukaan koko ajan paikalla. Jokaisella lajialueella oli infotiski, jossa oli infonäytöllä lajiesittely lyhyesti ja informatiivisesti, lajia esittelevää kuvamateriaalia ja videoita sekä tasopinnalla printteinä finalistien esittely, lajin kilpailuaikataulu kokonaisuudessaan ja meneillään olevan tehtävän kuvaus. Mahdollisuuksien mukaan laji esitteli yleisölle sen, minkälainen tuote on valmistumassa. Elämyksellisyyttä toivat **Test the Best-pisteet**, joissa yleisöllä oli mahdollisuus osallistua aktiivisesti, tehdä jotain itse. Näitä kokeilupisteitä oli useimmissa lajeissa lajialueilla sekä yleisellä tapahtuma-alueella. Lajeja kannustettiin lajialueiden visualisoinnilla korostamaan elämyksellisyyttä ja yleisöystävällisyyttä.

1.3. Sedun nostamat teemat ja pedagogiset kehittämistavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö on käynnistänyt kolme **koulutuskokeilua**, joiden tavoitteena on vastata sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaympäristön ja palvelurakenteen muutoksiin ja muutosten edellyttämiin uusiin osaamistarpeisiin. Taitaja2016 yhteydessä tuotiin esille näitä koulutuskokeiluja, jotka ovat sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala, sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinnon, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala sekä tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala. Nämä koulutuskokeilut esittäytyivät tapahtumassa omalla osastollaan ja työnäytöksissä.

Uudistuneissa tutkinnon perusteissa korostuu osaamisperusteisuus osana uusia tutkinnon perusteita ja joustavia, yksilöllisiä opintopolkuja. Taitaja2016 toi esille tutkinnon perusteiden mukaisesti opiskelijan

mahdollisuudet suunnitella ja rakentaa joustavasti **oma opintopolkunsaa**. Näitä opintopolkuja esiteltiin Sedussa opiskelijoille kehitettyjen opintopolkujen kautta. Opiskelija voi valita monipuolisesta tarjonnasta ja rakentaa opintopolkuaan joustavasti ja yksilöllisesti. Osaamista voi laajentaa myös valitsemalla tutkinnon osia muista perustutkinnoista. <http://www.sedu.fi/fi/Opiskelu/Oma-polku> . Sedun opintopolkuja ovat: Yrittäjyyden Oma polku, Huippuosaajan Oma Polku, Jatko-opintojen Oma Polku, Kansainvälisyyden Oma Polku, Urheilun Oma Polku ja Tapahtumatuottamisen Oma Polku. Näitä joustavia opintopolkuja tuotiin esille mm. ammattipolkujen oppaina toimivien opiskelijoiden tarinoissa, lajioppaina toimivien opiskelijoiden omista tarinoissa, ammattitorilla olevassa esittelypisteessä sekä seminaarien workshopeissa.

Ammatillisissa perustutkinnoissa opiskelija voi valita monipuolisesta tarjonnasta ja rakentaa opintopolkuaan joustavasti ja yksilöllisesti. Tutkinnon perusteet ja ammattitaitovaatimukset ovat samat opetussuunnitelmaperusteisessa ja näyttömuotoisessa ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa. Työelämässä hankittu osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan. Sama ammatillinen osaamisen on mahdollista hankkia ja osoittaa eri tavoin. Osaamista voi laajentaa myös valitsemalla tutkinnon osia muista ammatillisista perustutkinnoista, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista tai ammattikorkeatutkinnoista. Uudet tutkinnon perusteet mahdollistavat aikaisempaa laajemmin osaamisen hankkimisen ja osoittamisen eri tavoin. Taitaja2016 toi tätä näkökulmaa esiin mm. tuomalla muutamien lajien vieraskilpailijoiksi saman ammatillisen perustutkinnon tutkinnon suorittajia näyttömuotoisesta aikuiskoulutuksesta- saman ammatillisen osaamisen hankkiminen ja osoittaminen eri tavoin. **Osaamisperusteisuus** tuli vahvasti esiin Taitaja2016 kansainvälisessä seminaarissa sekä kaksipäiväisessä Taitajat framilla-seminaarissa erityisesti rinnakkaissessioissa.

Taitaja2016 on pedagogisesti merkittävä yhteinen ponnistus koko Sedulle. Tapahtuma järjestettiin koko Sedun yhteisvoimin ja kiinteästi osana opetusta. Kisajärjestelyissä olivat mukana myös ne opettajat ja opiskelijat, jotka eivät itse toimineet laji- tai varavastaavina, tuomareina tai kilpailijoina. Pedagogisesti merkittävää oli **yhdessä tekeminen**, eri alojen ja yksikköjen välinen yhteistyö kisojen valmistelussa ja toteuttamisessa.

Samalla teimme tiivistä yhteistyötä Seinäjoen Ammattikorkeakoulun ja Sedu, Aikuiskoulutuksen sekä muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa. Lisäksi runsas joukko Sedun opiskelijoita oli työssäoppimisjaksoilla mukana Taitaja2016n toteuttamisessa ja Sedun henkilökunnalla oli mahdollisuus osallistua Taitaja2016 toteuttamiseen viikon pituisilla työelämäyhteistyön kehittämisjaksoilla. Taitaja2016 oli merkityksellinen oppimisympäristö, työssäoppimispaikka ja työelämäjakson toteutumipaikka kaikille niille opiskelijoille ja opettajille, jotka osallistuivat Taitaja2016n suunnitteluun, ennakkovalmisteluihin ja tapahtuman toteuttamiseen koko prosessin kuluessa.

1.4. Pakolliset teemat ja niihin liittyvät kilpailut

Yrittäjyys -kilpailu

Yrittäjyysopetusta koskeva kilpailu toteutettiin tänä vuonna 11. kerran yhteistyössä Suomen Yrittäjien kanssa. Teema vaihtuu vuosittain. Tänä vuonna teema oli Yrittäjyysopetuksen uudet kokeilut. Taitaja2016 tapahtuman päättäjäisissä palkittiin vuoden 2016 parhaaksi yrittäjyysopetuskokeiluksi Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ja Stadin ammattiopiston organisoima

”Vanhuksille ja lapsille hyväntekeväisyyspalveluista toteuttava Yhteistä hyvää –kokeilu.

Yhteistä hyvää -kokeilu yhdisti kahden oppilaitoksen eri koulutusaloilta tulevat opiskelijat. Kokeilun tavoitteena oli oppia yrityksen yhteiskuntavastuun ja kannattavan liiketoiminnan yhdistämistä. Opiskelijat tekivät yhteistyötä useiden eri yritysten ja järjestöjen kanssa. Palkinnon jakanut Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien puheenjohtaja Anne Niemi totesi, että ammatillinen koulutus uudistuu parhaillaan sekä rakenteellisesti että pedagogisesti. Tämä kannustaa oppilaitoksia ja työelämän tahoja tekemään yhä

enemmän yhteistyötä. Taitaja2016 teema ”Test The Best” on hienolla tavalla ajassa. Nyt tarvitaan ammatillisen koulutuksen kokeilukulttuuria: rohkeita, luovia ja yrittäjämäisiä ratkaisuja, Niemi sanoo. Tarkemmin kilpailun voittaneeseen kokeiluun voi tutustua seuraavasta linkistä:

<https://www.yrittajat.fi/uutiset/530576-vuoden-paras-kokeilu-auttaa-lapsia-ja-vanhuksia>

Kestävän kehityksen kilpailu

Kestävän kehityksen kilpailuun tulee lajien ilmoittautua etukäteen. Kilpailuun ilmoittautui 12 lajia. Taitaja2016 tapahtumassa Kuljetuslogistiikka –laji voitti kestävän kehityksen palkinnon pistemäärällä 43/50. Palkinnon perusteluihin on kirjattu, että kestävän kehityksen periaatteet näkyivät Kuljetuslogistiikan lajissa niin kilpailutehtävien suunnittelussa, lajin toteuttamisessa kuin viestinnässäkin. Kokonaisuus oli hyvin hallittu. Työturvalliset ja ekologiset toimintatavat sekä suunnitelmallinen ja energiatehokas suoritus näkyivät erityisesti arvioinnissa. Kestävä kehitys oli huomioitu kilpailulajin kalustossa esim. uudet vähäpäästöiset ajoneuvot sekä niiden säästävä ajotapa ja taloudellinen ajo. Kilpailijoiden ”hiilijalanjälki” mitattiin, ja kilpailutilanteessa pyrittiin päästöjen minimoimiseen, energiatehokkuuteen sekä kuormaamisen taloudellisuuteen. Materiaaleissa oli huomioitu uudelleen käytettävyys. Lajin vastuutoimijat ja lajioppaat olivat sisäistäneet erinomaisesti lajin kestävän kehityksen näkökulman. Hyvä motivaatio kestävän kehityksen edistämiseen, tietoisuus valintojen vaikutuksista sekä positiivinen asenne näkyi kaikkien lajin toimijoiden toiminnassa. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys näkyi muun muassa kilpailijoiden yhteishengen tukemisena, avoimuutena ja tasapuolisena kohteluna.

Kestävän kehityksen asiantuntijaryhmä koostui asiantuntijajäsenistä Hellevi Lassila Sedusta, Raija Salmi Liviasta ja Pia Kyllönen Stadin ammattiopistosta. He käsittelivät hakemukset, tutustuivat lajitoteutuksiin ja haastattelivat lajin vastuuhenkilöitä sekä lajioppaina toimineita opiskelijoita. Mukana toimivat Seinäjoen koulutuskuntayhtymän kestävän kehityksen työryhmän jäsenet ja työelämän edustaja Lakeuden Etapista. Tämän jälkeen he esittelivät parhaiksi katsomansa lajitoteutukset Taitaja2016 Jurylle, joka esityksestä teki päätöksen voittajasta.

Turvalliset työtavat –palkinto. LähiTapiola –ryhmä on palkinnut vuosittain stipendillä Turvalliset työtavat –palkinnon voittajan, jonka heidän palkintoraatinsa on valinnut voittajaksi. Taitaja2016 tapahtumassa voittajaksi selvisi Sähköasentaja -laji. Palkinnon luovutti LähiTapiola Keskinäisen Vakuutusyhtiön puolesta Jonna Lahtinen, riskipäällikkö.

2. Taitaja2016 tekijät – tuhansia toimijoita

Taitaja –kilpailujen järjestämisessä noudatettiin Skills Finland ry:n laatimia ja 1.4.2014 hyväksyjä Taitaja ja TaitajaPLUS -sääntöjä. Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä Sedun ja Skills Finland ry:n kesken allekirjoitettiin Taitaja2016 –tapahtuman järjestäjäsopimus 9.4.2014. Tässä sopimuksessa ovat määriteltyinä mm. Taitaja –tapahtuman toteutuksen ohjeistukset ja järjestämisvastuut.

Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä laittoi loppuvuodesta 2013 Taitaja2016 kilpailujohtajan määräaikaisen tehtävän auki. Tehtävään tuli valituksi LitL Liikuntaneuvos Liisa Lähdesmäki Seinäjoelta. Kilpailujohtaja aloitti tehtävän sivutoimisena, 20% työpanoksella, maaliskuussa 2014. Päätoimisena tehtävä alkoi 1.8.2014, jolloin perustettiin Taitaja2016 toimisto. Ohjausryhmä ja neuvottelukunta valittiin vuoden 2014 loppuun mennessä ja ne kokoontuivat ensimmäisen kerran Taitaja2015 semifinaalien viimeisenä kilpailupäivänä 6.2.2015. Päätoimiset Kilpailulajien vastaava ja Tekniikka- ja logistiikkavastaava valittiin Sedun sisäisellä haulla ja he aloittivat työnsä alkuvuodesta 2015. Tietohallinto-, Turvallisuus-, Kansainvälisyys-, Viestintä- ja markkinointi-, ja koulukoordinaattorivastaavat henkilöt nimettiin lukuvuoden 2014-2015 aikana. Valitut henkilöt hoitivat Taitaja2016 -tehtäväänsä oman työnsä osana toimien Sedussa vastaavan sektorin vastuutehtävässä. Kilpailujohtajaa lukuun ottamatta kaikki rekrytoinnit tehtiin Sedun sisäisenä hakuna. Laji- ja varalajivastaavia nimettiin Seinäjoen koulutuskuntayhtymän henkilöstöstä syksystä 2013 lähtien aina syksyyn 2015 saakka.

Kuvio 2. Taitaja2016 organisaatiokaavio.

2.1. Taitaja2016 Suojelija

Taitaja2016 tapahtuman suojelijaksi pyydettiin Suomen tasavallan pääministeriä Juha Sipilää. Hän lupautui tapahtuman suojelijaksi ja oli 9.5.2016 Taitaja2016 avajaisissa Seinäjoen Uimahalli-urheilutalolla avaamassa tapahtuman.

2.2. Neuvottelukunta

Neuvottelukunta toimi asiantuntijafoorumina, vei viestiä ammatillisesta koulutuksesta omiin viiteryhmiinsä, antoi arvovaltaisen taustatuen tapahtumalle, markkinoi tapahtumaa, ja heillä oli osallistumismahdollisuus kilpailutapahtumiin. Neuvottelukunta kokoontui 2 kertaa vuodessa, yhteensä 4 kertaa. Kuva 2.

Kuva 2. Taitaja2016 Neuvottelukunta koolla keväällä 2016 Taitaja –toimiston neuvottelutilassa. Kuvassa mm. oikealla toisena Eduskunnan varapuhemiehenä tuolloin toiminut Paula Risikko.

Jäsenet

E-P:n Kauppakamari	Tynjälä Heikki	Puheenjohtaja
E-P:n Yrittäjät	Minna Sillanpää	Toimitusjohtaja
EEPEE	Tommi Suvisalmi	Henkilöstöpäällikkö
Atria Suomi oy	Tauno Perälä	Tuotantojohtaja
Veljekset Ala-Talkkari oy	Antti Ala-Talkkari	Toimitusjohtaja
Osmatic oy	Ossi Tuomela	Toimitusjohtaja
Pohjois-Suomen Sähkö oy	Juha Lounatvuori	Toimitusjohtaja

Duudson Activity Park	Jani Karvonen	Toimitusjohtaja
Seinäjoen kaupunki	Irene Turenius	Kaupunginhallitus, jäsen
Kurikan kaupunki	Päivi Hernesmaa	Sivistystoimenjohtaja
Lapuan kaupunki	Arto Lepistö	Kaupunginjohtaja
Ähtärin kaupunki	Jarmo Pienimäki	Kaupunginjohtaja
Eduskunta, ministeriö	Paula Risikko	Liikenne -ja kuntaministeri
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Mika Tammilehto	Johtaja
Opetushallitus	Petri Pohjonen	Ylijohtaja
CIMO	Mika Saarinen	Yksikön päällikkö
Skills Finland ry	Eija Alhojärvi	Toiminnanjohtaja
Etelä-Pohjanmaa	Marjut Leppänen	Koulutusasiantuntija
Etelä-Pohjanmaan Liitto	Asko Peltola	Maakuntajohtaja
Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri	Christina Rouvala	Johtava ylihoitaja
Seinäjoen ammattikorkeakoulu	Varmola Tapio	Rehtori, Toimitusjohtaja
Seinäjoen yliopistokeskus	Aira Metsä-Ketelä	Koordinaattori
SAKKI ry	Musa Jallow	vt. puheenjohtaja
Saku ry	Saija Sippola	Toiminnanjohtaja
Sedu koulutuskeskus	Jouni Lakaniemi	Pääluottamusmies
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Martti Pajulampi	Valtuuston pj
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Honkala Erkki	Hallituksen pj.
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Lepola Reija	Johtaja, Rehtori
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Yli-Lahti Matti	Asiantuntijajäsen
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Liisa Lähdesmäki	esittelijä

2.3. Ohjausryhmä

Tehtävät

Ohjausryhmän tehtävänä oli toimia tapahtuman toteuttamisen apuna ja tukena. Ohjausryhmä toimi asiantuntijaverkostona ja jäseninä olivat tapahtumaa toteuttavien tahojen ja rahoittajan edustajia. Ohjausryhmä kokoontui vähintään noin 2 kuukauden välein, yhteensä 13 kertaa kahden vuoden aikana.

Jäsenet

Honkola Erkki	Hallituksen pj	Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä
Pajulampi Martti	Valtuuston pj	Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä
Autere Hanna	Opetusneuvos	Opetushallitus
Paronen Paula	Ammattikoulutuksen ylij. siht.	Opetushallitus
Matikainen Pekka	Taitajapäällikkö	Skills Finland Oy
Vierula Heikki	Sivistysjohtaja	Seinäjoen Kaupunki
Kinnunen Pertti	Toimitusjohtaja	Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari
Ylimäki Tommi	Kehityspäällikkö	Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
Alajoki Esa	Toimitusjohtaja	Areena Oy
Jussila Ulla	Toimitusjohtaja	Etelä-pohjanmaan Matkailu oy
Lehtola Markku	Hallituksen jäsen	Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä
Salo Asko	Hallituksen jäsen	Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä

Lepola Reija
Yli-Lahti Matti
Liisa Lähdesmäki

Johtaja, rehtori
Koulutusjohtaja
Taitaja2016 kilpailujohtaja

Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä

2.4. Suurseminarityöryhmä ja kansainvälinen seminaryöryhmä

Skills Finland ry aloitti uuden konseptin Taitaja2014 tapahtuman yhteydessä toteutettavien ammatillisten seminaarien suunnittelussa ja toteutuksessa. Useiden yksittäisten pienten seminaarien ja useiden järjestäjätahojen seminaarien sijaan järjestettiin kaksi suurempaa seminaaria toinen kotimaiselle yleisölle ja toinen kansainväliselle yleisölle. Konsepti toimi hyvin ja sitä jatkettiin Turun Taitaja2015 tapahtuman puitteissa myös. Nyt siis jo perinteeksi muodostuneen Taitaja –tapahtuman yhteydessä järjestettävän seminaarin paikallisen järjestäjän suunnitteluavuksi perustetaan seminaarien ”ohjausryhmä”, suurseminarityöryhmä Skills Finland ry:n kutsusta. Tässä arvovaltaisessa seminaryöryhmässä oli jäseniksi kutsuttu taustayhteisöjen edustajia, jotka sekä toivat yhteisöjensä toiveita seminaari aiheiksi ja alustajista. Ryhmän puheenjohtajana toimi Opetusneuvos Seija Rasku. Suurseminarityöryhmä kokoontui kaksi kertaa syksyllä 2015 Helsingissä. Kokoontumiset olivat 5.11.2015 ja 11.1.2016.

Taitaja2016 kansainvälisen seminaarin suunnittelutyöryhmä kokoontui jo ennen ensimmäistä suurseminarityöryhmän kokousta, sillä seminaariesitteet haluttiin jo syksyllä 2015 valmiiksi. Hanna Autere Opetushallituksesta ja Kirsi Lounela Sedusta esittelivät ja markkinoivat seminaariamme tuolloin Barcelonassa ECVET Forumissa. Yksi pääpuhujista, Michel Aribaud lupautui tuolloin seminaariimme yhdeksi pääesiintyjäksi. Tuossa tilaisuudessa saatiin myös ECVET-ekspertereille markkinoitua jo seminaariamme. Kansainvälisen seminaarin työryhmä kokoontui kaksi kertaa Helsingissä, mutta piti lisäksi videoneuvotteluyhteyden kautta kokouksia.

Taitaja2016 Suurseminarityöryhmän jäsenet

Opetus- ja kulttuuriministeriö	Seija Rasku	Opetusneuvos
Skills Finland ry	Eija Alhojärvi	Toiminnanjohtaja,
Opetusalan Ammattijärjestö OAJ	Inkeri Toikka	Erytisasiantuntija
Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto, SaKu ry	Saija Sippola	Toiminnanjohtaja
Suomen ammattikoulutuksen johtajat SAJO ry	Reija Lepola	Puheenjohtaja
Suomen Kuntaliitto ry	Maarit Kallio-Savola	Erytisasiantuntija
Opetushallitus	Petri Pohjonen	Johtaja
Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry	Petri Lemponen	Toimitusjohtaja
HAMK Skills Trainers' Academy	Tuomas Eerola	Toiminnanjohtaja
Taitaja2017 Stadin ammattiopisto	Sari Karjalainen	Kilpailujohtaja
Taitaja2015 Turun ammatti-instituutti	Jarmo Linkosaari	Kilpailujohtaja
Skills Finland ry	Pekka Matikainen	Taitajapäällikkö
Taitaja2016 Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu	Liisa Lähdesmäki	Kilpailujohtaja

Taitaja2016 Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu	Kirsi Lounela	Kv-päällikkö
Taitaja2015 Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu	Aila Ylihärtilä	Taitaja2016 seminaarivastaava

Taitaja2016 Kansainvälisen seminaarityöryhmän jäsenet

Opetushallitus	Hanna Autere	Opetusneuvos
CIMO	Mika Saarinen	Yksikön johtaja
Skills Finland ry	Teija Ripatila	Huippuvalmennuspäällikkö
Taitaja2016 Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu	Liisa Lähdesmäki	Kilpailujohtaja
Taitaja2016 Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu	Kirsi Lounela	Kv-päällikkö
Taitaja2016 Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu	Juha Riippi	Kv-koordinaattori

Seminaariesite:

http://taitaja2016.fi/wp-content/uploads/2016/01/Taitajat_framilla_esite_2016_web.pdf

Kansainvälisen seminaari esite:

http://taitaja2016.fi/wp-content/uploads/2016/02/KV_seminaari_muokattu.pdf

2.5. Ydintiimi eli sektorivastaavat

Kilpailujohtaja

Kilpailujohtaja Liisa Lähdesmäki valittiin avoimella haulla loppuvuodesta 2013. Hänen työsuhde Sedussa alkoi 1.3.2014 osa-aikaisena ja jatkui 1.8.2014 alkaen päätoimisena aina 31.12.2016 saakka. Hänen tehtäviinsä kuului suunnitella ja toteuttaa vastuullisena yhdessä muiden toimijoiden kanssa Suomen suurin ammatillisen koulutuksen tapahtuma Taitaja2016. Ensimmäisiä tehtäviä olivat Taitaja2016 organisaation luominen, Taitaja2016 –toimiston perustaminen sekä Taitaja2015 semifinaalien toteuttaminen talvella 2015.

Kilpailulajivastaava

Kilpailulajivastaava Riitta Tuokko toimi tehtävässä 1.2.2015 ja 31.7.2016 välisen ajan. Kilpailulajivastaava vastasi kilpailuprosessin toimivuudesta ja toteutuksesta yhdessä kilpailujohtajan kanssa. Hänen toimenkuvaansa kuului myös valvoa uuden opetussuunnitelman mukaisesti toteutuvat lajikuvaustekstit. Hän suunnitteli ja toteutti yhteistyössä lajivastaavien ja muiden toimijoiden kanssa Taitaja-kilpailun, TaitajaPLUS-kilpailun, Taitaja9-finaalin sekä näytöslajit. Riitta Tuokon tehtäviin kuului myös yhdessä kilpailujohtajan, viestintävastaavan ja opiskelijoiden kanssa suunnitella ja toteuttaa kilpailupaikan visuaalinen ilme.

Tekniikka- ja logistiikkavastaava

Tekniikka- ja logistiikkavastaavan tehtävään valittu Kari Karhumäki toimi tehtävässä 7.1.2015 ja 31.7.2016 välisen ajan. Hän vastasi kilpailualueen teknisestä suunnittelusta sekä toteutuksesta yhdessä

kilpailujohtajan kanssa. Hän valmisteli osaltaan teknisten laitteiden ja palvelujen hankinnat ja haki kilpailuihin liittyvät viranomaismääräykset yhdessä muiden ydintiimin vastuuhenkilöiden kanssa. Liikenne ja logistiikkasuunnitelmat ja toteutus kuuluivat hänelle yhdessä Turvallisuusvastaavan kanssa. Lajien toteutus tehtiin yhteistyössä lajivastaavien kanssa.

Kansainvälisyysvastaava

Kansainvälisyysvastavana toimi Sedun kansainvälisyyspäällikkö Kirsi Lounela. Tehtäviin kuului mm. kansainvälinen yhteistyö oppilaitosten kesken, kansainvälisen seminaarin suunnitteluvastuu, kansainvälinen sidosryhmäyhteistyö, englanninkielisen nettisivuston suunnittelu ja toteutus, kansainvälinen markkinointi, ulkomaisten kilpailijoiden rekrytointi yhteistyössä kv -eksperttien ja Sedun kansainvälisyysvastaavien kanssa. Kansainvälisten kilpailijoiden ja vieraiden ohjelmajärjestelyt kuten majoitukset, kuljetukset, ohjelmat, tiedotus, koordinointi, oheistapahtumat, yritysvierailut ym. käytännön sidosryhmäyhteistyö kansallisen ammatillisen koulutuksen tahojen kanssa, opastiimin kv-työn koordinointi ja kaksikielisyyskoordinointi. Sedun kv-toimijoista kv-koordinaattori Juha Riipi ja Kv-projektikoordinaattori Özerk Göger vastasivat osaltaan kv-yhteyksistä yhdessä Kirsi Lounelan kanssa.

Koulukoordinaattori

Koulukoordinaattorin tehtävien vastuuhenkilö oli koulutusjohtaja Hellevi Lassila. Peruskouluihin järjestettyjä koulukierroksia toteutti Sedun viestinnän, opiskelijoiden ja opettajien kanssa hanketoimijoita. Anne Rintala ja Sini Rauhala toimivat yhdyshenkilöinä ja innovaattoreina opiskelijoiden ja opettajien toteuttamilla koulukierroksilla. Heidän johdolla suunniteltiin myös ammattipolkujen opastustehtävät, niihin kouluttautumiset ja useita Test The Best –pisteiden toteutuksia Taitaja2016 tapahtumassa.

Markkinointi ja viestintävastaava

Tapahtuman markkinointi- ja viestintävastaavana toimi Sedun viestintäpäällikkö Anna-Kaisa Koitto. Hän aloitti tehtävänsä Taitaja2016 osalta syksyllä 2014 ja oli ensimmäinen ydintiimin toimija kilpailujohtajan kanssa. Hän toimi tiiviissä yhteistyössä kilpailujohtajan kanssa syksystä 2014 loppuraportin valmistumiseen saakka. Hänen tehtäviinsä kuului tapahtuman markkinointi- ja viestintäsuunnitelman, brändin ja ilmeen rakentaminen yhteistyössä kilpailujohtajan ja koulutuskuntayhtymän kanssa. Käytännön markkinointi- ja viestintämateriaalien valmistelu ja toteuttaminen yhteistyössä muiden taitaja-toimijoiden kanssa. Hän hoiti yhteydet tiedotusvälineisiin, graafisiin suunnittelijoihin, painotaloihin. Hän vastasi tapahtuman esittelymateriaalien, nettisivuston valmistumisesta, tapahtumaan liittyvästä sisäisestä ja ulkoisesta viestinnästä, markkinointiin ja viestintään liittyvistä hankintojen kilpailutuksista ja päätöksenteon valmistelusta sekä ja logotiedostoista.

Tapahtuma- ja palveluvastaavat

Tapahtuma- ja palveluvastaavana toimi Tiina Rinta-Erkkilä kevästä 2015 syksyyn 2015. Hänen tilalleen valittiin Sedun sisäisen haun kautta tammikuussa 2016 Kyllikki Anttila. Syksyn 2015 ajan tehtäviä hoiti kilpailujohtaja. Tapahtuma- ja palveluvastaavan tehtävät painoutuivat ammattitorin suunnitteluun, opaspalveluihin ja oppaiden kouluttamiseen, jätehuoltoon, siivouspartioiden, kilpailu aikaisten palveluiden kuten vaatesäilytys, pukeutumistilat, kilpailijoiden hyvinvointi-, infopisteet, ruokapalvelut kilpailijoille, huoltajille, toimitsijoille sekä majoituspalvelut ja hotellioppaat toteuttaminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Suuri tehtävä oli myös edellä mainittujen tiimien kerääminen ja ohjeistaminen. Koulutuksessa olevia opiskelijoita oli paljon kisojen aikana kaikissa palvelutehtävissä.

Ruokapalvelupäällikkö Mari Luoto nimettiin Taitaja2016 tuottamien ravitsemuspalveluiden suunnittelu- ja toteutusvastuulliseksi. Taitajat framilla seminaarien vastuuhenkilöinä toimivat Aila Ylihärtilä ja kansainvälisen seminaarin osalta Kirsi Lounela. Seminaarien suunnittelussa oli mukana Skills Finlandin kokoama suurseminarityöryhmä, johon kuului arvovaltainen sidosryhmien edustus. Avajaisten ja päättäjäisten sekä avajaiskulkueen osalta suunnitteluryhmät kokosi kilpailujohtaja Liisa Lähdesmäki yhdessä Kilpailulajivastaava Riitta Tuokon kanssa. Nuorten iltatilaisuuden, Ehtoö Bileet kokonaisuudesta vastasi Anu Hietarinta.

Tietohallintovastaava

Taitaja2016 tietohallintovastaavana toimi Sedun tietohallintopäällikkö Jaakko Riihimää. Hänen tehtäviinsä kuului kartoittaa, suunnitella ja toteuttaa tiedon siirtoon, tallentamiseen ja tulostamiseen liittyvät seikat sekä kilpailulajien ja tapahtuman toteuttamiseen tarvittavat tietokone- ja tulostustarpeet.

Turvallisuusvastaava

Turvallisuusvastaavan tehtävää hoiti Sedun turvallisuus- ja työsuojelupäällikkö Juhani Kurjenluoma. Hän tehtäviinsä kuului tapahtumien turvallisuus- ja ensiapusuunnitelmat, toteutuksen valvonta, viranomaislupien hankkiminen ja tarkastusten toteuttaminen.

Seminaarityöryhmät ja vastuuhenkilöt

Seminaarien suunnitteluun perustettiin Taitajaorganisaatioon työryhmä, johon kuului kilpailujohtajan lisäksi Aila Ylihärtilä ja Kirsi Lounela sekä Juha Riippi. Seminaarityöryhmän esityksien pohjalta Taitaja2016 ydintiimi ideoi seminaarien ohjelmarakennetta ja eri sektorivastaavat miettivät alustajia ja heidän kustannuksiin osallistujia. Skills Finland ry kutsui suurseminarityöryhmän, joka myös ideoi ja kehitti sekä antoi lopullisen hyväksynnän seminaarin sisällöstä ja rakenteesta. Kokonaisuus toimi hyvin ja seminaarien uusi erilainen polkurakenne sai paljon kiitosta.

Talousvastaava

Talousvastaavana toimi Sedun talousjohtaja Arja Ylitalo ja taloussihteerinä Eila Yliannala. Heidän tehtäviinsä kuului rahaliikenteen kirjaaminen ja talouden seuranta, raportointi sekä rahapalkinnot kilpailijoille.

Toimisto- ja kilpailusihteerit

Toimisto- kilpailusihteerin tehtävään valittiin syksyllä 2015 Minna Huttunen. Hän hoiti tehtävää vuoden loppuun osa-aikaisena (50%) ja vuoden 2016 alusta päätoimisena. Hänen aikaa vievin tehtävänsä oli kumppanuussopimusten sisältöjen koonti ja hallinnointi. Hän toimi kokousten sihteerinä, valmisteli asiakirjoja ja toimi sisäisten ja ulkoisten palvelu- ja opastustehtävissä. Hän ohjasi toimistossa olevia työssäoppijoita ja vastasi Taitaja2016 akreditoinnista ja kilpailutoimiston suunnittelusta ja sen toiminnasta.

2.6. Lajiohjausryhmät

Lajiohjausryhmät koostuivat noin 10 henkilöstä, jonne kilpailujärjestäjä nimeää ja kutsuu sääntöjen suositusten mukaisesti jäseniä. Lajiohjausryhmän tehtävänä on lajin kehittäminen ja tehtävien työelämävastaavuus. Lajin lajivastaava toimi pääsääntöisesti lajiohjausryhmän puheenjohtajana.

Lajiohjausryhmien päätehtäviä oli suunnitella lajikuvaukset sekä semifinaalien että finaalien kilpailutehtävät arviointikriteereineen. Jokaisen lajin lajiohjausryhmät kokoontuivat kaikki yhteen kaksi kertaa 1.9.2015 ja 24.11.2015 Seinäjoella Sedu Törnäväntielle ja Ravintola Sorsanpesään. Lajiohjausryhmät työskentelivät myös Skills Finland ry Foorumilla eli suljetulla nettisivustolla, jossa jokaisella lajilla oma fooruminsa. Foorumille pääsy oli sallittua vain oman lajiohjausryhmän jäsenellä. Lisäksi lajit kokoontuivat erikseen sovitusti tarpeidensa mukaisesti.

2.7. Kilpailulajit ja lajien lajivastaavat sekä varalajivastaavat

Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä Sedu esitti Taitaja2016- tapahtuman kilpailulajit Finland ry:lle, joka vahvisti lajit. Suomenmestaruuskilpailuja järjestettiin 43 lajissa ja 4 plus-lajissa. Lisäksi näytöslajeja oli kahdessa ja lajinäytöksiä oli neljässä lajissa. Jokaiseen lajiin valittiin Lajivastaavat ja Varalajivastaavat, jotka vastasivat lajin kilpailutoteutuksesta ja annettujen kriteereiden mukaisen tuomariston kutumisesta. Lajeihin, jota koulutusta ei ole Sedussa tai ei saatu järjestäjän osalta lajivastaavia haettiin toimijoita muista oppilaitoksista. Luovi toteutti neljä TaitajaPlus –lajia, Vaasan ammattiopisto toteutti kaudenhoitolajin, Jyväskylän ammatti-instituutti toteutti Painotekniikka ja Painotuotteen valmistus –lajit, Järvisseudun ammatti-instituutti toteutti Kukkasidonta ja Viherrakentaminen –lajit. Kahden lajin osalta lajitoteutus tehtiin yritysvetoisesti.

Lajivastaaville ja varavastaaville annettiin Sedun yhteisen ohjeistuksen mukaisesti Taitaja2016 lajien toteuttamiseen kokonaisresurssi 600 työtuntia, joka on 400 opetustuntia. Lukuvuonna 2014-2015 lajivastaaville varattiin siitä 150 työtuntia (=100ovh) ja varavastaaville 50 työtuntia (30 ovh). Lukuvuonna 2015-2016 lajivastaavalle varattiin 270 työtuntia (180ovh) ja varavastaavalle 90 työtuntia (=60 ovh). Lukuvuodelle 2016-2017 jäi käyttöön 50 työtuntia (30 ovh). Tätä ei resursoitu erikseen vaan työtunnit maksettiin sen jälkeen, kun lajikohtainen loppuraportti oli tehty ja hyväksytty. Lajivastaava ja varavastaava saivat suunnitella kuitenkin resurssin käytön keskenään ja keskustella resurssin muutoksesta tarvittaessa koulutuspäällikön kanssa. Henkilövaihdoksia lajivastaavien ja varalajivastaavien kohdalla tapahtui jonkin verran yli kahden vuoden Taitaja-toiminnan aikana. Lajin semifinaaleissa ja finaaleissa oli lähes kaikki Sedun opettajat ja opiskelijat toteuttamassa Taitaja –kilpailuja.

Laji- ja varavastaavien vaihtuvuus prosessin aikana toi omat haasteensa Taitaja2016 toteutukseen. Laji- ja varavastaavat olivat sitoutuneet työhönsä, mutta työsuhteiden loppuminen yms. aiheutti muutoksia miehityksessä. Lajivastaavien ja varavastaavien merkitys työelämälähtöisyydessä, lajin kehittämisessä ja jatkuvassa parantamisessa on keskeinen. Lajivastaavana toimiminen oli vastuullinen ja vaativa ponnistus, joka vastapainoksi antoi tekijälleen sekä koko työyhteisölle uusinta tietoa työelämän tarpeista, uusimmista työtavoista, materiaaleista ja laitteista. Lisäksi tehtävä antoi parhaan mahdollisen mahdollisuuden verkostoitumiseen niin oman alan sisällä kuin myös muille aloille. Liite 1.

2.8. Kilpailun jury ja johtotiimi

Kilpailujen Jury käyttää ylintä päätösvaltaa ja ratkaisee kilpailujärjestäjälle tehdyt vastalauseet. Kilpailun ylituomari vastaa kilpailun arvioinnin oikeellisuudesta Taitaja-finaalissa. Ylituomari vastaa toiminnastaan Skills Finland ry:lle. Jury kokoontuu kilpailua edeltävänä päivänä, kilpailupäivinä vastalauseajan päätyttyä ja muutoin tarvittaessa. TaitajaPLUS-kilpailussa on oma jury, josta tulee olla edustaja Taitaja-kilpailun juryssa. +1-kilpailijoita koskevat asiat päättää Taitaja-kilpailun jury.

Jury kokoontui yhteensä 5 kertaa ja lisäksi joukkueenjohtajien ja juryn yhteisiä tilaisuuksia oli 4 kertaa Taitaja2016 tapahtuman aikana. Jurylle tuli 10 vastalauseetta tietoon, joista 8 tapausta sovittiin lajialueella ja 2 käsiteltiin juryssä. Molemmat vastalauseet hyväksyttiin yksimielisesti tuomarien tekemien päätösten mukaisesti. Päätöksistä ei valitettu.

Kilpailun Juryyn Skills Finland ry nimeää Kestävän kehityksen asiantuntijoita, jotka toteuttavat Kestävän kehityksen kilpailun kilpailulajien kesken. He esittelevät Jurylle kilpailulajit, jotka ovat ehdokkaina palkittaviksi. Jury valitsee Kestävän kehityksen kilpailun voittajan esittelyn pohjalta.

Skills Finland ry nimeää kilpailun johtotiimin. Johtotiimi kokoontuu tarvittaessa ja on perillä kilpailun kokonaiskuvasta, tekee omiin virka-/työasemaan perustuen ja sen antamien valtuuksien perusteella päätöksiä kilpailun kulusta niiltä toimialueilla, jotka eivät suoranaisesti ole juryn toimivallan alla.

Taitaja2016 kilpailun asiantuntijan nimittää Skills Finland ry. Asiantuntijana toimi Taitajapäällikkö Pekka Matikainen Skills Finland ry:stä.

Taitaja2016-kilpailun jury

Sauli Jaara pj.	Taitaja2010-kilpailunjohtaja, Oulun seudun ammattiopisto
Hanna Autere	Opetusneuvos, Opetushallitus
Tuomas Eerola	Toiminnanjohtaja, HAMK - Skills Trainers' Academy
Liisa Lähdesmäki	Taitaja2016-kilpailujohtaja, Koulutuskeskus Sedu
Matti Kauppinen	TaitajaPLUS- ja Abilympics-koordinaattori, Skills Finland ry
Jarmo Linkosaari	Taitaja2015-kilpailujohtaja, Turun ammatti-instituutti
Sari Karjalainen	Taitaja2017-kilpailujohtaja, Stadin ammattiopisto
Iiro Suksi	Taitaja2009-kilpailunjohtaja, auditori, Vaasan ammattiopisto

Juryn asiantuntijajäsenet, Kestävä kehitys

Paula Salomäki	Lehtori, Koulutuskeskus Salpaus
Raija Salmi	Lehtori Ammattiopisto Livia
Hellevi Lassila	Kehitysjohtaja, Koulutuskeskus Sedu

Muut asiantuntijajäsenet

Pekka Matikainen	Taitaja-päällikkö, Skills Finland ry
------------------	--------------------------------------

Taitaja2016-kilpailun Johtotiimi

Pekka Matikainen pj.	Taitaja-päällikkö, Skills Finland ry
Liisa Lähdesmäki	Taitaja2016-kilpailujohtaja, Koulutuskeskus Sedu
Sauli Jaara	Taitaja2010-kilpailunjohtaja, Oulun seudun

2.9. Toimisto, henkilöstö ja tukitiimit

Taitaja2016 toimisto

Taitaja2016 toimisto avattiin talvella 2014, kun kilpailujohtaja aloitti 1.8.2014 päätoimisena tehtävän. Toimisto sijaitsi Sedun Koulukatu 41 -osoitteessa. Yhteistyö painottui aluksi semifinaalien valmistelun vuoksi paljon Sedun viestintä – ja markkinointi toimijoihin, joiden kanssa alkusyksystä 2014 laadittiin Taitaja2016 visuaalinen ilme ja markkinointisuunnitelma. Sedun toteuttamat 32 eri lajin semifinaalia työllistivät toimistoa ja lajivastaavia syksyn aikana. Taitajan suunnittelua ja toteutusta oli tarkoitus paljon opinnollistaa ja antaa opiskelijoille mahdollisuus mm. työssäoppimisjaksoihin. Taitaja-toimisto rekrytoikin heti alussa 2 opiskelijaa, toinen taloushallinnon ja toinen viestinnän opintojaksoja toteuttamaan. He saivat suunnitella ja toteuttaa opintoihinsa kokonaisuuksia kuten semifinaalilajien taloushallinnon raportointia ja kirjaamista sekä yleisöviitoitusten suunnittelua ja toteutusta eri kilpailupisteissä. Taitaja2016 Sedun toteuttamien semifinaalien taloushallinnosta työharjoittelija teki myös myöhemmin päättötyönsä.

Taitaja-organisaatioon rekrytoitiin Sedun sisäisellä haulla vuoden alussa 2015 2 päätoimista tekijää, Kilpailulajivastaava ja Tekniikka- ja logistiikkavastaava, keväällä 2015 50% työpanoksella tapahtuma- ja palveluvastaava ja syksyllä 50%:n työpanoksella toimisto- ja kilpailusihteeri. Kaksi merkonomi opiskelijaa oli työssäoppimisjaksollaan koko kevään 2015 Taitaja2016 toimistolla. Taitaja2016 toimisto muutti Sedun Kirkkokatu 10 toimipisteeseen loppusyksystä 2015, jossa toimi vuoden 2015 loppuun saakka. Vuoden 2016 alusta Tapahtuma- ja kilpailusihteeri aloitti työnsä kokopäiväisenä toimijana. Kaikkien toimistoon rekrytoitujen työsuhteet olivat määräaikaista ja lopuivat kesäkuun lopussa 2016. Taitaja –toimistolla oli yhteensä 12 opiskelijaa työssäoppimisjaksolla. Tämän lisäksi mm. viestintäsektorin tehtävissä oli useita opiskelijoita myös työssäoppimisjaksoilla.

Taitaja2016 kilpailutoimisto

Taitaja2016 kilpailutoimisto toimi Sedun Kirkkokatu 10 toimipisteessä aina tapahtuman alkuun saakka, jolloin se siirrettiin Seinäjoki Areenaan. Kilpailujen aikana kilpailutoimisto toimi neuvontapisteenä lajivastaaville, kilpailijoille, kilpailuhuoltajille ja joukkueenjohtajille. Vastuuhenkilönä toimi kilpailu- ja toimistosiheteeri, jolla oli apunaan työssäoppijoita. Työssäoppijat koulutettiin tapahtuman tehtäviin kilpailutoimistolla tehden useiden viikkojen ajan esivalmistelutöitä. Heistä tuli harjaantumisen myötä Taitajalle iloisia asiakaspalvelun ammattilaisia.

Kilpailutoimisto toimi rakentamisviikon aikana informaatiopisteinä, josta jaetaan lajeille materiaalia, kuten tuomari- ja toimitsijapassit, lajikansiot, pysäköintiluvat, kunniakirjat ja kilpailijoiden nimilaput ja kyltit. Kilpailutoimiston tukitiimi vastasi myös toimitsija-asujen jakamisesta rakentamisviikolla.

Lajeille koottiin lajikansiot, jotka sisälsivät kriisiviestintäohjeen, yleiset ja lajikohtaiset turvallisuusohjeet, toimitsijaoppaan, ruokailuaikataulut ja –ohjeistuksen sekä vastalauselomakkeita, ammattiosaamisen ja näytön arvioinnin lomakkeita.

Lajivastaavien kansiossa oli kilpailijan nimet ja oppilaitos-tulosteet, kilpailijoiden osallistumistodistukset eli kunniakirjat, tuomareiden kunniakirjat, mitalisijojen kunniakirjat sekä rahapalkintokirjekuori.

Kilpailujen virallinen ilmoitustaulu ja tulostaulu sijaitsi Seinäjoki Areenan ylätasanteella pääsisäänkäynnin käytävän seinässä.

Akkreditointi

Kilpailijoiden, kilpailuhuoltajien ja joukkueenjohtajien akkreditointi eli ilmoittautuminen järjestettiin Uimahalli-urheilutalossa. Akkreditoinnista vastasi kilpailu- ja toimistos sihteeri työssäoppijoiden ja lähihoitajaryhmän kanssa. Akkreditointi tapahtui maanantaina 9.5.16 klo 9.00 – 14.00.

Ilmoittautumispisteet jaettiin lajiperheittäin kuuteen ryhmään. TaitajaPlus-kilpailijoille, Taitaja9-kisailijoille ja vieraskilpailijoille sekä joukkueenjohtajille varattiin erilliset ilmoittautumispisteet. Kilpailuhuoltajat akkreditoituivat samaan aikaan omien kilpailijoidensa. Ilmoittautumisen yhteydessä kilpailijoille annettiin kaulanauhaan kiinnitetty kisapassi ja Taitaja-reppu, joka sisälsi tapahtuman kilpailuoppaan, Taitaja2016 kynän ja TEST THE BEST -vesipullon, Taitaja2016-ohjelmaesitteen ja kilpailupassin. Kilpailutoimisto oli avoinna maanantaina 9.5. klo 9.00 – 14.00, 10.-11.5. klo 8.00 – 17.00 ja 12.5. klo 8.00-17.00.

Tapahtuman kaikille osallistujille jaettiin Taitaja2016 –rannekkeet. Joka päivälle oli eri värinen ranneke. Rannekkeiden tarkastus tapahtui tapahtuma-alueen sisään tuloreiteillä, kuten ulko-ovien ja porttien luona. Taitaja2016 kaulanauhassa oleva kisapassi oli tunnisteena passit saaneilla henkilöillä. Tapahtuman rakennus- ja purkamisaikana toimijoilla oli myös tapahtumarannekkeet turvallisuusvalvonnan helpottamiseksi.

Tapahtumapasseja oli painettu seuraaville toimijoille: kilpailijat, tuomarit/asiantuntijat, kansainväliset kilpailijat, lajivastaavat, VIP-vieraat, toimitsijat, joukkueenjohtajat, kilpailuhuoltajat, median edustajat, Taitaja –toimisto, Seinäjoen koulutuskuntayhtymän johto, Taitaja9 –osallistujat, ammattipolkuoppaat, juryn jäsenet, kilpailujohtaja.

Kansainvälisyys huomioitiin toimiston henkilöstössä siten, että kansainväliset opiskelijat, kielitaitoiset opiskelijat ja kielten opettajat huolehtivat eri kielillä saatavasta palvelusta kaikissa toimiston ja infopisteiden palvelupisteissä.

3. Taitaja2016 –kilpailut

3.1. Yleistä kilpailujen järjestelyistä

Taitaja2016 tapahtuman järjestämisvastuu myönnettiin Seinäjoen koulutuskuntayhtymälle vuonna 2012. Järjestämissopimus Skills Finland ry ja Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä Sedun kanssa allekirjoitettiin Lahdessa 9.4.2014 Taitaja2014 kisojen yhteydessä. Sopimuksessa sovittiin mm. järjestämisvastuista, resursoinnista ja Taitaja2016 tapahtuman teemoista ja toteutuksesta. Sedu järjesti Turun Taitaja2015 semifinaaleja 32 lajissa 19.1.-6.2.2015. Useissa lajeissa semifinaalikäytäntöjä uudistettiin. Kilpailuja vietiin oppilaitosten ulkopuolelle ja osa keskitettiin samalle paikkakunnalle.

Taitaja2016 semifinaalit toteutettiin 18.1.-5.2.2016 Stadin ammattiopiston johdolla. Opetussuunnitelmat uudistuivat syksyllä 2015 ja siksi kilpailulajien lajikuvausten terminologiaan tehtiin vaadittavia muutoksia. Taitaja2016 kilpailuista haluttiin mahdollisimman avoimet ja läpinäkyvät myös kilpailutehtävien osalta. Kaikki kilpailutehtävien kuvaukset olivat määräaikaan mennessä Taitaja2016 nettisivuilla nähtävänä. Joissakin lajeissa julkaistiin aivan kaikki kilpailutehtävätkin ennakkoon. Ruotsinkielisille kilpailijoille käännettiin kaikki lajimateriaalit ruotsiksi.

Taitaja2016 finaalit pidettiin 10.-12.5.2016 Seinäjoella Seinäjoki Areenassa ja sen lähiympäristössä. Tapahtuman suunnittelussa tärkeimpänä oli tarjota tasavertaiset kilpailuolosuhteet finalistille, teemojen läpileikkaavuus kaikessa sekä yleisön huomiointi painottaen mm. esteettömyyttä ja lajiesittelyitä. Tapahtuman slogan oli TEST THE BEST ja pääteema Juurista jalostukseen. Yrittäjyys, kansainvälisyys ja joustavat opinpolut, yhdessä toteuttaminen, kestävä kehitys, työturvallisuus ja työhyvinvointi teemoja huomioitiin vahvasti toteutuksissa. Kilpailualueen suunnittelussa painotettiin esteettömyyttä, jonka vuoksi lajialueiden aitaus toteutettiin köysien ja niitä kannattavien pilarien avulla. Näin koko kilpailualueelle näki esteettömästi ja toteutetut lajialueet eivät tuntuneet suljetuilta. Tästä muutoksesta järjestäjä sai paljon myönteistä palautetta, sillä myös lapset ja pyörätuolissa olijat näkivät esteettä lajialueiden tapahtumia.

Kilpailualue ja lajien kilpailualueet tarkastettiin sekä viranomasi tarkastuksissa että Skills Finland ry toimesta 9.5.2016 aamupäivän aikana. Tarkastuksissa ei tullut esiin muutostarpeita.

Kilpailulajien tuomaristot koostuivat lajitoimijoista ja yrityselämän edustajista. Lajiohjausryhmät laativat kilpailutehtävät. Yhteensä näitä lajitoimijoita oli tapahtumassa noin 400. Päätuomarit johtivat lajialueilla tuomarityöskentelyä ja olivat päävastuulliset kilpailun toteutuksesta. Taitaja2016 päätuomarit. Liite 2.

Taitaja2016 kilpailualue oli laaja. Seinäjoki Areenassa oli 32 kilpailulajia ja ammattitori sekä kilpailutoimisto. Seinäjoki jäähallissa oli rakentamisen neljä lajia ja Atria jäähallissa oli auto- ja teollisuuslajeja. Uimahalli-Urheilutalossa toteutettiin avajaiset ja päättäjäiset sekä Taitaja9 kilpailut. Alaseinäjoen kadun parkkialueilla ja jäähallien ja Areenan parkkialueita oli myös kilpailulajien alueina. Alaseinäjoen katu kilpailualueen kohdalta oli tapahtuman markkinakatuna. Kadulla oli mm. yrittäjyyden telta ja aikuiskoulutuksen esittelykontti sekä monta muuta esittelyteltaa ja konttia. Sedun Kirkkokadun toimipisteessä toteutettiin joukkueenjohtajien palaverit sekä osa kilpailijoiden ruokailuista ja kaikki järjestäjien ruokailut. Kilpailijoille ja järjestäville nuorille järjestettiin 2. kilpailupäivän päätteeksi nuorten ilta, Ehtoo bileet, Duudson Activity Park:ssa.

Tapahtuman järjestelyissä korostui vahvasti oppilaitosten ja yhdistysten yhteistyö. Aikuiskoulutus, ammattikorkeakoulu, lukio ja perusaste -yhteistyö toteutuivat moninaisesti Taitaja2016 tapahtumassa niin järjestäjinä kuin tapahtuman kävijöinä. Taitaja2016 tapahtumaa suosi kauniit säät jokaisena kilpailupäivänä. Tapahtuma oli ilmainen ja markkinoitiin kaikenikäisten tapahtumana. Kutsu oli otettu hyvin vastaan ja

yhteensä kaikkiin eri Taitaja2016 –tapahtumiin osallistujien määrä oli 43 700, mikä ylitti järjestäjien odotukset. Kilpailu- ja tapahtumaopas:
http://taitaja2016.fi/wp-content/uploads/2016/05/Taitaja2016_kisaopas_A5_2016_web.pdf

Kuva 3. Taitaja2016 oli iloinen, värikäs, liikunnallinen nuorten ammattitaitoa hehkuttava tapahtuma, joka näkyi ja kuului Seinäjoen katukuvassa. ”Kaikki kulkivat Taitajaan”. Kuvassa Taitaja –kulkue kulkee kohti avajaisia.

3.2. Taitaja2016 kulkue ja avajaiset

Taitaja2016 -tapahtuma alkoi 9.5. klo 17.30 Seinäjoen kauppatorilta, kun joukkueet huoltojoukkoineen kokoontuivat kulkuetta varten. Lähes kilometrin pitkä värikäs ja iloinen Taitaja –kulkue käveli kohti virallisia avajaisia Uimahalli-urheilutalolle. Avajaiset alkoivat klo 19.00. Avajaisissa kilpailijat esiteltiin koulutuksen järjestäjittäin ja luettiin kilpailijoiden, tuomareiden ja kansainvälisten kilpailijoiden valat. Tervehdyksen toivat eduskunnan II puhemies Paula Risikko ja Seinäjoen kaupunginjohtaja Jorma Rasinmäki. Taiteellisina esiintyjinä avajaisissa olivat Soft Engine –yhtye, Tanssipari Juho Rämäkkö ja Margarita Zavyalova, Saku Stars palkittu, improtanssija Anu Palosaari sekä Eira Nevanpään Taideliikuntakoulu. Puheita pitivät Martti Pajulammi, Taitaja2016 Neuvottelukunnan pj., Seija Rasku, Opetusneuvos, Liisa Lähdesmäki, Taitaja2016 kilpailujohtaja ja Emeliina Papinniemi, Taitajien taitaja2015. Avajaisten suojelijana toimi Suomen pääministeri Juha Sipilä, joka kannusti puheessaan nuoria olemaan ammattiyhteisöä osaamisestaan. Hän julisti Taitaja2016 –tapahtuman avatuksi. Taitaja2016 ohjelma, Liite 3.

3.3. Kilpailut

Suomenmestaruuskilpailuja järjestettiin 47 eri lajissa, joista 4 oli TaitajaPLUS-lajeja. SM-mitaleista kilpaili 1671 semifinalistin joukosta jatkoon päässeet 338 finalistikilpailijaa. Kilpailijat olivat enintään 20-vuotiaita ja tulivat 58 eri oppilaitoksesta. Taitajalajien kilpailut olivat kolmipäiväiset. TaitajaPLUS –lajeissa kilpailut olivat yhden päivän kestoiset. Eri kilpailupäivinä ja osaksi limittäin samoina päivinä toteutettiin samalla alueella neljän eri PLUS-lajin kilpailut. Taitaja2016 tapahtumaan osallistui myös 36 kansainvälistä kilpailijaa 17 eri lajiin. Lajinäytöksiä toteutettiin neljässä lajissa. Taitaja2016 tapahtumassa oli esillä kaikkiaan 56 eri ammattilajia.

Taitaja2016 lajiesite:

http://taitaja2016.fi/wp-content/uploads/2015/11/taitaja2016_esite_web_mobiili_2015.pdf

Kuva 4. Taitajakilpailijan on oltava esiintymistaitoinen ja kestävä tuomariston ja yleisön katseita. Kilpailijat ovat kaikki jo voittajia päästessään oman lajinsa finaaliin. Kuvassa TaitajaPLUS lajin tunnelmia huoltoasemaksi tehdyltä lajialueelta.

Kilpailulajeissa tehtiin yhteensä 10 protestia, joista 8 selvitettiin päätuomarin kanssa käydyissä keskusteluissa lajialueella. Näistä 2 protestia tuotiin kilpailujen Juryn käsittelyyn. Kumpikaan protesti ei aiheuttanut tuomariston päätökseen muutoksia ja päätöksiin tyytyivät protestin jättäjät. Taitaja2016 tulokset, Liite 4..

Kuva 5. Tuomareilla tekivät pitkiä päiviä kilpailijoita ja heidän töitään arvioidessa. Myös yleisö pääsi seuraamaan läheltä tuomarityöskentelyä. Kuvassa Ravintolakokki lajin tunnelmia.

3.4. Näytöslajit

Kutsukilpailuna toteutettiin kolme näytöslajia.

Elintarvikkeiden valmistajien näytöslaji järjestettiin kutsukilpailuna koulutuksen järjestäjille, jotka sijaitsevat seuraavilla paikkakunnilla: Iisalmi, Jyväskylä, Kokkola, Kuopio, Lappeenranta, Oulu, Pori, Rovaniemi, Seinäjoki, Tampere, Tornio ja Turku. Kilpailu oli yksilökilpailu, johon osallistui 7 kilpailijaa. Kilpailijat otettiin ilmoittautumisjärjestyksessä. Kilpailun tarkoituksena oli lisätä elintarvikkeiden valmistajien alan tunnettavuutta. Lajissa painottui työskentely elintarvikkeiden valmistuksen eri vaiheissa. Lajin tehtävien laadinnassa tehtiin tiivistä ja arvokasta yhteistyötä työelämän kanssa, ja kilpailutehtävät perustuvat työelämän vaatimuksiin. Kilpailutehtävät muodostuivat ennakkoon saaduista ja kilpailupaikalla annetuista tehtävistä.

Lihatuotteiden valmistuslajin muuttui kutsukilpailuksi semifinalistien lukumäärän vuoksi. Liha-alan osaamisalalta valmistuu lihatuotteiden valmistajia, jotka voivat työskennellä lihanleikkaamoissa, teurastamoissa sekä lihavalmistajien valmistus-, pakkaus- ja varastointitehtävissä pienyrityksissä, suurteollisuudessa tai elintarvikemyymälässä. Lajin tehtävien laadinnassa tehtiin tiivistä ja arvokasta yhteistyötä työelämän kanssa, ja kilpailutehtävät perustuivat työelämän vaatimuksiin. Kilpailutehtävät muodostuivat ennakkoon saaduista sekä kilpailupaikalla annetuista tehtävistä. Kilpailu oli yksilökilpailu ja kilpailuun osallistui 4 kilpailijaa.

Turvallisuusalan näytöslaji toteutettiin 10.-11.5.2016 Seinäjoki Arenassa. Kilpailutehtävät arvioitiin asteikolla 0-100 pistettä ja ne koostuivat viidestä osiosta, jotka suoritettiin kilpailupäivien aikana. Kilpailu toteutettiin kutsukilpailuna. Kilpailijoita oli 7. Varsinaisten kilpailijoiden lisäksi kilpailuun osallistui kansainvälisiä turvallisuusalan opiskelijoita varsinaisen kilpailun ulkopuolella. Näytöslajien tulokset, Liite 5.

3.5. Lajinäytökset

Perustason ensihoito, hyvinvointitekniikka ja bioenergia tutustuttivat uuteen tekniikkaan, digitaalisuuteen ja myös opettajan muuttuneeseen rooliin. Näillä Sedun koulutuskokeilualoilla oli yhteinen teltta Seinäjoki Areena pihassa. Teltassa ja sen ulkopuolella sekä selvitettiin alojen opintoja ja siellä sai kokeilla mm. erilaisia asuntoihin laitettavien teknisten apuvälineiden toimivuutta.

Sisustus –lajin lajinäytöksessä Verhoilu- ja sisustusalan opiskelijat toteuttivat kahden huoneen osastollaan sisustuksen eri osaamista; parkettilattian rakentamista, seinien maalaamista ja tapetointia sekä huoneen sisustamisen alusta loppuun saakka. Näytöksiä tehtiin kolmen kilpailupäivän aikana. Sisustuksen osasto sijaitsi Seinäjoki Areenan sisällä.

3.6. Taitaja9 kilpailu

Taitaja9-kilpailu on suunnattu peruskoulun 9-luokkalaisille. Valtakunnallinen loppukilpailu järjestetään Taitaja2016-tapahtuman yhteydessä tiistaina 10.5.2016 Seinäjoen Uimahalli-urheilutalossa. Kilpailulla herätetään peruskoululaisten kiinnostusta kaikkia kädentaitoja vaativia ammattialoja kohtaan ja lisätään ammatillisen koulutuksen ja osaamisen arvostusta. Taitaja9 käydään leikkimielisenä kisana kolmihenkisin sekajoukkuein. Taitaja9 -kilpailuun osallistui aluekarsintojen perusteella jatkoon päässeet 36 yläkouluja 3-henkisin joukkuein eli 108 koululaista. Nopeimmin tehtäväradan arkielämän kädentaitoja, yhteistyötä ja nokkeluutta edellyttävät tehtävät oikein suorittanut joukkue voitti kilpailun. Taitaja9 kilpailujen tulokset Taitaja9 kilpailuaikataulut, -tulokset ja osallistuneet oppilaitokset **Liite 6**.

Kuva 6. Taitaja9 kilpailussa oli tiivis tunnelma. Yleisö sai seurata samanaikaisesti usean joukkueen suorituksia. Joukkueiden erot olivat hyvin pieniä, joten jännitystä riitti aivan viime sekunneille.

3.7. Päätjäiset

Taitaja2016 päättyi 12.5. klo 17.00 juhllisiin päätjäisiin. Päätjäisissä jaettiin aluksi teemapalkinnot kolmessa kilpailussa:

Yrittäjyysmenetelmä –kilpailun palkinnon jakoi Suomen Yrittäjät ry ja Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry yhteisesti. Palkinnon voitti Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ja Stadin ammattiopiston organisoima ”Vanhuksille ja lapsille hyväntekeväisyyspalveluista toteuttava Yhteistä hyvää –kokeilu. Palkinnon luovutti Anne Niemi, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien puheenjohtaja. Turvalliset

Turvalliset työtavat –palkinnon jakoi perinteisesti LähiTapiola –ryhmä. Palkinnon jakoi Jonna Lahtinen, riskipäällikkö LähiTapiola Keskinäisestä Vakuutusyhtiöstä. Palkinnon sai Sähköasennus -laji.

Kestävä kehitys –kilpailu toteutettiin Taitaja2016 tapahtuman aikana. Erillinen asiantuntijaryhmä arvioi päivien aikana kilpailuun ilmoittautuneiden lajien toteutuksia. Kilpailun voitti Kuljetuslogistiikka –laji ja palkinnon jakoi Skills Finland ry:stä Opetusneuvos Seija Rasku.

Päätjäisissä kerrottiin lyhyesti seuraavista kansainvälisistä kisoista EuroSkills 2016 -tapahtumasta Gottenburgissa 30.11.-4.12.2016. Suomen maajoukkue on menossa vahvalla osanottajajoukolla kisoihin.

Kulttuuriesiintyjinä päätjäisissä oli Saku Star –mitalisti Riku Viitala ja Eira Nevanpään Taideliikuntakoulun esiintyjäryhmä. Kiitossanat kansainvälisille kilpailijoille ja Taitajien Taitaja2016 voittajan julisti ylijohtaja Mika Tammilehto Opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Taitajien Taitajaksi 2016 julistettiin Metsäkoneen käyttö –lajin voittaja Tuure Ruhanen Etelä-Savon ammattiopistosta. Hän sai avaimet ja vuodeksi käyttönsä tuliterään kirkkaanpunaisen Citroen C4 Cactus -henkilöauton. Kansilehti, kuva B,

4. Opiskelijälähtöiset koulukiertueet ja ammattipolut

Taitaja2016-tapahtuma tarjosi peruskoululaisille, lukiolaisille ja ammasteista kiinnostuneille kahdeksan ammattipolkua. Ammattipolkuja tapahtuman aikana voi kiertää ohjatusti tai omatoimisesti joko mobiililaitteeseen ladatulla kartalla tai tulostetulla kartalla.

Ammattipolkujen järjestelyistä vastasi Taitaja2016-tapahtuman koulukoordinaattori yhdessä Seinäjoen ammattikorkeakoulun kulttuurituotantoa opiskelevan opiskelijan kanssa. Lisäksi mukana oli 128 opiskelijaa, joista 18 muodosti ns. SomeTeamin.

Ammattipolkuja Taitaja2016-tapahtumassa olivat:

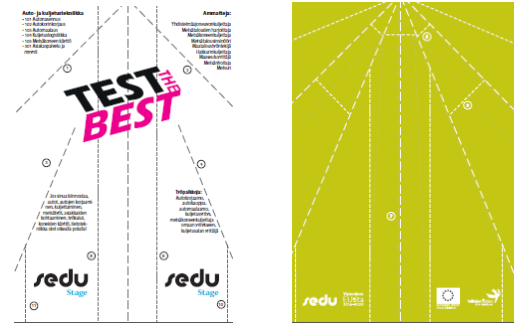
- Auto- ja kuljetustekniikka (Autonasennus, Autokorinkorjaus, Automaalaus, Kuljetuslogistiikka, Metsäkoneen käyttö, Asiakaspalvelu ja myynti)
- IT ja viestintäteknologia (CAD-suunnittelu, Painotekniikka, Painotuotteen suunnittelu, Tietojenkäsittely, Tietokoneet ja -verkot, Verkkosivujen tuottaminen, Elektroniikka)
- Palvelut (Asiakaspalvelu ja myynti, Puhdistuspalvelu, Visuaalinen myyntityö, Yrittäjyys, Matkailu, Taloushallinto, Turvallisuusala (näytöslaji))
- Hyvinvointi ja kauneus (Hiusmuotoilu, Kauneudenhoito, Lähihoitaja, Vaatteenvalmistus, Yrittäjyys)
- Eläintenhoito ja viherrakentaminen (Eläintenhoito, Hevostenhoito, Kukkasidonta, Matkailu, Viherrakentaminen, lisäksi pieneläinalue)
- Rakentaminen (Huonekalupuuseppä, Ilmastointiasennus, Talonrakennus ja kirvestyöt, Talonrakennus, muuraus ja laatoitus, Maalaus ja tapetointi, Putkiasennus, Sähköasennus)
- Ravitsemispalvelut (Kondiittori, Ravintolakokki, Cateringkokki, Tarjoilija, Laborantti, Lihatuotteiden valmistus (näytöslaji), Elintarvikkeiden valmistus (näytöslaji))
- Teollisuus (Automaatioasennus, Elektroniikka, Laborantti, Mekatroniikka, Koneenasennus ja kunnossapito, Koneistus, Levy ja hitsaus)
- Aikuisten ammattipolku

Ammattipolut sisälsivät kaikki kilpailulajit, joista muutamat sisältyivät useampaan polkuun.

Ammattipolkujen pääkohderyhmä oli peruskoulujen kahdeksasluokkalaiset, joita vieraili n. 4000 henkilöä ohjatuilla ammattipoluilla. Heidän lisäksi omatoimisia polkuja kiersi runsas määrä ammasteista kiinnostuneita. Lisäksi lukiolaisille ja aikuisille suunnattiin omatoimisesti kierrettävä ammattipolku, joka suunniteltiin yhdessä TE-toimiston asiantuntijoiden kanssa. Aikuisten ammattipoluilla palveltiin myös henkilökohtaisesti ammatinvalintaan, koulutusneuvontaan, koulutusten rahoitukseen, työnhakuun ja yrittäjyyteen liittyvissä kysymyksissä.

4.1. Ammattipolkujen ennakkotehtävät ja ilmoittautuminen sekä koulukiertue

Ammattipolkuihin liittyi ennakkotehtäviä, joiden tarkoituksena oli tukea opiskelijoiden ammatinvalintaa ja antaa peruskoulun ja lukion opinto-ohjaajille työvälineitä opintojen ohjaukseen. Ennakkotehtävät tehtiin lennokkimuotoon, jokaisella ammattipolulle omansa. Lennokkien tekstit johdattelivat oikein polun valintaan, ja niihin liitettiin myös instagram-kilpailu. Lennokit toimivat hyvin yläkoulukiertueella, mutta niiden käyttö jäi vähäiseksi perusopetuksen opojen osalta. Katko tarkemmin <http://taitaja2016.fi/ammattipolut/ammattipolkujen-ennakkotehtavat/>

Peruskoulujen opinto-ohjaajat valitsivat oppilaiden kanssa yhdessä ammattipolun ja tekivät ennakoilmoittautumisen poluille Lyty-järjestelmässä. Jokainen opiskelija sai valita yhden ohjatun ammattipolun, mihin sai ilmoittautua. Ilmoittautuminen ammattipoluille aukesi 1.2.2016 ja sulkeutui 15.4.2016.

Koulukiertue alkoi syksyllä intensiivisellä konttikiertueella, joka suuntautui 14 eri yläkoulun pihaan. Yläkoululaiset kävivät esittelyrekassa ryhmittäin ja saivat tehdä erilaisia Taitaja9-tyyppisiä tehtäviä Koulutuskeskus Sedun opiskelijoiden ohjaamana. Kevään 2016 aikana koulukiertue jatkui niin, että koulukoordinaattorit kävivät yläkouluissa kertomassa ryhmille Taitaja-tapahtumasta ja erityisesti ammattipoluista. Yläkoulun opo voi tilata esittelyn itse toivomanaan ajankohtana. Lisäksi Taitaja2016 oli esillä erilaisissa messutapahtumissa ja kauppakeskuksissa.

Aikuisten ammattipolun ennakkotehtävä <http://taitaja.sedu.fi> Datanomien opiskelijoiden toteuttaman ohjauksellinen peli, joka oli suunnattu aikuisille ja lukiolaisille. Kts. luku 11.

4.2. Ammattipolkujen toteuttaminen

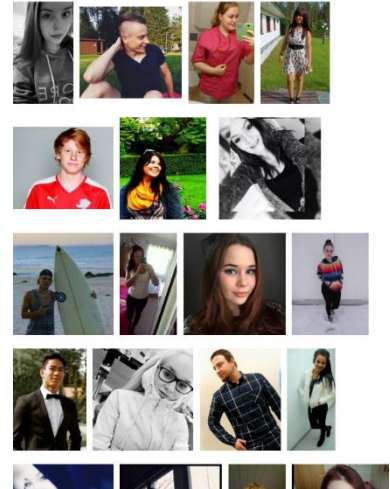

Ammattipolkujen lähtöpaikkana toimi vanhan jäähallin kahvio. Kaikki ammattipolut lähtivät samasta paikasta ja päättyivät ammattitorille Seinäjoki Areenaan. Poikkeuksena oli tapahtuman ensimmäinen päivä, jolloin polkujen päätepiste oli uimahalli-urheilutalolla järjestetty Taitaja9-kilpailu, näin ollen kaikki ammattipolut olivat myös Taitaja9-polkuja. Opiskelijatutorit ottivat ammattipoluille lähtevät oppilaat ryhmittäin mukaansa (2 ohjaajaa/max. 20 oppilasta, vaihteli 1-20 välillä) ja johdattivat läpi polun ennakkoon piirretty kartan mukaisesti.

Opiskelijatutoreita rekrytoitiin Koulutuskeskus Sedun kaikista yksiköistä, ja heitä oli mukana kaikkiaan kuudesta yksiköstä itse tapahtumassa yhteensä 128 opiskelijaa. Määrä oli suuri lähinnä siksi, että ammattipolku venyi jopa 45 minuutin pituiseksi johtuen laajasta tapahtuma-alueesta. Samasta syystä haluttiin, että jokaisella ryhmällä on pääsääntöisesti kaksi ohjaajaa. Opiskelijoita koulutettiin viiden koulupäivän ajan alkaen syyskuusta 2015, minkä lisäksi he olivat mukana tapahtumassa neljän päivän ajan. Opiskelijat valmistelivat koulutuksen aikana Mun polku-tarinoita (<http://taitaja2016.fi/ammattipolut/uratarinoita/>), joiden avulla he kertoivat oman ”uratarinansa” ammattipolkukierroksen aikana. Kolme opiskelijaa suoritti asiakaspalvelun ammattiosaamisen näytön ammattipolkujen aikana.

Polkujen varrelle oli sijoitettu lajivastaavien suunnittelemissa Test the Best –pisteitä, joissa nuoret pääsivät osallistumaan ja kokemaan ja ennen kaikkea tekemään eri ammattien työtehtäviä. Jos polulla kulkeva ryhmä oli pieni, tehtäviä tehtiin polun aikana, mutta pääsääntöisesti ne vain esiteltiin ammattipolun aikana.

Mun polku

4.3. SomeTeam osana ammattipolkuja

Taitaja2016 tapahtumassa panostettiin erityisesti sosiaalisen median näkyvyyteen. Kanavien sisällöntuotanto haluttiin nuorten näköiseksi ja helposti lähestyttäväksi.

Sedun StreetTeam markkinointi tiimistä valittiin 18 nuorta Sosiaalisen median tiimiin. Tiimiä koulutettiin 6 päivän koulutuspaketilla, jossa käytiin läpi tapahtuman tuottamista, Taitaja2016 tapahtumaa sekä sosiaalisen median käyttöä tapahtumamarkkinoinnissa ja tiedotuksessa. Koulutuksen järjesti Stage-Osaajat esiin hanke ja markkinointipäällikkö Anna-Kaisa Koitto.

Kanaviksi valittiin Facebook, Instagram ja Periscope. Facebook kanavan kautta haluttiin tuoda kuvien ja tekstien esiin kilpailupäivän tapahtumia sekä tapahtuman kokonaisinfoa. Instagram sisälsi enemmän tunnelmaa, iloisia ilmeitä, onnistumisen hetkiä sekä suurta lajien kirjoa joka oli tapahtumassa nähtävissä. Periskopen tarkoitus oli antaa paikalle pääsemättömille ihmisille mahdollisuus seurata kisapäivän tapahtumia omien mobiililaitteidensa kautta.

Opiskelijat jaettiin työskentelemään pareittain ja Periscope lähetyksiä tehtiin toimittaja kuvaaja idealla, missä toinen opiskelijoista kuvasi ja toinen kertoi tilanteesta.

Opiskelijat olivat erittäin innostuneita SomeTeam toiminnasta ja kokonaisuus toimi hyvin. Opiskelijat pääsivät hyödyntämään jo olemassa olevaa osaamistaan ja tuomaan esille erityisosaamistaan jota normaalissa opetuksessa ei käytetä.

Periscope: 31 katsojaa, 59 lähetystä

Instagram 293 julkaisua, 168 seuraajaa <https://www.instagram.com/taitaja2016official/>

4.4. TestLab – esimerkki alojen välisestä yhteistyöstä

BMW TestLabin avulla halutaan tuoda esiin eri alojen välistä yhteistyötä. Projektissa olivat mukana Sedu Lapuan autoalan opiskelijoiden lisäksi ICT-asentajaopiskelijat, rakennusalan opiskelijat sekä kone- ja metalliala.

Opiskelijat tekivät auton kanssa kokonaisvaltaisen projektin. Autoalan opiskelijat huolsivat auton jarrut ja hallintalaitteet. Tämän lisäksi auton korin ruostevauriot korjattiin ja esim. puskurit ja valot irrotettiin. M3-look korisarja (puskurit ja helmalevikkeet) soviteltiin alustavasti paikalleen. Auto purettiin sisältä täysin tyhjäksi ja pohja sekä kaikki kotelot äänieristettiin bitumimatolla kauttaaltaan. Työssäoppimispaikalla autoon tehtiin pohjustustyöt maalausta varten ja auto sekä korisarjan osat saivat uuden maalipinnan opiskelijatyönä. Maalauksen jälkeen auto kasattiin ulkoisesti kuntoon ja autoon asennettiin alustan madallussarja.

ICT-asentajat suunnittelivat ja toteuttivat Playstationin ja näytön asennuksen, johdotuksen ja tarvittavat adapterit audiosignaalin siirtämiseksi auton äänentoistojärjestelmään. Rakennusalan sekä kone- ja metallialan opiskelijat tekivät esimerkiksi kaiuttimen ja lisävalojen koteloinnit. Autoalan opiskelijat verhoilivat kaiutinkotelot ja tavaratilan uudelleen. Projekti opetti opiskelijoille ennen kaikkea eri alojen välistä yhteistyötä, sillä työt oli aikataulutettava vaiheittain niin, että jokainen ala pystyi tekemään oman osuutensa.

Opettajat tekivät ison työn myös sponsorien hankinnassa, mukaan saatiin paljon yrityksiä, jotka myivät tarvikkeita huomattavan edullisesti autoon.

BMW oli esillä Taitaja2016-tapahtumassa Seinäjoella 10.–12.5.2016. Autoa oli esittelemässä opettaja Tomi Pihlajamäki yhdessä autoalan opiskelijoiden kanssa. Auto herätti paljon kiinnostusta, ja vierailijoita oli joka päivä runsaasti. Erityisesti auton äänentoisto, takakonttiin sijoitettu PlayStation ja auton huoliteltu ulkomuoto herättivät kiinnostusta ja ihastusta.

BMWTestLabilla sai osallistua auton rakentamisvaiheisiin liittyvään tietokilpailuun. Tätä mahdollisuutta käytti 78 henkilöä. Oikein vastanneiden kesken arvottiin yhteistyöyritysten lahjakortteja. Tietokilpailua ja palkintovaihtoehtoja olivat yhdessä opettajien kanssa suunnittelemassa alojen opiskelijat.

Jatkossa BMW markkinoi Koulutuskeskus Sedun autoalaa erilaisissa tapahtumissa. Autoa on hyödynnetty markkinoinnissa jo Opinlakeusmessuilla tammikuussa 2016 sekä Lapuan yksikössä vietetyn liikenneturvallisuuspäivän aikana.

Taitaja2016-tapahtumassa toteutettiin cv- ja uratyöpaja. Työpajassa esiteltiin uusia sähköisiä työnhakuvälineitä kuten LinkedIn. Työpajassa oli myös mahdollisuus ottaa itsestään kuva CV:hen ja tämä olikin erittäin kiinnostava nuorten keskuudessa. Kokonaisuus oli menestys! Pajassa ja Photoboothissa tavoitettiin kaiken kaikkiaan 1700 opiskelijaa kolmen päivän aikana.

4.5. Juurista jalostukseen – raaka-aineesta kansainväliseksi tuotteeksi

Juurista jalostukseen teeman tarkoituksena on näyttää tuotteen jalostusta alkutuotteesta loppukäyttäjän tuotteeseen opiskelijanäkökulmasta. Tämä kuuluu kestävän Etelä-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategiaan. Tätä lähdettiin toteuttamaan suunnittelemalla videokuvausprojektia. Videon avulla saadaan tuotua esiin Sedussa olevaa osaamista ilmakuvauksesta sekä videoeditoinnista. Projektin avulla opiskelijat oppivat kansainvälisyyden ketjun ja kansainvälisyyden merkityksen arkityössä. Kehittämisenäkökulmasta päästään levittämään hankkeen ideologiaa erilaisista opintopoluista sekä eri alojen välisestä yhteistyöstä. Kuvausprojektissa opiskelijat toteuttavat samalla ammatillisen koulutuksen markkinointia videon muodossa. Kuvauksia suoritettiin Ilmajoella ja Ranskassa Koulutuskeskus Sedun yhteistyöoppilaitoksessa. Toinen projektipäälliköistä kävi Ranskassa toteuttamassa videoiden kuvauksia yhdessä opiskelijoiden ja heidän opettajansa kanssa. Videokuvausprojekti toimii yhtenä hankkeen yhteistyöalojen tulevaisuuskuvana

(maatalousala, ICT, kone- ja metalli). Valokuvausprojekti toteutettiin yhteistyössä kansainvälisen LAAKA-Laadukkaat kansainväliset työssäoppimiskohteet –hankkeen kanssa.

Pelloilta pöytään TestLabin tuottama videomateriaali oli nähtävissä myös tapahtumassa useassa eri paikassa. Global park käytti videota esitelläkseen kansainvälistymisen ketjua opiskelijanäkökulmasta sekä opintojen suorittamismahdollisuutta opiskelijavaihdon kautta. Lisäksi video oli nähtävillä eläinten hoidon lajialueella, jossa tuotiin esille Pelloilta pöytään näkökulmaa. Video sai hyvää palautetta niin teknisen toteutuksensa kuin ideansa osalta.

<https://www.youtube.com/watch?v=LcGi9yzyGP0>

https://www.youtube.com/watch?v=E-3_nJFVqFM&feature=youtu.be

5. Taitaja2016 seminaareja ja verkostoitumistilaisuuksia

5.1. Tervetuloa Seinäjoelle ja Taitaja2016 tapahtumaan

5.1.1. Get together party, Sedu

Taitaja2016 avajaisten jälkeen oli kutsuvieraille Areenan ylätasanteen saliin toteutettu pienimuotoinen tervetuloitovotus tapahtuma. Kutsun otti vastaan noin 60 vierasta. Tarjoiluna oli tuoreista hedelmistä paikan päällä puristettuja eri makuisia hedelmäsekoituspirtelöitä ja Sedun kondiittori –opiskelijoiden toteuttamia Taitaja2016 leivoksia. Musiikkiesitykset olivat Sedun opiskelijoita. Osallistujat viihtyivät vilkkaasti keskustellen tilaisuudessa, jonka kesto oli 1,5 tuntia.

5.1.2. Seinäjoen kaupungin vastaanotto

Seinäjoen kaupunki kutsui Taitaja2016 tapahtumassa mukana olevia järjestäjien ja tapahtumaan osallistuvien organisaatioiden edustusta. Tilaisuuden kutsua noudatti noin 150 henkilöä. Tilaisuus järjestettiin 1. kilpailupäivän iltana Seinäjoen kaupungintalon valtuustosalissa. Vastaanottajina olivat Seinäjoen valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistoa ja kaupungin virkamiesjohtoa. Tilaisuudessa kaupungin puheenvuoron käytti Seinäjoen kaupunginjohtaja Jorma Rasinperä. Päätteeksi oli tarjolla maukas buffet.

5.1.3. Skills Finland ry vastaanotto

Skills Finland ry on perinteisesti kutsunut Taitajavieraitaan 2. kilpailupäivän päättymisen jälkeen. Tilaisuus järjestettiin hotelli-ravintola Lakeuden kabinettisalissa. Tilaisuudessa allekirjoitettiin seuraavan tapahtuman, Taitaja2017, järjestäjien kanssa järjestämissopimus. Puheenvuoroja käyttivät Skills Finlandin lisäksi mm. Taitaja2017 ja Taitaja2016 edustajat.

Kuva 7. Taitaja framilla -seminaarissa kauppias Sampo Kaulanen innosti kuulijoita esityksellään Tee asioita uudella tavalla.

5.2. Taitajat framilla –seminaari

Osana Taitaja2016-tapahtumaa järjestettiin kaksipäiväinen Taitajat framilla -seminaari 11.–12.5.2016. Tarjolla oli monipuolinen kattaus asiantuntijaluentoja, esityksiä ja workshoppeja. Seminaarissa vuorottelivat kaikille yhteiset seminaariosiot ja rinnakkaisseminariosiot, jolloin samaan aikaan toteutui neljä eri aiheeseen pureutuvaa esitystä/workshopia.

Seminaarin teemoina olivat yrittäjyys ja työelämäyhteistyö, elinikäinen oppiminen, kansainvälisyys ja osaamisperusteisuus. Osallistuja sai rakentaa seminaarin ohjelmatarjonnasta itselleen sopivan polun. Ohjelmassa näkyi jokaisen esityksen osalta, mihin teemaan sisältö painottui, mikä helpotti osallistujan valinnan tekemistä. Valittavissa olivat yrittäjyyden, elinikäisen oppimisen, kansainvälisyyden ja osaamisperusteisuuden polut.

Seminaarin kaikille yhteisissä osioissa puhujina olivat mm. Sampo Kaulanen: Tee asioita uudella tavalla (Kuva), Esko Valtaoja: Tulevaisuus on jotain aivan muuta kuin luulet, Maija-Riitta Ollila: Ajatusten vallankumous – vapaus keksiä ja kokeilla ja Mika Tammilehto: Ajankohtaista ammatillisen koulutuksen reformista.

Merkittävä osa seminaarin sisällöstä muodostui monien yhteistyökumppaneiden kuten Suomen Yrittäjien, opetus- ja kulttuuriministeriön, monien koulutuksen järjestäjien ja yritysten tuomista asiantuntijapuheenvuoroista. Seminaarin valmistelutyö käynnistyi kesällä 2015, jolloin muodostettiin Seduun seminaarin valmisteluryhmä. Sisällöllinen valmistelu jatkui koko syyslukukauden ajan. Suunnitelmaa esiteltiin ja kehiteltiin kaksi kertaa Skills Finland ry:n kokoon kutumassa ”suurseminaari”-työryhmässä, jossa oli edustusta laajasti ministeriöstä, opetushallituksesta, CIMO:sta ja opetus sekä opiskelijajärjestöistä.

Joustavat opinpolut esiin seminaarissa

Taitajat framilla -seminaarissa opiskelijan joustavat ja yksilölliset opinpolut tulivat näkyväksi Osaamisperusteisuuden polulla mm. seuraavissa esityksissä: Case Examples on learning outcomes based approaches in VET – this is how we do it, Epävirallisen ja arkioppimisen tunnistaminen ja tunnustaminen – case Suomen Partiolaiset, Osaamisperusteisuuden monet mahdollisuudet, Opiskelijat markkinointia suunnittelemassa ja toteuttamassa, NY-yrityksestä osakeyhtiö opiskeluaikana ja Yrittäjämäiset taidot tutkinnon perusteissa.

Yrittäjyys ja yhteistyö

Taitajat framilla –seminaarin Yrittäjyys –teeman mukaisesti osallistujalla oli mahdollisuus valita seminaaritarjonnasta yrittäjyyden ja työelämäyhteistyön polku. Kokonaisuus muodostui yrittäjätarinoista, yrittäjien ajatuksista tulevaisuuteen liittyen, opiskelijayrittäjien kokemuksista, opettajien ja yrittäjien yhteisistä workshopeista, opiskelijoiden yrittäjyysaikomuksiin ja opettajien yrittäjyyskasvatusasenteisiin liittyvistä tutkimustuloksista sekä yrittäjyydestä ja yrittäjämäisistä taidoista tutkinnon perusteissa sekä uuden YritysAmis-mallin esittelystä.

Taitaja2016 –tapahtumaa ja seminaareja toteutettiin tiiviissä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa. Sadat yritykset osallistuivat kisajärjestelyihin lajivastaavien kanssa. Taitajat framilla -seminaarilla toteuttamassa olivat vahvasti mm. Suomen Yrittäjät ry, E-P.n Yrittäjät ry, Opettajien ammattijärjestö OAJ, CIMO ja Skills Finland ry.

Seminaaria markkinoitiin Taitajat2016-sivustolla sekä sähköpostitse laajalti eri kohderyhmille: mm. maakunnan eri kouluasteiden opettajat, sivistysjohtajat ja elinkeinojohtajat, valtakunnallisesti ammatillisen koulutuksen järjestäjät, Sedun vuosittain järjestämään yrittäjyyskasvatuskonferenssiin osallistuneet ja Sedun kymmenien hankeverkostojen jäsenet. Myös mm. seuraavat tahot markkinoivat seminaaria jäsenkirjeissään/nettisivuillaan: Taitaja2016, Suomen Yrittäjät, EP yrittäjät, YES ry ja AMKE ry. Lisäksi ”suurseminaariryhmän” jäseniä pyydettiin markkinoimaan seminaaria omille kohderyhmilleen. Seminaarista tehtiin painettu ohjelma, jota jaettiin laajasti eri tilaisuuksissa ja kokouksissa. Seminaariin ilmoitaututtiin sähköisen ilmoittautumislomakkeen kautta. Ilmoittautumisten vastaanotosta vastasi Etelä-Pohjanmaan matkailu.

Seminaarissa opiskelijat toimivat avustajina. He hoitivat ilmoittautumisen ja infopisteen, toimivat teknisinä avustajina eri seminaaritiloissa sekä hoitivat naulakkopalvelua. Mukana oli noin 20 opiskelijaa. Opiskelijoille järjestettiin avustustehtäviin liittyen yhden päivän koulutus sekä palautetilaisuus tapahtuman jälkeen.

Seminaari toteutettiin Seinäjoella kilpailualueen välittömässä läheisyydessä kokous- ja kongressikeskus Framissa, jonka tilat ja ravitsemispalvelut mahdollistivat onnistuneen kokonaisuuden saavuttamisen. Seminaariin ilmoitautui joko etukäteen tai paikan päällä 478 henkilöä. Heistä ensimmäiseen seminaaripäivään 11.5 ilmoitautui 306 henkilöä ja 12.5. seminaaripäivään 199 henkilöä.

Seminaari sai paikan päällä runsaasti myönteistä palautetta. Heti Taitaja-tapahtuman jälkeen lähetettiin **osallistujille sähköinen palautekysely**. Kyselyyn vastasi yhteensä 77 henkilöä. He arvioivat seminaarikokonaisuuden onnistumisen 3,3 arvosanalla asteikon ollessa 1-4. Kyselyn sanallisissa palautteissa seminaari sai kiitosta järjestelyistä, seminaarin tunnelmasta, esiintyjistä ja koko kokonaisuudesta. Enemmänkin ongelmaksi muodostui runsaudenpula,

koska itse kilpailutapahtuma kilpaili ajasta. Tämän tyyppiselle seminaarille toivottiin jatkoa. Seminaarin caset ja workshopit painoutuivat ammatilliseen koulutukseen, mistä johtuen toivottiin enemmän antia myös perusasteelle ja lukioon. Kaikki esitykset, joihin saatiin julkaisulupa, ovat luettavissa Taitaja2016-sivustolla seminaarit.

Seminaarin ohjelmaesite on sivustolla:

http://taitaja2016.fi/wp-content/uploads/2016/01/Taitajat_framilla_esite_2016_web.pdf

5.3. Kansainvälinen seminaari

Taitaja2016 kansainvälinen seminaari toteutettiin 10.5.2016. Seminaarin sisällön suunnittelusta vastasi kansainvälisen seminaarin valmistelutyöryhmä. Työryhmässä toimivat CIMOn, Opetushallituksen, SkillsFinlandin sekä tapahtumajärjestäjä Sedu edustajat. Opetushallitus, CIMO ja opetus- ja kulttuuriministeriö vastaanottavat kymmeniä osaamisperusteisen koulutuksen järjestämiseen liittyviä opintovierailupyynnöitä vuosittain. Kansainvälisen seminaarin teema valikoitui tämän kysynnän pohjalta ja sai muodon: Strengthening the Competence Based Approach in Finland - This is how we did it.

Kuva 8. Kansainvälinen seminaari keräsi 250 osallistujaa ja siellä käytiin vilkasta ammatillisen koulutuksen kehittämiseen liittyvää keskustelua.

Seminaari toi Suomeen ja Etelä-Pohjanmaalle noin 250 ammatillisen koulutuksen kansainvälistä osaajaa eri puolilta Eurooppaa ja maailmaa. Tapahtuman markkinoinnissa olivat mukana Sedun lisäksi vahvasti CIMO, OPH ja Skills Finland.

Seminaarissa kuultiin:

- mitä kerrottavaa komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioista vastaavan pääosaston apulaisjohtajalla João Santosilla on 21. vuosisadan osaamistarpeista
- missä mennään osaamisperusteisen ammatillisen koulutuksen ja ECVETin toimeenpanossa Suomessa ja Euroopassa
- miten esimerkiksi partiossa tai kansainvälisen opintojakson aikana kerrytetty osaaminen tulee osaksi tutkintoa
- miksi Suomen ammatillisen koulutuksen malli kiinnostaa maailmalla.

Sedun tekemän videon kautta nähtiin kuinka metalliteollisuuden alihankkijan valmistamat osat päätyvät Ylihärmästä osaksi Valtran traktoreita. Tuotteen matkaa seurattiin Ranskan maaseudulle Auvergneen ja Ilmajoen pelloille. Miten ammattinsa taitajat ovat mukana ketjun eri vaiheissa? Miten polku kulkee maakunnassa ja maailmalla – mutta kohtaa tässä ja nyt – Seinäjoella. Tapahtumassa sai ensiesityksensä myös ECVET Expert –toiminnassa tehty video osaamisperusteisesta ammatillisesta koulutuksesta Suomessa.

Keskiviikkona 11.5.2016 toteutettiin Taitajat Framilla –seminaarissa lisäksi kaksi kansainvälistä teemoja koskevaa workshopia, joissa käsiteltiin esimerkkejä osaamisperusteisen koulutuksen järjestämisestä sekä ammatillisen koulutuksen viennistä. Englanninkielinen “Learning Outcomes Based Education – This is how we do it.” –workshop kokosi noin 60 kuulijaa.

5.4. Vapaamuotoista verkostoitumista

5.4.1. Ehtoo Bileet Duudson Activity Park:ssa

Taitaja 2016 –tapahtuman yhteydessä järjestettiin ensisijaisesti kilpailijoille suunnattu Kaveri-ilta, Ehtoo Bileet. Tapahtuma oli keskiviikkoiltana 11.5.2016 klo 18:00 -22:00. Tapahtuma päätettiin suunnata kilpailijoiden lisäksi myös Taitaja –tapahtumassa työskennelleille ja avustaneille opiskelijoille. Osallistujia oli huikeat 699 nuorta! Osallistuneista yli puolet olivat kilpailijoita. Illan suunnittelussa ja toteutuksessa olivat erityisesti seuraavat tavoitteet vahvasti mukana:

- työhyvinvointi
- tapahtumat toteutetaan tiiviissä yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.
- vahvistetaan verkostoja työelämän yhteistyökumppaneihin
- juurruttaa ja välittää positiivista virettä ja yhdessä tekemisen kulttuuria Seduun

Suunnittelu aloitettiin syksyllä 2015. Suunnittelussa oli alusta asti mukana sekä opiskelijoita että henkilöstöä: Sedun oppilaskunta FOKUS, Seinäjoen asuntolan asuntolaohjaaja, asuntolan tutor-opiskelijat, opinto-ohjaajia, ammattiohjaaja ja Sedun opiskelijapalvelujen kehittämispäällikkö sekä Taitaja2016 organisaatio

Tapahtuma järjestettiin Duudsonit Activity Parkissa. (<http://www.dap.fi/Tietoa-tulijalle>). DAP on moderni rentoutumiseen ja liikkumiseen erikoistunut sisäpuisto, jossa liikkumisen ja jekkuilun ilo kuuluu kaikille. Puistossa on mahdollista viettää rennosti aikaa yhdessä. Paikassa voi haastat itseä ja seikkailla turvallisesti. Puistoon oli mahdollista suunnitella juuri Taitaja 2016 –kilpailijoille suunnattua toimintaa/ohjelmaa.

Suunnittelun alkuvaiheessa illan toteuttamiseksi sitoutettiin opiskelijaryhmiä ja aikuisia henkilöstöstä mukaan. Suunnittelutiimi kävi myös tutustumassa tapahtumapaikkaan. Suunnittelun lähtökohtana oli monipuolinen toiminta. Ohjaavien nuorten osalta tärkeää oli kielitaito, positiivisuus ja kannustamisen asenne.

Iltaan päätettiin toteuttaa erilaisia pisteitä, periaatteella ”jokaiselle jotakin”. Seuraavat pisteet toteutettiin:

- Temppuilupisteillä oli Sedun nuoria kannustamassa osallistumiseen, leikkimielistä kilpailuja
- MM –jääkiekkomatsin seuraamista isolta screeniltä
- 15 minuutin niska-hartiaseudun hierontapisteitä SeAMK:n fysioterapiaopiskelijoiden toteuttamina
- kilpailijoille tarkoitetut palauttavat rentoutusharjoitukset fysioterapiaopiskelijoiden toteuttamina
- disco ja tanssimahdollisuus ylätasanteella
- ruokailumahdollisuus koko illan ajan DAP:n ravintolassa terveellisen lähiruoka-aterian muodossa
- ja tietenkin mahdollisuus ”hengata” ja ”nörätä” -> selfiet, instakuvakisa .....

Kilpailijoille tilaisuutta markkinoitiin jo hyvissä ajoin ennen tapahtumaa, ensimmäisen kerran semifinaalien aikana. Markkinointia toteutettiin nettisivujen kautta ja ihan konkreettisesti esiteellä. Sedun opiskelijat markkinoivat kisoissa tapahtumaa kulkien tapahtuman mainospaidat päällä kilpailijoiden ruokailutiloissa ja jakamalla flyereita koulutuksen järjestäjien autojen tuulilaseihin. Joukkueenjohtajien tapahtumassa ja yhteisessä palaverissa kannustettiin huoltajia tiedottamaan tapahtumasta. Koettiin, että nuoret ovat parhaita mainostajia omaan tapahtumaansa. Perinteisiä mainoksia oli myös hotelleissa, kouluilla, kilpailijoiden ruokailutiloissa ja lounge -tiloissa.

Sosiaalisen median kanavia käytettiin myös tapahtuman tiedottamisessa. WhatsApp –viestit, Facebook ja instagram -päivitykset –sosiaalisessa mediassa. Pyrittiin synnyttämään ”hyvä tunnelma” ja tekemään osallistumiskynnys mahdollisimman matalaksi. Ruoka ja ilmainen non-stopkuljetus helpottivat myös kynnystä lähteä tapahtumaan. Tiimivastuussa olevat opettajat jakoivat mainokset ja ohjeet omille nuorilleen.

Iltatapahtumaan varattiin järjestyksenvalvojat. Varauduttiin myös alkometrillä (eli tarvittaessa oli mahdollisuus puhalluttaa ja osoittaa epäily vääräksi. Vastuuvakuutus neuvoteltiin vakuutusyhtiön, Sedun talouspäällikön ja työ- ja turvallisuuspäällikön kanssa iltatapahtumaan kaiken varalta.

Nuorten kielitaito nousi yhdeksi erittäin tärkeäksi osa-alueeksi. Näin huomioitiin kohteliaasti kansainväliset vieraat ja kilpailijat. Iltatilaisuudessa tehtiin hienoa yhteistyötä ja verkostoiduttiin laajasti; mm. alakoulun opiskelijoiden NY -yritys oli koko kilpailuviikon TAITAJA 2016 -tapahtumassa mukana esittelemässä yritystään ja myymässä tuotteitaan. Myös nämä nuoret NY –yrittäjät tulivat iltaan tapaamaan kilpailijoita ja muita järjestäjiä. Ehtoo Bileet -ilta oli hieno verkostoitumistilaisuus niin kilpailijoille, järjestäville tahoille kuin opiskelijoillekin. Yhtään järjestykseen liittyvää ongelmaa ei ollut illan aikana.

5.4.2. Taitaja2016 ilta Lakeudessa

Eteläpohjalainen Taitaja2016 –ilta toteutettiin Hotelli-ravintola Lakeudessa, jonne mahtui 600 ruokailijavierasta. Iltaan ilmoittautuikin 615 henkilöä, joten tila täyttyi ääriään myöten. Ohjelmassa oli nuorten taidokasta sirkusakrobatiaa, Tangokuningas, autoasentaja Heikki Koskelo ja orkesterinsa musiikkia sekä runsas Juuresta jalostukseen –teeman mukaisesti yritys yhteistyössä toteutettu buffet. Tarjolla oli samoja eineksiä ja tuotteita kuin kilpailutehtävissäkin. Näin teema Juuresta jalostukseen näkyi ja maistui myös Taitaja –vieraille. Tilaisuudessa oli myös karaoke -esiintymistila, jossa aktiivisia esiintyjiä riitti koko ilta. Tanssilattialla verkostoiduttiin ja nautittiin toistensa seurasta aina valomerkkiin klo 23.30 saakka.

5.4.3. Eteläpohjalainen VIP -pitopöytä opiskelijayhteistyöllä

Etelä-Pohjanmaa tunnetaan runsaista notkuvista pitopöydistään. Ruokakulttuurimme, alkutuotanto ja sesongin mukaiset raaka-aineet olivat lähtökohtana, kun Seinäjoen

ammattikorkeakoulun restonomi –opiskelijaryhmä lähtivät suunnittelemaan Taitaja2016 VIP ravintolan toteutusta opintoihinsa liittyvän Elämysruokailu -kurssin puitteissa.

Restonomiopiskelijat suunnittelivat, ohjasivat sekä tekivät osatoteutuksia VIP-ravintolan toiminnoista. Kokonaisuus suunniteltiin niin, että mahdollisimman moni Sedun toimipiste voisi osallistua kokonaisuuden toteutukseen. Kondiittorit, leipurit, tarjoilijat, lähihoitajat jne. koulutusalat suunniteltiin eri vaiheiden toteuttajiksi. Mukana oli myös aikuiskoulutuksen kurssi, jossa opiskelijat opiskelivat Sesonkien tapahtumatoimijoiksi. Esivalmistustyöt, valmistus, tarjolle laitto ja jälkityöt suunniteltiin mukana toteutuksessa oleville opiskelijaryhmille sopiviksi. Menu koostui alkuruokapöydästä, lämminruokapöydästä, jälkiruokapöydästä ja leipä sekä juomapöydästä. Tarjolle haluttiin monipuolisuutta, jotain tuttua ja jotain erilaista paikallista. Osa tuotteista saatiin yhteistyökumppaneilta raaka-aineina, puolivalmisteina tai valmisruokina. Joka päivälle oli omat tuotteet, pääasiassa erilainen Menu.

Sedun esimiesjohto oli toivottamassa vuorollaan VIP-vieraat tervetulleeksi ravintolaan. Samalla toteutui luontevasti verkostoituminen ja vieraiden kanssa seurustelu. Kansainväliset vieraat, seminaarien esiintyjät, yritysten edustajat ja monet muut kutsuvieraat ottivat hyvin kutsun vastaan. Ravintola sai monipuolisuudesta ja maukkaasta ruoasta paljon kiitosta. Kolmen kilpailupäivän aikana nautittiin VIP-ravintolassa yhteensä 1511 annosta. Kävijöitä oli tiistaina 355, keskiviikkona 476 ja torstaina 680 henkilöä.

Kuva 9. Taitaja Vip-ruokailussa oli tarjolla monenlaista, terveellistä ja perinteisiäkin makuja.

6. Kansainvälisyys

6.1 Keskeisimmät toimintakokonaisuudet ja Taitaja2016 teemat

Taitaja2016 –tapahtuman kansainvälisyys rakennettiin sisään aloitustapahtumaan, omiin polkuihin, Global Parkiin, seminaareihin, vapaa-ajan ohjelmiin sekä itse kilpailuihin. Sedun kansainväliset palvelut **henkilöiden lisäksi yhteistyötahoina kansainvälisyyden toteuttamisessa olivat Skills Finland ry:n kutsuma Suurseminaarityöryhmä ja sen** kansainvälisen seminaarin valmistelutyöryhmä, jossa oli CIMO ammatillisen koulutuksen yksikkö ja ECVET Expert, Opetushallitus. Alueellisesti mukana toteuttamassa olivat myös Europa Direct, Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Taitaja2016 kansainväliset teemat aiheet olivat:

- Global Park - kotikansainvälisyys ja kansainvälisyyden elämyksellisyys
- Kansainvälinen seminaari 10.5.2016 – “Strengthening the Competence Based Approach in Finland – this is how we did it”.
- Kansainvälinen workshop Taitajat Framilla -seminaarissa 11.5.2016 – “Learning Outcomes Based Education – This is how we do it.”
- Ammatillisella koulutuksella on vientiä –workshop 11.5.2016 Taitajat Framilla –seminaarissa 11.5.2016
- Kansainväliset kilpailijat – huipputaiteilijamme meiltä ja muualta
- Kansainvälisille vieraille kaksi kulttuurikierrosta 10. ja 11.5.2016 sekä suomalainen ilta Kuortaneella 10.5.2016.

Taitaja2016 kansainvälisen toiminnan lukuja olivat:

- 300 kansainvälistä vierasta 26 eri maasta
- 36 kansainvälistä vieraskilpailijaa 17 eri lajissa
- 38 kansainvälistä valmentajaa
- 250 osallistujaa kansainvälisessä seminaarissa 10.5.2016
- 160 osallistujaa suomalaisessa illassa Kuortaneella 10.5.2016
- 60 osallistujaa Taitajat Framilla -seminaarin Learning Outcomes Based Education – This is how we do it” workshopissa 11.5.2016

<http://taitaja2016.fi/en/>

6.2. Kansainväliset vieraskilpailijat

Sedun tavoitteena oli rekrytoida 15-20 kansainvälistä kilpailijaa lajien osalta kiinnostavista kohdemaista. Sedu teki Skills Finland ry:lle esityksen lajeista, niiden määrästä ja kohdemaista huomioiden koulutuksen järjestäjän kansainvälistymisstrategian sekä oppilaitoksen ja sen eri yksiköiden sekä ammattialojen näkemykset. Kansainvälisiä kilpailijoita otettiin huomioiden tilat, aikataulut, työturvallisuus sekä lajien tehtävien ja toteutuksen soveltuvuus kansainväliseen toimintaan.

Rekrytoinnissa huomioidiin oppilaitoksen omat kansainväliset suhteet sekä lajiryhmien toivomukset. Sedulla ei ole aiemmin tiiviitä suhteita esimerkiksi Kiinaan tai Venäjälle ja tapahtuma tarjosi mahdollisuuden yhteistyön käynnistämiseksi näiden maiden kanssa. Lisäksi osallistumismahdollisuutta kansainvälisille kilpailijoille markkinoitiin Skills Finland ry:n toimesta Euroopan alueen Skills-toimistoille.

Seinäjoelle tiensä löysi lopulta 36 kansainvälistä vieraskilpailijaa ja 38 kansainvälistä valmentajaa/havainnoijaa. Sedussa kansainvälisten kilpailijoiden tuloon liittyvistä valmisteluista sekä heidän ohjelmastaan kilpailujen aikana vastasi tehtävään rekrytoitu osa-aikainen henkilö yhteistyössä vapaaehtoistyössä olleiden opiskelijoiden sekä muiden Sedun kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Kansainvälisille kilpailijoille valmisteltiin erillinen tietopaketti tapahtuman käytännön järjestelyistä. Heitä palvelivat lisäksi ajantasaiset www-sivut osoitteessa: <http://taitaja2016.fi/en/> Kansainvälisten kilpailijoiden osalta haku päättyi 29.2.2016. Poikkeustapauksissa ja lajien niin salliessa, joustimme määrääjasta.

Kuva 10. Komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioista vastaavan pääosaston apulaisjohtaja João Santos keskustelemassa yrittäjyydellä englanti- ja espanjaksi kieltä käyttävien vieraskilpailijoiden kanssa.

6.3. Elämyksellisyttä

Etelä-Pohjanmaa on monelle kansainväliselle matkailijalle vielä löytämätön helmi. Sedu tekee omalta osaltaan työtä sen eteen, että yhä useampi matkailija tai konferenssivierailija suuntaisi maakuntaamme. Taitaja2016 –tapahtuma tarjosi tähän hienon tilaisuuden.

Taitaja-viikon aikana tarjottiin laaja kattaus ohjelmaa noin 300 kansainväliselle vieraille. Maakuntaan matkasi kansainvälisiä kilpailijoita, valmentajia, seminaariosallistujia sekä eri hankkeiden vieraita yhteensä 26 maasta. Kauimmaiset heistä saapuivat Brasiliasta, Kanadasta ja Kiinasta.

Kotikansainvälisyyden vahva asema Sedun kansainvälisessä toiminnassa näkyi Taitaja2016 –tapahtuman toteutuksessa. Tapahtuman päänäyttämön, Seinäjoki Areenan eteen rakentui **Global Park**, joka toimi kohtaamispaikkana kisojen ajan niin kilpailijoille kuin vieraillekin. Global Parkissa esittäytyivät ja toimintaa osastoillaan järjestivät mm. Europe Direct, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, EFVET (European Forum of Technical and Vocational Education and Training), Maaseutuverkosto, Sedun matkailu- ja elintarvikealan koulutus, Opetushallituksen rahoittaman kehitysyhteistyö, globaalikasvatus ja vapaaehtoistyö –verkoston Nepal-yhteistyö sekä Seinäjoen seurakunta.

Kuva 11. Yhdessä tekemistä Taitaja2016 Global Park -alueella. Kävijät saivat olla tekemässä taidetta.

Global Parkissa yleisö pääsi tutustumaan kansainvälisten nosturioppaiden lisäksi esimerkiksi nepalilaisten käsitöiden tekemiseen. Nepal on tunnettu huovutetuista tuotteistaan. Sedu on tehnyt yhteistyötä nepalilaisen EPSA-toimintakeskuksen kanssa, jossa vammaiset naiset ja yksinhuoltajaäidit pystyvät parantamaan elinolojaan myymällä valmistamiaan käsitöitä. Sedulle EPSAn naiset valmistavat käsin huovutettuja avaimenperiä, joita on annettu lahjoiksi – samalla viestittäen saajille jokaisen ihmisen työn tärkeydestä. Tapahtuman kävijät pääsivät kokeilemaan värikkäiden käsitöiden tekemistä ja toteamaan, miten kansainvälisyys on läsnä tässä ja nyt – ihan lähellä.

Kuva 12. EPSA:n naisten tekemiä huovutettuja avaimenperiä. Muistutus jokaisen työn tärkeydestä.

Aalto-keskuksen opastukset urkukonsertteineen olivat vieraille mieluisia kokemuksia. **Suomalainen ilta** Kuortaneen Urheiluopistolla keräsi yhteen huimat 160 kansainvälistä vierasta. Illan ohjelmasta vastasivat Lapuan matkailualan opiskelijat opettajansa Leena Korven johdolla. Haitarilla soitetun Finlandian aikaan ajoittunut upea auringonlasku järvelle kruunasi illan ja toi esiin palan kauneinta Suomea.

Kuva 13. Suomalainen ilta Kuortaneen Urheiluopiston Aalto –salissa kokosi 160 kansainvälistä vierasta. Tarjolla oli upea illallinen, kaunis suomalainen järvimaisema auringonlaskuineen.

Samalle viikolle ajoitimme myös kahden kansainvälisen verkostohankkeen kokoukset Ähtäriin. International Forestry- sekä Health and Safety -hankkeiden (Erasmus KA2) partnerioppilaitosten opettajat ja opiskelijat pääsivät työnteon lisäksi nauttimaan Suomen luonnosta ja uusista elämyksistä. Aurinkoiseen toukokuun alkuun mahtui puissa kiipeilyä Flow Parkissa ja kirkkoveneilyä Hankavedellä. Halukkaat pääsivät vauhdin makuun nopeiden Buster-veneiden kyydissä. Suomalaiseen tapaan ei myöskään saunailtaa unohdettu, ja rohkeimmat luopuivat talviturkeistaan piristävässä järivedessä.

6.4. Kansainvälisyystiimit

Taitaja2016 –tapahtuman kansainvälisyys työllisti noin 30 vapaaehtoista opiskelijaa Seinäjoen ammattikorkeakoulusta, Sedusta ja Seinäjoen lukiosta. Vapaaehtoiset työskentelivät erilaisten tehtäväkokonaisuuksien parissa. Nimikkeinä heillä oli työtehtävän mukaan joko team attaché, event management assistant, project assistant tai conference assistant.

Ennen tapahtumaa vapaaehtoisille järjestettiin kaksi koulutusiltapäivää. Opiskelijat antoivat hyvän palautteen saamistaan tehtävistä ja kansainvälisestä ilmapiiristä tapahtuman aikana. Vapaaehtoisina olleet opiskelijat toimivat vastuullisesti ja yrittäjämäisesti siten, että kansainväliset vieraat kokivat olonsa tervetulleeksi ja saivat kaiken tarvitsemansa palvelun viihtyvyyden ja onnistuneen Taitaja2016 -kokemuksen takaamiseksi.

Kuva 14. Jokaisen työpanoksella on merkitystä – tiimityöllä se vene kulki Taitaja2016-tapahtumassakin...

7. Näkyvyys, viestintä ja markkinointi

7.1.Suunnittelu ja verkkosivusto

Koulutuskeskus Sedun viestinnässä ja markkinoinnissa hyödynnettiin Sedun järjestämät semifinaalit (32 lajissa 20.1.–6.2.2015) kevään koulutusmarkkinoinnissa ja Taitaja2016-tapahtuman markkinoinnissa. Tapahtumaesitteen lisäksi laadittiin 14 lajikorttia. Taitaja-verkostoitumisgalaan 6.2. kutsuttiin semifinaalien yhteistyökumppaneita ja viriteltiin syvenevää yhteistyötä. Sedun opiskelijoille ja henkilöstölle laaja semifinaalien toteutus tutustutti Taitaja-konseptiin. Lajivastaavan ja varalajivastaavan lisäksi kaikki kollegat sisäistivät Taitaja2016-tapahtuman tavoitteet. Koko kuntayhtymän henkilöstölle tarjottiin Taitaja2016 sähköposti allekirjoituksiin 9.10.2015 alkaen. Sedun nettisivuilta pääsi suoralla linkillä Taitaja2016-sivustolle.

Taitaja2016-tapahtuman viestintä- ja markkinointisuunnitelma laadittiin keväällä 2015, ja Skills Finlandin viestintäpäällikkö hyväksyi suunnitelman. Taitaja2016-nettisivuston runko tehtiin keväällä 2015, tapahtumaesite ja kumppanuusesite valmistuvat syksyllä 2015. Ruotsinkielinen sivustorakenne noudattelee suomenkielistä sivustoa. Englanninkielinen sivusto laadittiin rakenteeltaan ja sisällöltään erilaiseksi – palvelemaan kansainvälisiä tapahtumavieraita. Kaikki materiaali (esitteet, nettibannerit, logot) sijoitettiin nettisivustolle yhteistyökumppaneiden ja median käyttöön. Nettisivuston julkaisujärjestelmä (WordPress) oli Sedun opiskelijoille entuudestaan tuttu, mikä vaikutti ratkaisevasti tulospalvelun onnistumiseen itse tapahtumassa. WordPress-sivustoon sisällytettiin myös uutiskirje-moduuli, ja uutiskirjeitä lähetettiin syksystä 2015 alkaen yhteensä 6 kpl tilaajille ja sidosryhmille (lajivastaaville, ohjausryhmälle, neuvottelukunnalle, ammatillisen koulutuksen viestintähenkilöstölle, alueen perusopetuksen edustajille, Sedun henkilöstölle.

Yhteistyökumppanina responsiivisen Taitaja2016-sivuston rakentamisessa ja ylläpidossa oli H1 (nyk. Zealand Family Oyj). Sivusto toimi moitteettomasti ja palveli keskeytyksettä yleisöä. Taitaja2016-kilpailun tulosten siirtämisestä verkkosivustolle vastasivat Sedun datanomiopiskelijat.

Kävijämäärät sivustolla 1.6.2015 – 31.5.2016:

- käyttäjiä 61 778
- istuntoja 126 922, joissa päätelaitteena käytettiin pöytäkonetta 55,9%:ssa, puhelinta 35,3%:ssa ja tablettia 8,8%:ssa
- sivuja/istunto 4,15
- istunnon keskimääräinen kesto 3:50 min.

Tapatumaviikolla 9.–13.5.2016:

päivä	käyttäjiä	istuntoja
9.5.	3 302	4 206
10.5.	5 325	7 649
11.5.	6 180	9 558
12.5.	8 143	11 876
13.5.	3 558	4 091

7.2. Viestinnän ja markkinoinnin tekijät ja tukitiimit

Taitaja2016-tapahtuman viestintä ja markkinointi hoidettiin Sedun omana työnä: Sedun viestintä- ja markkinointipäällikkö toimii tapahtuman markkinointi- ja viestintävastaavana, Sedun graafinen suunnittelija suunnitteli Taitaja-materiaalit. Tapahtuman markkinointiviestintää vahvistamaan palkattiin markkinointisuunnittelija (16.11.2015 – 31.5.2016), joka vastasi lajikuvausten esittämisestä nettisivuilla, Facebook-päivityksistä, yhteistyökumppaneiden sopimusten mukaisesta näkyvyydestä netissä, somessa ja tapahtumapaikoilla. Sedun työssäoppijat, merkonomiopiskelija (17.3. - 21.4.2016), ICT-asentajaopiskelija (10.1.–13.5.2016)) avustivat mm. verkkosivujen ThingLink-materiaalin sisällöntuotannossa, alueen virkamiesten (opet, rehtorit, sivistystoimenjohtajat, kunnanjohtajat) ja kuntapäätäjien (valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat) yhteystietojen kokoamisessa suoramarkkinoitiin.

Datanomiopiskelija muokkasi lajien tuottaman sisällön tapahtuma-alueelle infonäyttöihin sopivaksi. Graafisen alan opiskelijat tekivät osana opintojaan kartat ja passit. Ostopalveluja ei käytetty.

Sedun opot markkinoivat tapahtumaa kaikissa alueen yläkoulujen vanhempainilloissa (32 kpl). Jokaisessa tapahtumassa, johon Sedu osallistui, Taitaja2016 esiintyi myös. Messuja, markkinoita, avoimia ovia, tapahtumia ja seminaareja oli yhteensä 27 päivänä. Taitaja2016-tapahtuma esiintyi Skills Finlandin kanssa yhdessä mm. Ammatillisen koulutuksen valtakunnallisessa seminaarissa Seinäjoella 16. - 17.11.2015, Educassa Helsingissä 29. - 30.1.2016 ja Opo-päivillä Oulussa 5.2.2016. Sedun opiskelijat esiintyivät tapahtumissa isossa roolissa.

Taitaja2016-tapahtuma teki yhteistyötä Studentumin kanssa: Taitaja2016 esiintyi bannerissa ja uutispaikalla. Logopaikka kaulanauhassa (3000 kpl) ja kävijälaskennan rannekkeessa (45 000 kpl) myytiin pääyhteistyökumppanille. Nuorten ilta järjestettiin Duudsonit Activity Parkissa. Sedun opiskelijakunnan nuoret tehostivat ennakkomarkkinointia Ehtobileet-paidoissaan rautatieasemalla, hotelleissa ja kilpailupaikoilla.

7.3. Visuaalinen ilme

Sedun graafinen suunnittelija Jukka Katajamäki loi ilmeen Taitaja2015-semit, joka toisti mm. värimaailmaltaan Turun Taitaja2015-kisailmettä.

Myös Taitaja2016-ilme on Jukka Katajamäen käsialaa. Ilmeen ideat lähtivät WorldSkills-ilmeen julkaisemattomista luonnoksista. Pääväri magenta (PMS Rhodamine Red) ja kaksi lisäväriä, oranssi ja vihreä, päätettiin kesäkuussa 2014. Ne hehkuvat kevättä, iloa ja raikkautta. Taitaja2016-tapahtumalle antoi kasvot Sedun Taitaja Miia Ylimäki, kultaa 2013, hopeaa 2014 vaatteenvalmistus-lajissa. Kuvat viestivät ammattiosaamisen ja ammattitaidon juhlasta. Viestinnässä korostettiin juhlan tunnelmaa, parhaiden osaajien onnistumisen iloa.

Taitaja-kilpailun ilmeessä käytettiin aina virallista Taitaja-merkkiä. Aina kun Taitaja-materiaalissa käytetään järjestäjän (Sedu) merkkiä, myös Skills Finlandin merkki oli mukana, Skills Finland vastasi Taitaja-brändin kehittämisestä.

Kuva 15. Taitaja2016 väreillä haluttiin ilmaista mm. nuoruutta, iloisuutta, rohkeutta ja kevättäkin. Kuvassa akkreditointia varten tehdyt kilpailupassit odottavat noutajiaan.

7.4. Kohderyhmät

Sisäinen markkinointiviestintä kohdistettiin tapahtuman toimijoille: lajivastaavat ja varalajivastaavat, Taitaja-toimiston työntekijät, Sedun opiskelijat ja henkilöstö, Taitaja2016-ohjausryhmä, Taitaja2016-neuvottelukunta, Taitaja2016-tapahtuman yhteistyöoppilaitokset, jotka osallistuvat lajien toteuttamiseen, semifinaaleja järjestävät oppilaitokset, Skills Finland.

Ulkoinen markkinointiviestintä suunnattiin runsaimmin Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Satakunnan ja Keski-Suomen perusopetukselle, sivistystoimen johtajille, rehtoreille ja oppilaanohjaajille. Näiltä alueilta tapahtumaan Seinäjoelle tuli eniten kävijöitä.

Ensisijaisesti haluttiin tavoittaa perusopetuksen yläkoululaiset, ammattiin opiskelevat ja lukiolaiset. Oppilaitosten opinto-ohjaajat muodostivat toisen tärkeän kärjen. Yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten opettajat ja muu henkilöstö sekä oppilaiden vanhemmat ja suuri yleisö kuuluivat toiseen aaltoon.

Stage Osaajat esiin (ESR) -hanke järjesti ammatillisen koulutuksen konttikiertueen Etelä-Pohjanmaan yläkouluissa (20.10.–5.11.2015). Ohjaukseen painottuva hanke vei myös Taitaja2016-viestiä.

Alueen perusopetuksen opoja sekä toisen asteen ammatillisen koulutuksen viestinnän ja markkinoinnin ammattilaisia lähestyttiin sähköpostikutsuilla ja uutiskirjeillä. Viestittiin tapahtumajärjestelyjen etenemisestä ja syvennettiin kiinnostusta ammattitaitokilpailuihin. Avainhenkilöiden uskottiin välittävän viestit eteenpäin omassa oppilaitoksessaan. Kutsut tapahtumaan lähetettiin sähköpostitse kaikille Etelä-Pohjanmaan kunnanjohtajille, sivistystoimenjohtajille, yläkoulujen rehtoreille ja oppilaanohjaajille. Kutsut sisälsivät erittäin positiivisen viestin: bussikuljetusten kustannuksiin osallistuivat Etelä-Pohjanmaan Liitto ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri.

7.5. Materiaalit

Taitajalla oli iso osuus Koulutuskeskus Sedun vuosikertomuksissa 2014–2015 ja 2015–2016, kaikissa Koulutuskeskus Sedun koulutusilmoituksissa 2015–2016 Taitaja2016-tapahtuma oli esillä.

Ammatillisiin oppilaitoksiin postitettiin julisteet ja Taitaja2016-tapahtumaesitteet. Lisäksi painettiin kortit ja tarrat, opiskelijatyönä tehtiin pinssejä. Taitaja2016-tapahtumaesite painettiin suomeksi ja eri sisältöisenä englanniksi, kumppanuusesite suomeksi. Ruotsinkielisinä Taitaja2016-tapahtumaesite ja -kumppanuusesite julkaistiin ainoastaan sähköisenä Taitaja2016-sivustolla. Taitaja2016-tapahtumassa jaettiin Kilpailu- ja tapahtumaopas kilpailijoille, valmentajille ja tuomareille sekä tapahtumaopas kaikille vieraille. Taitajat framilla -seminaariesite viimeisteltiin helmikuussa. Sähköpostimarkkinoinnin tukena esitteellä markkinoitiin seminaaria. Kutsut avajaisiin ja Eteläpohjalaiseen iltaan painettiin.

Asuntomessuille painettiin myyntiesite *Taitaja omaan pihapiiriisi* ja tarjouskortti, jossa esiteltiin kaikki Taitaja-mökit (1–9) ja luhtiaitat (A–H) ja jonka kääntöpuolella oli tila tarjouksen jättämistä varten. Taitaja-tuotteiden myyntisivu rakennettiin Sedun nettisivustolle www.sedu.fi/taitaja

7.6. Sähköinen viestintä

Taitaja2016-sivustolta oli poimittavissa Taitaja2016-materiaalia: kirjelomake, PowerPoint-pohja, opastepohjat, bannerit. Uutiskirjeet valaisivat tapahtumajärjestelyjen etenemistä. Some-kanavissa tarjottiin elämyksiä, mm. Taitaja-joulukalenteri Fb:ssa ja Instagramissa. Sedun opiskelijat tuottivat runsaasti Instagram-sisältöä. Tapahtuman aikaan he olivat aktiivisia myös Periscopessa.

Facebookissa 1.6.2015 Taitajalla oli tykkääjiä 2523 ja 31.5.2016 tykkääjiä oli 3018 eli tykkääjien määrää kasvatettiin vuoden aikana 495. Taitaja2016-tapahtuma julkaisi ensimmäisen postauksen 16.6.2015, vuoden aikana postauksia kertyi lähes 200. Kokonaiskattavuus oli huipussaan 12.5.2016: 22 500.

Taitaja2016-applikaatio suunniteltiin syksyllä 2015. Sen koodasi kansainvälisessä opiskelijavaihdossa ollut saksalainen opiskelija. Koodiin ei kuitenkaan keväällä 2016 saatu istutettua tapahtumatietoja.

7.7. Ulko- ja lehtimainonta

syksystä 2015 alkaen: autotarrat Sedun autoihin ja henkilöstön omiin autoihin, jakeluauton teippaus, Taitaja-surfflagit Sedun yksiköihin, mainonta Seinäjoen ja Vaasan paikallisliikenteessä joulukuusta huhtikuuhun (yht. 8 vkoa), skriinit (4 kpl) Seinäjoella 29.2.–17.3.2016.

Ulkomainonta kuukausi ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana: banderollit (10 kpl) Seinäjoen sisääntuloväylille sillankaiteisiin, kankaat (4 kpl) Sedun rakennusten seinissä Seinäjoen pääkatujen varsilla, mainostarrat Seinäjoen takseihin (45 autoa), tienvarsimainonta (8 taulua) Kivistöntie, Kalevankatu Seinäjoella, skriinit (4 kpl) Seinäjoella

Taitaja2016-tapahtumapäivinä liputus Kirkkokadulla (53 lipputankoa) kansainvälisin lipuin ja Suomen lipuin.

Sedun koulutusilmoituksissa markkinoitiin myös Taitaja2016-tapahtumaa koko lukuvuoden 2015–2016 ajan. Taitaja2016-mainokset esiintyivät yhdessä Skills Finlandin kanssa Opettaja-lehdessä (20.11.2015) ja Suomen opinto-ohjaajien julkaisussa (18.3.2016) sekä Skillsin uutiskirjeessä.

Ilkassa julkaistiin (16.4.2016) kattava tapahtumailmoitus, jossa esiintyvät myös kaikki yhteistyökumppanit.

7.8. Taitaja2016 mainosmateriaalit

Lajivastaavilla ja Taitaja-toimijoilla oli semifinaalivaiheessa mustat pikeepaidat, syksyllä 2015 hankittiin meleeratut tummanharmaat hupparit ja pinkit Taitaja-pipot sekä keväällä pinkit pikeepaidat.

Taitaja-avustajien käytössä oli oranssinväriset t-paidat semifinaaleista 2015 alkaen. Paitoja kierrätettiin ja pesetettiin Sedun Ähtärin osuuskunnassa. Kansainvälisten vieraiden tutoreille hankittiin luumunväriset pikepaidat. Taitaja-oppaat pukeutuivat pinkkiin t-paitaan, staff-painatus edessä ja info-painatus selässä. Sedun kuvaajilla oli vakoiset t-paidat, joissa printti Seuraa mua #taitaja2016.

Sedun Taitaja-finalistit pukeutuivat vihreään (Sedun väri) t-paitaan ja pinkkiin (Taitaja2016-väri) huppariin ja päätösjuhlissa valkoiseen kauluspaitaan. Heidän valmentajillaan oli vihreät pikee-paidat, pinkit hupparit ja valkoiset kauluspaidat.

Taitaja2016-mainosmateriaalia olivat roll upit, surf flagit, kuitukangaskassit (10 000 kpl), kynät (pinkki, vihreä, oranssi, lila), screen cleaner, muistitikut, pipot, Test the Best -leimasin lajipisteillä. Taitaja2016-finalisteille hankittiin vihreät pyöräilyreput (600 kpl) ja juomapullot (700 kpl).

7.9. Viestintä Taitaja2016-tapahtumassa

Taitaja2016-tapahtuman aikana tiedottamisesta verkkosivuilla ja somessa vastasivat markkinointi- ja viestintävastaavan johdolla äidinkielenopettajat ja Sedu Aikuiskoulutuksen viestinnän ammattilaiset (6 henkilöä).

Tapahtumaan löydettiin 26 kuvaajaa Sedun opiskelijoiden ja henkilöstön joukosta. Järjestettiin kaksi koulutustilaisuutta (maalis- ja huhtikuussa), joissa hiottiin kuvaus- ja kuvankäsittelytaitoja sekä sovittiin kuvausvastuut. Kuvaavilla opiskelijoilla oli etunaan alan tuntemus. Opiskelijoita pyydettiin kuitenkin myös muihin tehtäviin, ja kaikki eivät ehtineetkään valokuvata. Tapahtumassa kuvaajilla oli WhatsApp-ryhmä, jossa välitettiin kiireelliset toimeksiannot. Kuvat sijoitettiin SkillsFinlandin kuvapankkiin vapaasti kaikkien käytettäväksi <http://skillsfinland.kuvat.fi/kuvat/Taitaja2016+Seinäjoki/>

SomeTeamit huolehtivat Instagram-sisällöstä ja periscope-lähetyksistä. Sedun livestream-lähetyksistä vastasi Petri Luhtala, elektroniikka-lajin lajivastaava. Livestream-lähetyksiä saattoi seurata avajaisista ja päättäjäisistä sekä YLE Pohjanmaan lähetys keskiviikon tapahtumista, <http://taitaja2016.fi/tapahtumainfo/koe-taitaja2016-netissa/>. Sedun lähetyksistä editoitiin koosteet YouTubeen. Eläintenhoito-lajista teetettiin video tilaustyönä. <https://www.youtube.com/watch?v=ITALpbjcmuI>

7.10. Mediatilaisuudet sekä Taitaja -näkyvyys mediassa

Median edustajat akkreditoituivat Uimahalli-Urheilutalossa. Median käytössä oli Seinäjoki Arenassa pressitila, jossa oli kiinteä verkkoyhteys ja koneita käytettävissä.

Tapahtumaan liittyviä tiedotteita lähetettiin valtakunnalliseen levitykseen SkillsFinlandin ePressi-jakelukanavan kautta keväällä 2016 ja tapahtumapäivinä 2–3/päivä. Juttuja tarjottiin ammattilehtiin, opinto-ohjaajien julkaisuihin ja yrittäjälehtiin: Suomen opinto-ohjaajien julkaisu (6.11.2015), Etelä-Pohjanmaan Kauppakamari -lehti 1(3.11.2015), Pohjanmaan opettaja -lehti (8.2.2016), Yrittävä Lakeus, Pohjalainen Yrittäjä (5.4.2016), Opettaja (22.4.2016), AMKE-utiskirje 29.4.2016.

Mediatilaisuuksia järjestettiin Taitaja2016-tapahtumassa päivittäin Seinäjoen Uimahalli-urheilutalossa (Kirkkokatu 15). Alueen päälehti Ilkka uutisoi tapahtumasta joka päivä. YLE Pohjanmaa oli keskiviikkona 11.5. lähettämässä suoraa lähetystä.

Taitaja2016-nettisivuilla uutisoitiin vilkkaasti koko kevään 2016 ajan, ja juttuja jaettiin Facebookissa.

Taitajan näkyvyys mediassa

Mediaseuranta (1.1. - 16.6.2016) kattaa julkaisut, joilla on avoin digijulkaisu (ei maksumuuria). Mutta seuranta ei tavoita paikallislehtiä, joilla ei ole digilehteä. Näin ollen luvut kertovat näkyvyyden vähimmäismäärän.

Mediaosumat 2016 (Meltwater)

Taitaja2016-mediaosumat

2016-01	38
2016-02	22
2016-03	19
2016-04	24
2016-05	122
2016-06	17

Yhteensä 2016: 242

Taitaja2016 somessa

2016-01	162
2016-02	141
2016-03	40
2016-04	69
2016-05	696
2016-06	9

Yhteensä 2016: 1117

7.11. Viestinnän osalta huomiota & kehitettävää

Semifinaalit

Taitaja-semifinaalit ovat koulun ja koulutuksen markkinoinnin kannalta finaalia ratkaisevampi; ajankohta on sopivasti yhteishaun alla, kilpailijamäärät ovat isommat, toteutus on joustavampi ja yritys yhteistyö on notkeaa, esim. kauppakeskuksissa semifinaalit otettiin hyvin vastaan.

Nuorilta nuorille

Taitajien taitaja 2015 Emeliina Papinniemi toimi loistavana Taitaja-tapahtuman esimerkkinä videoilla, Ammatillisen koulutuksen valtakunnallisessa seminaarissa, Know how -messuilla Vaasassa. Sedun Taitaja Miia Ylimäki puolestaan markkinoi Taitaja2016-tapahtumaa livenä Educa-messuilla. Kutsu Taitaja2016-tapahtumaan välitettiin valtaosin Sedun opiskelijoiden kautta.

Avoin yleisötapahtuma

Ammattitaidon SM-kilpailut on suurelle yleisölle selkeä viesti. Taitaja-nimellä tapahtuman tuntevat koulutusmaailman toimijat. Näitä kahta nimeä käytettiin yhdessä, jotta viesti ymmärrettäisiin oikein. Avoin yleisötapahtuma -merkki liitettiin ilmoituksiin ja oppaisiin ja kortteihin palautteen perusteella. Monelle tapahtuman maksuttomuus oli positiivinen yllätys.

Kuvaaminen

SkillsFinlandin kanssa tavoitteeksi asetettiin jokaisen kilpailijan kuvaaminen. Hyvin kuvakulmien odottamiseen kuluu paljon aikaa. Mahdollisesti selkeät poseeraus kuvat ensimmäisenä kilpailupäivänä selkiinnyttäisivät kuvaajien tehtävää ja vapauttaisivat kuvaajat myös havainnoimaan tapahtuman elämyksellisyyttä ja uutistapahtumia. Jokaisella lajialueella järjestettävä palkitsemistilaisuus tulisi pystyä dokumentoimaan, sillä yhteistyökumppanit odottivat juuri näitä kuvia käyttöönsä. YouTube kiinnostaa nuoria, ja olisi edellyttänyt panostusta.

Kestävä kehitys

Tapahtuman jälkeen markkinointimateriaali inventoitiin ja sieltä pakattiin muuttokuormaan Taitaja2017-toimijoiden valitsemat tuotteet, mm. logotauluja, -kankaita, liput. Roll upit otetaan Sedun käyttöön eli niihin vaihdetaan vuodat, surf flageihin on painatettu Sedun kankaat. Kodinhuoltajaopiskelijat ovat pesseet mainosbanderollit ja -kankaat, ja tekstiili- ja vaatetusalan uudet opiskelijat ovat harjoitelleet niillä teollisuuskoneiden käyttöä.

Torimökki ja asuntomessut 2016

Seinäjoen kauppatorilla oleva Seinäjoen kaupungin omistama pysyvä mökki siistittiin ja maalattiin Taitaja-asuun. Se oli markkinoimassa torilla Taitaja2016 tapahtumaa lähes vuoden ajan. Mökillä järjestettiin erilaisia tempauksia ja siellä oli tv-ruutu esittelemässä Taitaja2016 videota koko talven 2015 aina kevääseen saakka. Sedun horaka –lajien opiskelijat olivat tarjoamassa juureskeittoa ja glögiä joulun avajaisissa 2015 ohikulkijoille, datamoniopiskelijat olivat Ystävän päivänä jakamassa Taitaja-esitteitä jne. Se oli torilla kävijöille värikäs Taitajan mainos, joka huomattiin.

Kuva 16. Seinäjoen torilla Taitaja -mökki markkinoi lähes vuoden tulevaa Taitaja2016 tapahtumaa.

Maalaus ja tapetointi -lajin toteutussuunnitelma laajeni yhteistyöhön Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Kaks'kättä Työpajan kanssa. Kilpailujohtaja Liisa Lähdesmäki neuvotteli ideansa toteutumaan Seinäjoen Asuntomessuilla 8.7.–7.8.2016. Pruukinrannassa hehkui 9 Taitaja-mökkiä (Maalaus ja tapetointi -lajin kilpailutyöt), 8 Taitaja-luhtiaittaa (Talonrakennuksen kirvestyöt -lajin kilpailutyöt) sekä 7 majakkaa (Muuraus ja laatoitus -lajin kilpailutyöt). Kuukauden ajan Sedun, Skills Finlandin ja Kaks'kättä työpajan työntekijät (42 henkilöä) markkinoivat Taitaja-konseptia ja nuorten ammattiosaamista Asuntomessuilla (kävijöitä 130 000).

Taitaja2016-maineen hyödyntäminen Sedussa

Onnistuneen Taitaja2016-tapahtuman vire palaa mieleen, kun ilmeen tutut piirteet näkyvät Sedun markkinoinnissa. Ilmoituksissa magenta (Rhodamine red) väri vahvistui, slogan Test the Best jatkaa Sedun

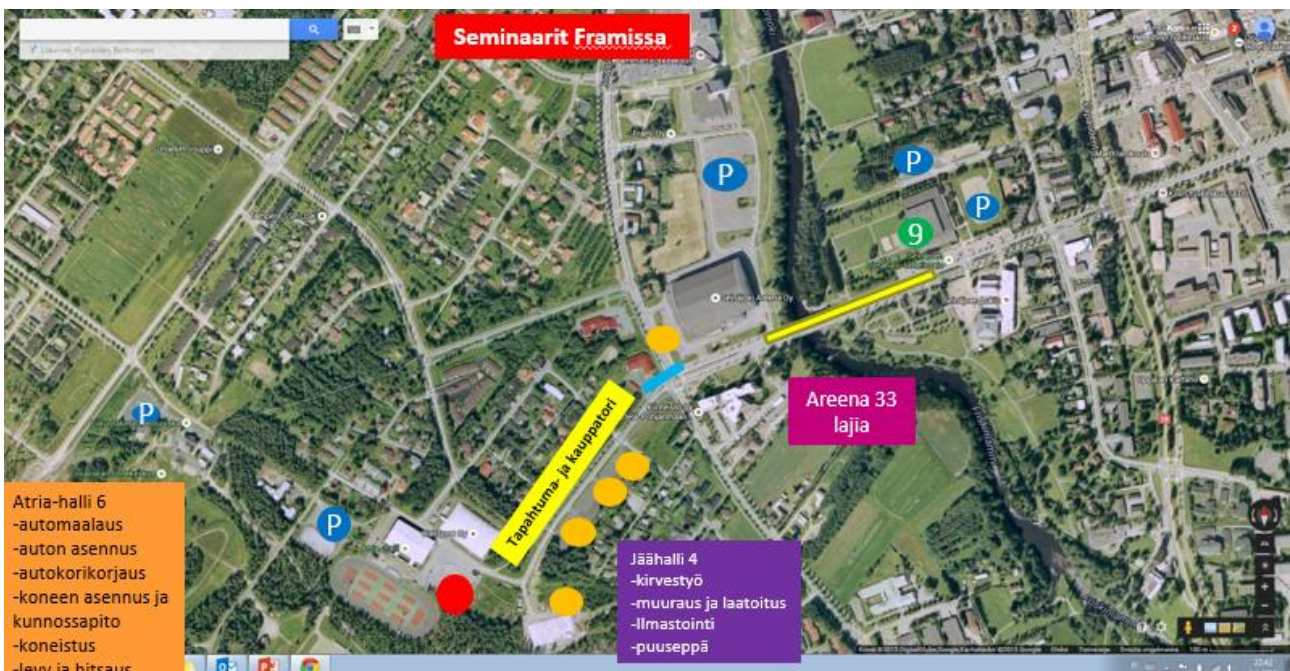

sloganina. Sedu-kierros Test the Best alueen yläkouluihin toteutetaan rekalla, jossa 6–8 tekemispistettä (Test the Best) perehdyttävät nuoria ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksiin. Taitaja2016-tapahtuman kynät ovat Sedu-painatuksella käytössä, fuksianpunainen Taitaja2016-pipo sai Sedun logon Test the Best -sloganin kanssa, pinkkiä Taitaja-kassia piristää nyt Sedun logo, Sedun makeiset ovat vihreissä ja fuksianpunaisissa kääreissä.

8. Tapahtuman suunnittelu, rakentaminen ja purkaminen

8.1. Taitaja2016 -pienoiskaupunki

Taitaja2016 kilpailualueet sovitettiin Seinäjoki Areenaan ja sen lähiympäristöön. Lisäksi välittömässä läheisyydessä olevat Uimahalli-urheilutalo ja 2 jäähallia piha-alueineen mahdollistivat lisää sekä sisätilaa että ulkoalueita. Tapahtuma-alueesta haluttiin luoda pienoiskaupunki, jossa olivat eri elinkeinojen lajit, markkinakatu, kontti-kerrostalot ja Areenan katsomoiden tilalle, ylös vuorelle, tehdyt ”pilvipalvelut”.

Kuva 17. Alueen kokonaissuunnitelma

8.2. Elämyksellisyys tilaratkaisuissa

Taitaja2016 halusi tarjota tietoa ammateista ja elämyksiä kaiken ikäisille ja kaikille aisteille. Tapahtumaa suuntautui ulospäin ja kutsui käymään myös suurta yleisöä ilmaisessa ja avoimessa tapahtumassa. Kilpailulajien alueet sijoittuivat neljään eri rakennukseen, joiden väliin jäivät ulkoalueet ja kadut niin, että

muodostui yhtenäinen nauhamainen kisa-alue. Kilpailualueita ei suljettu lajiaidoilla eikä tapahtuma-aluetta suljettu aitauksilla. Haluttiin korostaa esteettömyyttä ja avoimuutta.

Tapahtumasta tehtiin nuorten ammattitaitoa korostava tapahtuma. Ilo ja innostus tehtiin näkyväksi, väreillä, ilmapalloilla, lipuilla, ilmapiirillä ja oheistapahtumien luonteella niin ulkona kuin sisätiloissa. Nauhamainen Taitaja2016 pienoiskaupunki, kilpailu-alue, rakentui lajialueista, konteista ja teltoista, iloisen värisistä puistopenkeistä ja infopisteistä. Koska tilaa oli vähän, kilpailupaikkojen rakentamisessa päädyttiin rakentamaan ylöspäin. Tuomaritiloina käytettiin kontteja – kahdessa kerroksessa ja näin Areenan sisälle rakentui kaupungin keskusta kerrostaloineen ja pilvipalvelualueineen (yläkatsomoiden tilalle rakennettiin lajialueet Verkkosivujen tuottaminen, Tietojenkäsittely, Tietokoneet ja -verkot, CAD-suunnittelu).

Taitaja2016 tunnusvärit magenta, lime ja oranssi toistuivat niin graafisessa ilmeessä, alue- ja tilasuunnittelussa ja kuin toimijoiden pukeutumisessakin. Lajiperheiden värejä käytettiin lajialueiden kookkaissa ilmapalloissa sekä avajaiskulkueessa ja tapahtumassa esiintyvien maskottien puvuissa. Jokaiselle lajiperheelle suunniteltiin ja valmistettiin roolipukuja, joissa aiheena oli lajiperheelle tyypillisiä työkaluja. Taitaja2016 visualisointi toteutettiin pienellä budjetilla ja tehtiin kekseliäällä kierrätyksellä ja niin, että opiskelijat olivat vahvasti mukana niin suunnittelussa kuin toteuttamisessa

Kilpailulajivastaava Riitta Tuokko ohjasi artesaaniopiskelijoiden työssäoppimisia niin, että Taitaja2016-tapahtuman ilme muodostui visuaalisesti kiinnostavaksi ja graafista ilmettä rikastavaksi. Tapahtumakatu (Kirkkokadulta Alaseinäjoenkadulle) liputettiin Suomen lipun ja kansainvälisten osallistujien kotimaan lipuin. Pää tapahtumapaikan Seinäjoki Areenan ja seminaaripaikan Framin edessä liehuivat Taitaja-liput ja Skills Finlandin liput.

8.3. Tekninen suunnittelu ja aikataulut

Kuva 18 Seinäjoki Areenan ja jäähallien lattiaita suojattiin levyillä, joita hankkimaan tuhansia neliöitä. Kaikki levyt myytiin uusiokäyttöön tapahtuman jälkeen. Seinäjoki Areena osti osan levyistä tulevia tapahtumiaan varten.

Tekninen suunnittelu aloitettiin kartoittamalla kyselyllä lajien arvioiduista tarpeista. Seuraavaksi käytiin läpi Joensuun, Lahden ja Turun materiaalit, joista pyrittiin kartoittamaan lajien tarpeet: lattiatila, sähkö, äänentoisto, kalusteet, valaistus ja lattiamateriaalit. Lisäksi kartoitettiin erikoistarpeet vesi-viemäri, kylmätila- ja kuljetustarpeet, kaasunpoisto sekä ATK- tarpeet.

Yhteenvedon perusteella aloitettiin suunnittelu lajien sijoittamisella, rajoitukset yms. huomioon ottaen. Esimerkiksi koneistuksen painavat koneet sijoitettiin sinne missä lattialaatta oli riittävän vahva. Puuseppälaji sijoitettiin jäähalliin purunpoiston, paineilman ja äänen vuoksi. Toimintoja keskitettiin myös muilla perusteilla, esimerkiksi kokkien keittiöt vaativat veden lisäksi erittäin paljon sähköä, mikä johtikin ulkopuolisen aggregaatin vuokraamiseen ja näin varmistettiin koko areenan kantokyky viemällä osa kuormasta pois talon sähköverkosta.

Taitajatapahtumassa oli hyvä yhteys lajivastaaviin ja tietojen päivitys varmistui, että viime hetkienkin muutokset pystyttiin toteuttamaan. Yhteydet viranomaisiin ja kaupungin tekniikkakeskukseen jo suunnitteluvaiheessa olivat avainasemassa liikenteen sujuvuuden, parkkeerauksen ja pelastustoimiin varautumisen kannalta. Tarvittavat kilpailutukset esimerkiksi sähkötöiden ja esitystekniikan sekä tapahtumateltojen kuuluivat olennaisena osana suunnitteluvaiheeseen.

Kuva 19. Esitystekniikan toteutukseen kuuluivat valaistus, äänentoisto ja lavarakenteet. Kuvassa Taitaja2016 suojelija Suomen pääministeri Juha Sipilä avaamassa Taitaja2016 –tapahtumaa 9.5.2016 Seinäjoki Arenassa.

Rakentaminen ja purku tehtiin porrastetusti. Rakentamisessa pyrittiin etupainotteisuuteen. Työpäiviä venytettiin, jotta tarvittaessa viimeisiin rakentamisen päiviin jäi pelivaraa. Helatorstai ja Äitienpäivä

sattuivat juuri viimeiselle rakentamisviikolle. Atria-hallin rakennusaikaa oli 12 päivää, Areenassa 8 päivää, jäähallissa 4 päivää, ja Markkinakatu rakennettiin yhdessä päivässä eli maanantaina 9.5.2016, mikä teki suunnitelmien etukäteistyön erityisen tärkeäksi. Tätä katuosuutta ei ole aikaidemmin suljettu tapahtumien vuoksi. Pelkkä sähköjen vetäminen kaikkiin telttoihin ja kontteihin oli tapahduttava muutamissa tunneissa. Tässä yritys yhteistyökumppanuussopimuksista oli apua.

1	ti	26.4.	rakentaminen alkaa, alueiden mittaus ja asemointi, konttien sisäänaajo, kaluston sisäänaajo, lattia								
2	ke	27.4.	vesi, sähkö rungot, trussit								
3	to	28.4.							kontti		
4	pe	29.4.	lajialue rakennus								
5	la	30.4.	lajialue rakennus								
vappu	su	1.5.	vappu								
6	ma	2.5.	lajialue rakennus	rakentaminen alkaa, lattian levytys	rakentaminen alkaa, lattian levytys	lavan, AV rakentaminen	konttien ajo, sähköistys, tietoliikenne				
7	ti	3.5.	lajialue rakennus	koneiden tuonti ja asennus	koneiden tuonti ja asennus						
8	ke	4.5.	lajialue rakennus	lajialue rakennus	lajialue rakennus						
vara	to	5.5.	HELATORSTAI								
9	pe	6.5.	lajialue rakennus	lajialue rakennus	lajialue rakennus		lajialue rakennus	lajialue rakennus			
10	la	7.5.									
vara	su	8.5.	Äitien päivä								
11	ma	9.5.	valmis, lopputarkastukset, akreditointi	valmis, lopputarkastukset, akreditointi	valmis, lopputarkastukset, akreditointi	valmis, lopputarkastukset, akreditointi	valmis, lopputarkastukset, akreditointi	valmis, lopputarkastukset, akreditointi	kadun sulku, rekat, kontit, myymälärakentaminen		
kilpailu	ti	10.5.									
kilpailu	ke	11.5.									
kilpailu	to	12.5.									
purku	pe	13.5.									
purku	la	14.5.	Purku								

Taulukko 1. Rakennusaikataulu

8.4. Sisätilaa niukalti, ulkotilaa hulpeasti

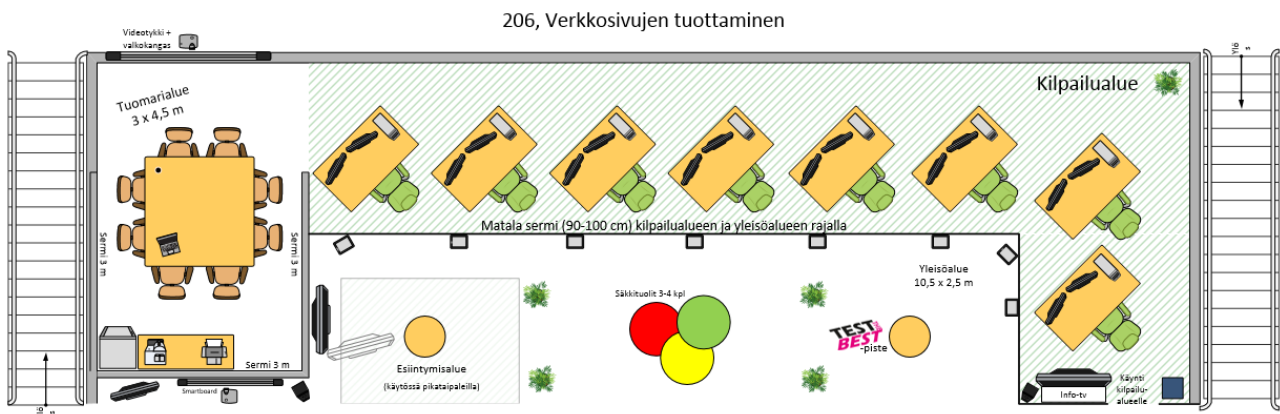
Suunnittelu aloitettiin tilatarvevertailun tekemisellä kolmesta edellisestä tapahtumasta. Sitä apuna käyttäen päädyttiin omiin suunnitelmiin olemassa olevien resurssien rajoissa. Johtoajatus oli saada päätapatumapaikkaan Seinäjoki-areenaan sinne soveltuvia lajeja kaikista lajiryhmistä. Se onnistuikin hyvin ottamalla huomioon lajien erikoispiirteet.

Kovääniset lajit laitettiin samaan halliin, samoin ne jotka tarvitsivat kaasunpoistoa ja paineilmaa. Teollisuuden ja Autoalan lajit sopivat luontevasti keskenään ja molemmat tarvitsivat myös kantavan alustan painavien laitteiden vuoksi.

Lajien sijoittelun suunnittelussa otettiin huomioon lajinomaiset tarpeet, esimerkiksi veden ja viemärin tarvitsevat lajit sijoitettiin niin että päästiin mahdollisimman pienellä rakentamisella.

Lajien tarpeet huomioon ottaen pyrittiin siihen, että Areenassa olisi kirjo kaikista lajiperheistä ja tässä onnistuttiinkin hyvin. Tällä varmistettiin kaikille mielenkiintoista nähtävää ja myös uusia elämyksiä lajeista, mistä katsojalla ei ollut ennakkotietoja.

Tilojen tarkka käyttö, esimerkiksi kaikkien mahdollisten varastojen ja pukuhuoneiden hyödyntäminen tuomaritiloina, sai niukat lattianeliöt riittämään hyvin ilman ahtauden tuntua. Avaruudentuntua lisäsi huomattavasti tuomaritiloista poistuneet väliseinäratkaisut ja aitojen yhdenmukaistaminen pääosin köysiaidaksi. Sermi- ja pleksiaitaa käytettiin mahdollisimman vähän, mistä tuli myös tuntuva kustannussäästöä.

Kuvio 3. Lajialue suunnitelma Verkkosivujen tuottaminen –lajista.

8.5. Opiskelijatiimit tapahtuman rakentajina

Tapahtuma pyrittiin rakentamaan käyttämällä mahdollisimman paljon opiskelijoita erilaisissa tehtävissä. Suurimmat työt kuten areenan sähköistys ja pilvipalvelurakenteet teetettiin ammattilaisilla, koska omia resursseja ei ollut riittävästi. Luvan vaativissa töissä, kuten vartioinnissa käytettiin tarpeellisin osin

ostopalvelua. Äänentoistot ja valaistus olivat erikoisosaamista, joka kilpailutettiin esitystekniikkakokonaisuudessa.

Rakentaminen aloitettiin suunnitellussa aikataulussa. Atria hallissa aloitettiin rakentaminen ensimmäisenä tekemällä kaasulinjoja hyväksikäyttäen paineilmaverkko ja tuomalla painavimmat koneet sisälle. Yhtä aikaa levytettiin lattia suojalevyillä tarpeellisilta kohdilta.

Hitsauksen seinät ja kaasunpoisto autonasennukselle, auton korikorjaukselle ja hitsaukselle tehtiin seuraavana. Sähkön syöttöjä työstökoneyksiköille ja hitsauskoneille alettiin vetää heti kun laitteet olivat paikoillaan ja aggregaattia asennettuna. Seuraavana olivat vuorossa vähän pienemmät laitteet, korin oikaisupenkit, autonosturit ja koneen asennuksen pilkkomakoneet. ATK linjat ja tietokoneasennukset pukutiloihin tehtiin ensimmäisellä viikolla.

Kuva 20. Autonostin ja tapahtumaan tehty näyttelyauto

Tilat rakentuivat lopuksi kalusteilla, sähköpisteillä ja aidoin. Samaan aikaan rakennuksen aulatilaan tehtiin ammattipolkujen vastaanotto ja lähtöpisteet.

Seinäjoki Areena oli käytettävissä 8 arkipäivää ja kaksi lauantaita. Valtavasta urakasta suoriuduttiin kunnialla hyvin suunnitellulla rakennusjärjestyksellä ja riittävällä tekijämäärällä.

Ensimmäiset kolme päivää ajettiin toimistokontteja sisään, suojattiin yli 3000m² lattiaa. Kattoon nostettiin 400m valotrussia. Yhteistyökumppaniyritys Electrolux rakensi 17 keittiötä, opiskelijaryhmät tekivät kaikki vesikalustukset ja putkitukset. Yhtä aikaa rakennettiin myös pilvipalvelun rakenteita ja ATK:n ja sähkön runkoverkkoja taloon ja aggregaatin perään.

Neljäntenä päivänä alkoi lajialueen rakentaminen. Tavarointa tuotiin alueille sitä mukaa, kun kuljetustilaukset ehtivät kuljettaa. Paluukuormina tyhjätettiin kaikki Areenan varastotilat, joita käytettiin kilpailulajien tulevana varasto – ja tuomaritiloina.

Kuva 21. Kuvassa yksi Taitajaan rakennetuista seitsemästätoista keittiöstä.

Areenan kanssa yhtä aikaa rakennettiin areenan pihaa ja ulkolajien tapahtumapaikkoja. Hevosen hoidon ja eläinhoidon käyttöön varattiin 100m² näyttelyrekka, kaksi isoa telttaa, kolme toimistokonttia ja 12 katettua karsinaa ja iso aidattu eläinalue.

Jäähallin rakennusaikaa oli vain neljä päivää, kun jäänsulamista odotellessa ainoastaan ATK verkkoa pukutiloihin pystyttiin rakentamaan vähän ennemmin. Ensimmäisenä aamupäivänä lattia suojattiin vanerilevyin ja ja purunpoistokalustoa alettiin rakentaa maassa olevaan trussiin, johon kiinnitettiin myös paineilmaputkisto ja sähköistys. Koko kompleksi nostettiin valmiina ylös ja ripustettiin kattoristikoihin. Muurauksen ja kirvestyön tavarat ajettiin sisään ja viimeisenä ilmastointiasennuksen telineistä rakennettiin kilpailupisteet. Alueiden ja tuomaritilojen kalustaminen kävi nopeasti samoin kuin yleisöaitojen rakentaminen.

Akkreditointipäivän aamu oli rakentamisen herkin kohta, kun viidessä tunnissa rakennettiin kolmesataa metriä markkinakatua, johon tuli useita toimintakontteja, 24metriä pitkä teltta lukuisine esittelypisteineen, kolme esittelyrekkaa, vesipiste, jätehuolto ja kaikille voimavirta sähköistys. Kaikki saatiin valmiiksi hyvissä ajoin ilman suurempia ongelmia.

Rakentamiseen oli varattu ryhmiä toteuttamaan lattioiden suojaus, aitojen rakentaminen, telttojen pystytys, sähköistys jäähalleissa, putkirakennusryhmiä oli kolme. Konttien asennuksessa oli ryhmä samoin kuin lavojen rakentamisessa. Kalustamisessa oli kaksi ryhmää ja tietohallinnon henkilökunta hoiti omana ryhmänään tietokoneet ja niiden verkottamisen.

Kuljettamiseen osallistuivat Sedun 4 luokkaa sekä aikuisryhmiä Jalasjärveltä. Turva ja liikenteenohjaus hoidettiin Sedu Kurikan Turva-alan opiskelijain voimin ja heillä oli apuna opiskelijaryhmät Vaasasta ja Hyriasta.

8.6. Teltat, hallit ja kontit, pilvipalvelut ja lajialueiden monimuotoiset paikat

Lajialueiden suunnittelussa pyrittiin käyttämään laji-ihmisten asiantuntemusta. Heille annettiin käytävissä oleva alue ja suositeltiin piirtämistä Windows visio-ohjelmalla. Se on helppo, yksinkertainen suunnitteluohjelma jossa on paljon valmiita komponentteja.

Aikaisessa vaiheessa tehtiin lajien tarvekartoitus, jossa selvitettiin kaluste-, tietokone-, kuljetus- ja muut tarpeet. Yhteiset keskustelut lajivastaavien kanssa tarkensivat tarpeet ja suunnitelmat, jotka sitten sovitettiin kokonaisuuksiksi kunkin tilan mukaan. Kilpailutilojen rinnalla kulki muu aluesuunnittelu, joka sopeutettiin jäljellä oleviin tiloihin sisällä ja ulkona. Yhteensopiva, toimiva kokonaisuus valmistui visualisoimalla alue sopivia elementtejä käyttäen. Lajit hoitivat pääosin omien alueidensa rakentamisen, tuomaritilat, lattia, aidat, sähköistus ja ATK tehtiin rakentajien voimin.

Kuva 22. Tarjoilija –lajin lajialue kilpailutilanteessa. Kuvassa kilpailija, tuomari ja asiakkaat.

Käytössämme olevat sisätilat olivat rajalliset, joten ulos laitettiin sinne luonteenomaisesti kuuluvat lajit. Oheistoiminnasta taas suuri osa sijoitettiin ulos, mikä vaati paljon katettua tilaa. Ulkoalueita kalustettiin ja katettiin seuraavasti. Telttojen oli 14 kpl, kontteja 20, rekkoja oli näyttely- ja kilpailukäytössä 7 kpl.

Viherrakentamisen kilpailualue katettiin 8x24m kokoisella telttakatto -rakenteella. Tuomaritoimintaan ja tarvikkeille oli tuotiin kontit.

Hevosenhoito ja eläintenhoito käyttivät kahta telttaa lajiesittelykäytössä (100m²) ja rekkaa kilpailutehtävissä. Lajilla oli lisäksi katettuja karsinoita oli 12 kpl sekä toimisto- ja varastokontteja 3kpl.

Kuljetuslogistiikkaan käytössä oli 2 tuomarikonttia, koska kilpailupisteet oli monessa eri paikassa.

Areenan ulkoalueelle oli koottu 160m² Global Park-teltta monine eri toimintoinen. Samassa pihassa olivat myös koulutuskokeilulajit omassa teltassaan. Lisäksi alueella oli yhteistyökumppaneita, Liikenneturva ja Seinäjoen ammattikorkaeakoulu, varten telttoja.

8.7. Kuljetuksissa urakoitiin

Kuljetukset oli suurin ja haastavin työsarka, koska ne liittyivät käytännössä kaikkeen valmisteluun, rakentamiseen ja purkuun.

Kuljetustehtävät jakaantuivat tavara ja henkilökuljetuksiin. Henkilökuljetukset painoutuivat kilpailuajalle ja tavarankuljetukset kestivät yli kaksi kuukautta alkaen konttien ja erikoislaitteiden ajamisella Seinäjoelle. Sedun oppilaat hoitivat kuljetusten lisäksi lastausta ja purkua viidellä trukilla ja kurottajalla. Rakennusaikana ajettiin rakentajille myös ruuanjako kuljetukset kaksi kertaa päivässä. Toimistokontteja ajettiin opetusajona yhdistelmällä Kuopiosta Vaasasta, Kokkolasta ja Rajamäeltä. Oma ajona haettiin myös 62tonnia painanut telttatarvikekuorma Helsingistä. Kilpailutehtäviin liittyviä koneita ja laitteita haettiin mm. Lieksasta, Joensuusta, Kuopiosta, Turusta, Lahdesta, Oulusta ja Helsingistä.

Purkukuljetuksia oli käytännössä yhtä paljon kuin rakentamisaikanakin. Koulun loppumisen lähestyessä jouduttiin käyttämään jonkun verran ostopalveluita purkuajana.

Henkilöliikenne oli suurimmaksi osaksi ostopalvelua vaikka koulun molemmat linja-autot ajoivat mahdollisimman paljon kuljetuksia. Päivittäin ajettiin kilpailijat useista majapaikoista Lapualta Nurmon kautta Areenaan ja Sorsanpesältä toista reittiä aamuin illoin. Iltarientoihin oli järjestetty kuljetukset samoin kuin KV-vierailijoille Kuortaneelle.

Tapahtumaan koululaisia tuovia bussireittejä kilpailutettiin 147 josta melkein kaikki toteutuivat.

Kuva 23. Sedun kuljetuskalustoa, joka ajoi monta viikkoa Taitaja2016 tarvikkeita.

Kaupunkijuna ja polkupyörät

Tapahtuma-alueella toimi kaupunkijuna, jonka reitti kulki läpi koko alueen. Junalla oli pysäkki paikka jokaisen tapahtuma-alueen rakennuksen edessä ja Taitaja –tapahtumakadulla. Juna kulki kaikkina kolmena kilpailupäivänä koko tapahtuman ajan. Junassa oli kaksi vaunua ja niissä oli opiskelijat oppaina. Juna oli hyvin suosittu ja siinä oli matkustajia yhteensä toista tuhatta.

Taitajaan kunnostettiin käytettyjä polkupyöriä, jotka maalattiin magentalla maalilla tunnusvärin mukaisesti. Jokaisen rakennuksen eteen infotiskin läheisyyteen vietiin 5 pyörää valmistettuihin pyörätelineisiin. Jokaisen tapahtumassa kävijän oli mahdollista saada pyörän avain infosta allekirjoituksella. Pyörän sai palauttaa mihin tahansa alueen pyörätelineistä ja palauttaa allekirjoituksella avain talon infopisteeseen. Pyörät olivat aktiivisessa käytössä etenkin järjestäjien toimesta, mutta myös niiden käytöstä saatiin kiitosta yleisöltä.

Paikoitus

Tapahtuma-alueet veivät ison osan lähialueen parkkipaikoista (noin 850 paikkaa). Asiakaspaikoitukset keskitettiin Seinäjoki Areenan parkkipaikalle, joka oli maksullinen. Maksulla minimoitiin tapahtumaan kuulumattomien parkkeeraus alueelle. Ilmainen henkilökunnan parkkeeraus keskitettiin urheilutalon ympäristöön ja jäähallin taakse. Näissä oli yhteensä 270 paikkaa, jotka riittivät autoille kohtuullisen hyvin. Majoittuvaa henkilöstöä toki kehoitettiin jättämään autot hotellien paikoitukseen, koska kävelymatka alueelle kaupungin keskustasta oli lyhyt.

9. Turvallisuus

9.1. Turvallisuus ja järjestyksen valvonta

Tapahtumalle perustettiin Kriisiryhmä. Se kokoontui sille sovittuun kokoontumispaikkaan enne Tapahtuman alkua. Tuolloin perustettiin ryhmälle oma Wats up-ryhmä, joka oli nimeltään. Test the Best. Ryhmän ei tarvinnut kokoontua kertaakaan tapahtuman aikana.

Viranomaiskatselmuksia toteutettiin kilpailua edeltävänä päivänä 9.5.2016. Skills Finlandin tarkastus toteutettiin myös 9.5.2016. Tarkastukset eivät aiheuttaneet toimenpiteitä ja kilpailut voitiin aloittaa suunnitellussa aikataulussa. Lajialueilla ei näkynyt turvallisuusriskejä, jotka olisivat vaatineet muutostöitä. Viranomaisyhteistyö sujui kaikkien osalta todella hyvin. Poliisilla ei ollut mitään huomautettavaa tapahtuman kulusta.

Kuljetuksia hoidettiin koko ajan ja ajojärjestely oli myös puhelimen päässä päivisin. Kaikkiin yllätyksiin pystyttiin reagoimaan nopeasti ja tapahtuman aikana ilmenneet viat korjattiin todella nopeasti. Liikenne sujui vaarallisessa Huhtalantien ylityksessä eikä vahinkoja sattunut. Läheltä-piti –tilanteita todettiin noin 5 päivittäin. Liikennevalot rikkoutuivat tien ylityksessä yhtenä päivänä, mutta ne saatiin korjattua parin tunnin sisällä keskiviikkopäivänä. Liikenteen ohjausta järjestettiin epävirallisesti koko ajan jalankulkijoille tien ylityspaikalla, sillä poliisivalvontaa ei saatu paikalle.

Kuva 24. Kilpailualueen rakentamisen jälkeen viranomaisten tarkastuskierros alueella kuului tapahtuman turvallisuuden varmistamisiin. Tekniikka- ja logistiikkavastaava Kari Karhumäki ja Turvallisuusvastaava Juhani Kurjenluoma kertomassa viranomaisille teltan rakenteesta ja käyttötarkoituksesta.

9.2. Päivystys ja ensiapu

Ensiavun vastuut jaettiin eri henkilöille. Pasi Jaskari, Laine Janne, Juhani Kurjenluoma olivat vastuulliset toimijat. Vartiointi ja ensiapupäivystys toimi koko tapahtuman ajan opiskelijavoimin. Tämä oli tapahtuman järjestäjille ja opiskelijoille hyvä ratkaisu, edullinen ja opettavainen. Päivystäviä ihmisiä eritehtävissä oli yli 250. Koko tapahtuma-alueen yöpäivystys hoidettiin turva-alan opiskelijain voimin, lisäksi oli yksi ammattivartija mukana ostopalveluna, koska työ on luvanvaraista. Kilpailuajana päivystivät ostosopimukseen kuuluvat sähkömiehet ja aggregaatin hoitaja. Omasta väestä putkimiehet ja ATK-päivystys sekä tekniikkavastaava olivat aina tavoitettavissa. Esitystekniikan sopimuksessa oli myös varattu päivystäjä kilpailupäiville, koska äänentoistolaitteita oli paljon ja päivystäjä hoiti päivittäiset siirrot ja käyttökoulutukset.

Ensiapu päivysti kilpailun lisäksi koko rakennusajan isolla miehityksellä. Ensiapuvalmiuden toimenpiteitä oli kokonaisuudessaan 254kpl. ja varsinaisia ensiaputoimenpiteitä yhteensä 69kpl. Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä arvioitiin olevan 178kpl. Suurin osa koski työmaakypärän käyttämättömyyttä. Ensiapua tarvittiin haavoihin 7 kertaa ja rakkoihin 17 kertaa. Venähdyksiin tms. kylmähauteita käytettiin 12 kpl. Vakavimmat ”läheltä piti tilanteet” olivat Urheilutalolla lampun tippuminen solisluuhun sekä Areenan henkilönosturin jumiutuminen yläasentoon korin ollessa vinossa asennossa. Ensimmäisessä tapaturman henkilö käytettiin päivystyksessä, josta hän pääsi tarkastuksen jälkeen pois saaden kuitenkin mustelmia tapaturman seurauksena.

Ensiapuvalmiuden toteuttivat rakennusvaiheessa Lapua, Lappajärvi ja Ähtäri (lähihoitajaopiskelijat), kilpailuvaiheessa Koskenalantie (lähihoitajaopiskelijat) ja purkuvaiheessa Kauhajoki (lähihoitajaopiskelijat). Suurimmillaan ensiapuvalmiudessa oli ensimmäisenä kisapäivänä 59 opiskelijaa kahteen työvuoroon jakautuneena.

Opiskelijat olivat mukana järjestämässä tapahtumaa ja suorittivat samalla työssäoppimisjaksoa. He saivat kokonaisvaltaisen käsityksen tapahtumasta kaikkine järjestelyineen.

Kuulutukset

Areenassa, molemmissa jäähalleissa ja urheilutalossa oli valmiina kuulutuslaitteistot. Päädyimme jo varhaisessa vaiheessa siihen että keskitymme lajien äänentoistoon ja pyrimme välttämään yleisiä juontoja, kuulutuksiin hätätapauksissa oli toki varauduttu. Tämä siksi että pyrimme kohtelemaan lajeja tasapuolisesti ja välttämään äänimelua. Ammattitorialueella oli esiintymiskalusto lavalla samoin kuin kaikilla lajeilla jotka tarvitsivat äänentoistoa kilpailussa tai lajiesittelyssä. Äänet oli suunnattu ja äänitasot testattu niin että viereisiä lajeja ei häiritty eikä kilpailua äänenvoimakkuuksista käyty. Yrittäjyys, taloushallinto ja turva käyttivät yhteistä esiintymislavaa, jossa oli tapahtumia koko ajan.

Vakuutukset

Tapahtumavakuutukset kilpailutettiin hyvissä ajoin. Valitun yhtiön kanssa käytiin läpi tarvittavat vakuutukset ja kartoitettiin kilpailussa rakentamisaikana olevia mahdollisia riskitekijöitä.

10. IT-palvelut ja tietohallinto

Tietohallinnon osalta toteutui yrittäjyyden, kestävän kehityksen ja työturvallisuuden teemat. Valmistelutyöt hoidettiin hyvin yrittäjähenkisesti asiaan sitoutuen. Ne aloitettiin jo edellisenä keväänä erityisesti verkon osalta semifinaalijärjestelyissä ja muiltakin osin 2015 Taitajien aikana. Syksyllä 2015 tahti tiivistyi mm. laitehankintoja ennakoimalla. Taitajaan hankittiin uudet koneet ja laitteet. Tapahtuman ajan on mahdollisuus päivittää tietonsa maahantuojujen ja laitetoimittajien kanssa. Työasemat hankittiin niin, että ennakoitiin vaihtoon menevien vuokralaitteiden vaihtoajankohtaa. Näin koko työasema- ja verkon aktiivilaitekanta oli uutta kalustoa. Työasemiin päätettiin myös asentaa uusin käyttöjärjestelmäversio (Windows 10). Tämä valinta oli myös onnistunut, vaikka etukäteen pohdittiin, että onko se kaikille käyttäjille tuttu. Tietohallinto toimitti alueelle hieman vajaa 200 asennettua ja verkotettua työasemaa, lisäksi tuli reilu 100 lajien itse tuomaa työasemaa. Laiteasennukset päästiin aloittamaan muutamia viikkoja ennen tapahtumaa ja laadittiin suunnitelma laitteiden jakamiseksi tarvittaviin pisteisiin.

Verkon toteuttamiseksi käytiin useita yhteistyöpalavereita sen toteuttaneen Anvia Oyj:n edustajien kanssa. Ratkaisevaa kaikessa oli Sedun omien osaajien asiantuntemus ja ennakointikyky. Itse tapahtuman pystytyksessä käytännössä koko tietohallinnon henkilökunta oli mukana ja tapahtuman aikana päivystämässä mahdollisten tukea tarvitsevien tilanteiden varalta. Pystytyksessä oli lukuisia tilanteita, joissa jouduttiin hakemaan ratkaisuja ennakoimattomiin kysymyksiin. Esimerkiksi jouduttiin hoitamaan osastojen kalustusta, sähköistyksiä, infonäyttöjen ja projektoreiden asennusta sekä kopiokoneiden kytkemistä

Oma ATK henkilöstö oli kokonaisuudessaan valjastettu taitajahommiin rakennusaikana. Kilpailuaikana oli 3 miehen päivystys, joka vastasi tietokoneiden, tulostimien, verkkojen, videotykkien ja info-TV ruutujen käynnistämisestä ja toiminnasta. Verkkokaapelia käytettiin kilometrejä, koska kaikki tuomari- ja kilpailukoneet koneet tehtiin lankaverkkoihin häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi.

Langaton verkko rakennettiin niin, että sen kapasiteetti jaettiin keskeisten käyttäjäryhmien kesken (kilpailijat, tuomarit, näytteilleasettajat, yleisökyselyn tekijät). Kysely toteutettiin tablettipohjaisena (opiskelijat keräsivät tiedot), muutoin langaton verkko toimi enemmän taustalla olevana varajärjestelynä. Tapahtuma-aikana oli hyvä määrä päivystystä; mieluummin liikaa väkeä kuin liian vähän. Kaikki saatiin hoidettua nopeasti, kun ilmeni ongelmia. Tietohallinnon henkilöstö ja opiskelijat hoitivat hyvin kokonaisuuden. Kaikki toimi.

Järjestäjän toimesta luotiin Taitaja2016 sivusto Wordpress pohjalle, sillä haluttiin sivusto, jota myös opiskelijat osaisivat päivittää. Teknisestä toteutuksesta ja personoinnista vastasi H1 –yritys. Sivusto toimi moitteettomasti ja täytti odotukset. Taitaja2016 tulospalvelussa Sedun datanomiopiskelijat vastasivat tulosten reaaliaikaisesta siirtämisestä Taitaja2016 nettisivustolle.

11. Palvelut Taitaja2016 –tapahtumassa

11.1. Taitajatiimit

Taitaja2016 –tapahtuman onnistumiseksi perustettiin asiakaspalvelun tiimejä, joista jokaiselle määriteltiin tavoite, aikataulu sekä nimettiin toteuttajaryhmä ja vastuuhenkilö.

Vastuuhenkilö oli yleensä Sedun henkilökuntaan kuuluva ja tiimit koostuivat pääsääntöisesti yksittäisistä opiskelijaryhmistä. Poikkeuksena olivat mm viestintään, kuvaamiseen, dokumentointiin ja ohjelmansuorittamiseen rekrytoidut oppijat ja henkilökunnan jäsenet, jotka nousivat harrastajina esiin erillisen kyselyn kautta.

Asiakaspalvelun tiimejä olivat mm. Rakentaminen, somistus, ICT, Viestintä ja markkinointi, ruokapalvelut, välipalat, VIP-ruokailu, narikka, ammattitori, kokouspalvelut, vieraat kielet, ensiapu, siivous, koulumajoitus, talkootiimien rekrytointi

Talkootiimien rekrytointipiste sijaitsi Seinäjoki Areenan pääaulassa. Pisteestä vastuuhenkilö oli Irmeli Ojanperä. Hänen työryhmänsä kautta mm. rakentajat ja purkajat saivat käyttöönsä turvavarusteet mm. kypärät ja muut työvälineet sekä lounas- ja välipalalipukkeet. Kilpailupäivien aikana infopisteitä oli myös Atriahallissa ja Jäähallissa.

11.2 Majoitus

Taitaja 2016 majoitusvaraukset hoiti keskitetysti Etelä-Pohjanmaan Matkailu Oy. Etukäteen majoituksen arvioitiin olevan kisojen pullonkaula. Tiedettiin, että kaikille löytyy majoitus 50 minuutin säteellä, mutta Seinäjoen lähimajoituskapasiteetti ei tule riittämään kaikille halukkaille. Tilannetta ennakoitiin mm jakamalla varausmahdollisuus kahteen aaltoon (kilpailijat ja tuomarit ensin), laskuttamalla välittömästi ja toivottiin painokkaasti kaksi henkilöä/huone. Viimeksi mainittua noudatettiin vaihtelevasti, joskin osa varaajista sijoitti heti kolme henkeä samaan huoneeseen. Osa hotelleista varattiin ennakkoon ensisijaisesti

kilpailijoille ja kansainvälisille kilpailijoille, seminaarivieraille, yhteistyökumppaneille ja Taitaja9 kilpailijoille. Maanantaina 8. helmikuuta, 1½ tuntia majoitusvarauksen avautumisen jälkeen Seinäjoki oli täynnä. Ryhmien sijoittumista hiottiin huhtikuuhun saakka. Kilpailijat onnistuttiin majoittamaan siten että heillä joko oli mahdollisimman lyhyt matka kisa-areenalle tai heillä oli käytössään auto. Erityistä huomiota kohdennettiin lajien poikkeaviin kilpailuaikatauluihin; esimerkiksi ravintola-, suurtalouskokki- ja eläintenhoiton kilpailulajit. Kuljetuksia kilpailijoille järjestettiin Seinäjoen kävelymatkaa edempänä olevista 3 eri majoituspisteestä.

Taitaja9 majoitus Lapuan Wanhalla Karhumäellä oli onnistunut kokonaisuus yhteisine illanviettoineen ja leirinuotioineen. Kahdelle joukkueelle järjestettiin kuljetus majoituspaikalle.

Etelä-Pohjanmaan Matkailun kautta laskutettiin 3802 majoitusvuorokautta, yöpyjinä 1562 eri henkilöä ja 1802 hotellihuonekapasiteetilla. Lisäksi kaupungista vuokrattiin yksityisasuntoja heidän kauttaan 17 kappaletta. Muut varaukset oli toteutettu suoraan majoitusliikkeiden kautta.

11.3. Ruokailut

Ruokapalveluiden toteutuksessa huomioitiin Sedun laatukäsikirjan mukainen toiminta. Taitaja2016 ruokapalveluista vastaavalla henkilöstöllä on kaikilla tarvittava koulutus alalle, samoin kuin pitkä kokemus yleensä ruokapalvelujen järjestämisestä sekä isojen tilaisuuksien ruokapalveluista huolehtimisesta. Taitaja2016 ruokapalvelujen järjestämisessä oli mukana myös alan opiskelijoita, joita henkilökuntamme on tottunut ohjaamaan yhdessä opettajien kanssa.

Tavoitteena oli tuottaa kisojen ruokapalvelut niin, että ruokailu jäi kaikille kävijöille mieleen positiivisena kokonaisuutena; tarjottava ruoka maittavaa, laadukasta ja taloudellisesti valmistettua. Raaka-aineet ovat mahdollisimman pitkälle maakunnan omaa tuotantoa (Atria, Valio, lähellä tuotetut tuoretuotteet). Käytimme vakioituja ruokaohjeita, joilla takasimme ruokalajien onnistuneen valmistuksen sekä tasalaatuisuuden. Järjestelyissä pyrimme siihen, että ruokailu sujui joustavasti, vaikka ruokailijoita olikin runsaasti. Henkilöstömme ja opiskelijamme saivat Taitaja2016 ruokapalvelujen järjestämisestä kokemusta suurten tilaisuuksien järjestämisestä ja tätä kokemusta voidaan käyttää hyödyksi tulevaisuudessakin.

Ruokapalvelujen toteutus jakautui kolmeen osaan. Areenan ja sen alueella toteutettavien lajien (33 lajia) kilpailijoiden, tuomareiden ja lajivastaavien ruokailun ja välipalat toteutti Fazer Ravintola Oy ostopalveluna yksinoikeudella alueen ruokapalveluihin. Kahden lajin avustajien ruokailu mahdollistettiin myös. Areenassa (hius- ja tarjoilijalaji). Muiden lajien (10 lajia) ja kaikkien avustajien ruokailun ja välipalat toteutti Sedu omana työnään. Taitaja9 ruokailun toteutti ostopalveluna Uimahalli- Urheilutalolla Cafe Vaparin yrittäjä.

Areenassa syötiin kilpailupäivinä yhteensä 1860 lounasta ja 1826 välipalaa sekä juotiin 810 litraa kahvia. Sedun Kirkkokadun yksikössä lounaita kului yhteensä 7234. Välipaloja jaettiin 7310 annosta, jotka sisälsivät valmisleipiä, pullia, jogurttia ja mehuja. Kahvit Areenan ulkopuoliset lajit keittivät lajialueilla olevilla keittimillä.

Kuva 25. Taitajan markkinakadulla oli monenlaista ruokatarjontaa. Peruskoululaisten NY-yritykset, mehu- ja makeiskauppiat tarjosivat pientä maksua vastaan kävijöilleen monenlaista suuhun pantavaa.

Kuva 26. Pääyhteistyökumppani Atrian ruokarekasta sai ilmaiseksi käydä hakemassa yrityksen maistiaistuotteita koko kilpailujen ajan.

Areenan Fazer Ravintolat Oy järjesti jokaisena kilpailupäivänä 620 aterialla sekä välipalat kahvitukseksi. Henkilökunnan apuna oli päivittäin kuusi Sedun ravitsemisalalan opiskelijaa.

Ruokailutilaksi oli järjestetty Areenan suuri kaksiosainen väestösuoja, jonka aulaan rakennettiin neljä linjastoa. Lajit noudattivat sovittuja ruoka-aikoja varsin hyvin, joten pitkiä jonoja ei tullut. Ruoka oli esillä siten, että jokainen ei ollut omassa kulhossaan. Siten erityisruokavaliot tarvitsevat pystyivät valitsemaan oman ruoka-annoksensa joustavasti. Ruoka oli laktoositonta ja gluteenitonta. Erityisen haastavat erityisruokavaliot oli varustettu nimellä. Kahvia ja teetä lajit saivat hakea nonstop -periaatteella. Hyvä täsmennys oli, että lajit saivat halutessaan käyttää omia tai järjestäjän tarjoamia termospulloja. Välipalat saivat nauttaa klo 13 jälkeen lajille sopivassa aikataulussa. Lisäksi illalla oli tuomareille järjestetty erikseen kahvia ja välipalaa väestösuojaan, jos tuomarointi kesti myöhään iltaan.

Ensimmäisen kilpailupäivän jälkeen ilmeni, että osa kilpailijoista ei ollut saanut välipalaa. Keskiviikkoamuna palvelupäällikkö kiersi ja keskusteli henkilökohtaisesti jokaisen laji(vara)vastaavan kanssa ja varmisti että toimintamalli oli selvä. Sen puitteissa ilmeni, että kahdella lajilla toimintamalli oli epäselvä, muiden osalla kisan hektisyys oli vienyt mennessään ja välipala oli unohdettu. Tilanne korjaantui muina päivinä.

Atriahallin ja Jäähallin lajien, ulkolajien sekä kaikkien avustajien ruokailut toteutettiin Sedu Kirkkokatu toimipisteessä. Kirkkokadun ruokailuun järjestettiin nonstop linja-autokuljetus jokaisen kilpailupäivänä klo 10:50-15:00 välisenä aikana hallien läheisyydestä. Kilpailijoiden, tuomareiden ja lajivastaavien ruokailupaikka oli opiskelijaravintola. Avustajien ruokailu järjestettiin juhlasalissa. Kirkkokadun ruokailujen järjestämisestä vastasi ravitsemispalveluiden henkilökunta yhdessä suurtalouskokki 1-opiskelijaryhmän kanssa.

Ruokailun järjestelyjä, maittavuutta ja monipuolisuutta kiitettiin useissa yhteyksissä. Erityistä kiitosta saivat ykkösvuoden opiskelijat, jotka hyvän ohjauksen alla selvisivät urakastaan. Kilpailupäivinä lounaina syötiin 3285 annosta. Jonoja ei ollut ja linjastot olivat koko ajan siistit.

Välipalojen toteuttaminen jakautui kahteen erilaiseen kokonaisuuteen: välipalojen tekemiseen ja niiden jakamiseen. Jakamisen yhteydessä merkittävä yhteistyön osapuoli oli logistiikka-alan opiskelijat, jotka ajoivat kylmäperäkärryn aina seuraavaan etappiin.

Sedu Upankadun puhtauspalvelun ja kotityöpalvelun opiskelijat hoitivat urakkansa erinomaisesti, hyvässä henkilökunnan ohjauksessa. Opiskelijoista varsin suuri osa on hojksattuja, joka aiheutti painetilanteissa omia haasteitaan. Kaikki työskentelivät tiukasti ja kaikki kilpailijat saivat kaipaamansa välipalat. Ensimmäisen kilpailupäivän jälkeen ilmeni sama problematiikka kuin Areenassa, eli lajit eivät kilpailun tiimellyksessä muistaneet hakea omia välipalojaan. Sen Upankadun jakajat ratkaisivat siten, että lajien yhteyshenkilöille soitettiin muistutukseksi ja osin jopa vietiin perille saakka. Lajit olivat hyvin tyytyväisiä. Tämä tiimi valmisti ja jakoi kisapäivinä 2600 annosta välipaloja. Rakentaminen ja purkaminen huomioituna jaettiin 7310 annosta, joista valmisleipiä 6500 kpl, pullia 2100 kpl, pillimehuja 8200 kpl ja erilaisia jogurttijuomia 4820 kpl. Lajit toivat omat kahvinkeitimensä, joten kahvin määrää ei tarkoin voida laskea.

Taitaja9 ruokailun hoiti Uimahalli-Urheilutalolla toimiva kahvilayritys Cafe Vaparin yksinoikeudella. Tiistain aikana ruokailussa syötiin 155 keittolounasta lisukkeineen. Kahvia välipaloinen meni 55 kpl. Ruuhkia ei syntynyt, sillä kilpailijaryhmät ruokailivat lomittain oman aikataulunsa mukaisesti. Ruokailussa oli hyvin huomioitu myös erityisruokavaliot, mm. kasvis- ja sianlihaton keitto.

Yhteenvedona ruokailun ja välipalan toteutuksesta voidaan todeta, että vaikka ne jouduttiin toteuttamaan kahdella kokonaan erilaisella tavalla, ruokia kiitettiin monipuoliseksi maukkaiksi ja erityisruokavaliot hyvin huomioiviksi.

Juomavesi

Jokaiselle kilpailijalle jaettiin akkreditoinnissa reppu ja teräksinen vesipullo, jotka olivat samalla muistolahjat Seinäjoen kisasta. Juomavesipisteitä oli jokaisessa tapahtumahallissa. Kisapäiville ennustettiin poikkeuksellisen lämpimät säät, joten kilpailijoita kehoitettiin varautumaan myös omilla kookkailla vesipulloilla. Lisäksi kilpailualueelle hankittiin 3 vesikuutiota, jotka Seinäjoen Vesi luovutti käyttöön kilpailujen ajaksi. Kansainvälisille kilpailijoille tapahtuman yhteistyökumppanin KOMIA -mainosvesipulloja (a' 250 ml), sillä ennakoitiin, etteivät he juo vesijohtovettä. Taitaja9 kilpailijoille hankittiin myös näitä vesipulloja. Kilpailijoiden karensialueella oli tarjolla vettä.

11.4. Puhtaanapito ja jätehuolto

Taitaja2016 kilpailun tarvitsema puhtaanapito ja jätehuolto kilpailutettiin alueen yritysten kesken. Valinnassa painotettiin kestävä kehitys. Kaikki jäteyhtiöt tulivat tapahtuman kumppaneiksi, jokainen eri vahvuuksillaan tarpeidemme mukaisesti. Jätteiden kerääminen ja käsittely toteutettiin uudenaikaisella jätteiden lajittelulinjastolla.

Lajien ja yleisön tuottama jätteiden määrä ja laatu ennakoitiin kertymisen osalta niin kisa-alueita rakennettaessa, purkaessa sekä kisojen aikana. Tämän ennakkoinnin mukaisesti halleille toimitettiin jäteastioita ja puristimia. Yritys tuotti alueille uudet asianmukaiset suunnitellut jäteastiat. Jätteen keräyksessä huomioitiin uusiokäyttö esim. puumateriaali vietiin Sedun omaan käyttöön.

Pulloja ja tölkkejä kerättiin yhteensä 20 eri pisteessä, mikä oli kuitenkin riittämätön määrä. Panttikelpoisia tölkkejä ja pulloja löytyi runsaasti energijätteen joukossa. Atriahallin ja Jäähallin lajien tuottamat erityiset ja vaaralliset jätteet Lakeuden Etappi Oy keräsi ja hävitti, yhteistyösopimuksemme mukaisesti.

Siirrettävät wc-yksiköt hoiti toinen jäteyritys, Zita. Ne sijoitettiin yleisömassojen läheisyyteen, opastettujen kierrosten alkupäähän. Konttivessat kytkettiin viemäriverkostoon. Yksittäiset Bajamajat (6kpl) tyhjättiin päivittäin.

Puhtaanapidon takaamiseksi tapahtuma-alue jaettiin tarkastussiivousalueiksi. Sedu Kauhajoen kotityöpalvelun aikuisopiskelijaryhmän opiskelijat suunnittelivat ja hoitivat alueiden siisteyden kiitettävällä tavalla. Seinäjoki Areenan siisteydestä yhteistyössä Areenan henkilökunnan kanssa Sedu aikuiskoulutuksen opiskelijaryhmä ja ostopalveluna yritykseltä päivittäinen koneellinen siivous. Areenan ulkotilojen siisteyden ylläpitoon varattu opiskelijamäärä osoittautui jo tiistaina liian vähäiseksi, jota paikattiin hankkimalla asianmukaista välineistöä ja ohjaamalla resurssiryhmiä siisteyden ylläpitoon. Merkittävän panoksen Areenan tarkastussiivouksiin antoi Alavuden Luovin yksikön opiskelijoista koostuva tehotiimi, niin sisätilojen, kuin ulkoalueiden siisteyden ylläpidossa. Työn tarkkuutta oli ilo seurata.

Jätehuollon kokonais selvitystä ei tapahtumasta ole, mutta jätemäärä oli melko suuri. Sitä pyrittiin ennakkoon suunnitellusti minimoimaan. Tiukka harkinta hankinnoissa ja uusiokäytön suunnittelu jo hankintavaiheessa auttoivat paljon lajeissa. Esimerkiksi lihavalmisteiden jäämät säilyivät pienenä. Taitajakadulla oli jätteiden esittelykontti ja lajitteluneuvonta, ekopiste-telineitä. Kaikille tapahtuman jätteille ja tarvikkeille pyrittiin suunnittelemaan jatkokäyttö. Purkamisvaiheessa vaille uusiokäyttöä jääneet lahjoitettiin eri harrastajaryhmille, koska heillä oli jatkokäyttöä esim. hieman rikkimenneille matoille ja levytavaraalle. Purkamistyöt tehtiin tiukalla aikataulu. Sedu logistiikka ja jätehuollon yritykset hoitivat tavaroiden siirrot niin, että lauantaina Areenaan jo tuotiin seuraavan päivän messutarvikkeita.

11.5. Muut palvelut

1. Oppaat

Hotellioppaat: Päähotelleihin; Lakeuteen, Omena- ja Vaakunaan ja Cumulukseen järjestettiin maanantaina, tiistain ja keskiviikkona opasinfopiste, joissa oli opiskelijoita pareittain. Hotellioppailta kysyttiin alkupäivinä eniten osoitteita, etäisyyksiä, kuljetuksia, DAP-iltaa ja Etelä-Pohjalaista iltaa.

Tapahtumaoppaat: Tapahtumaopastukseen saatiin toteutuskumppani Rauman Winnova-oppilaitoksesta. Matkailualan 21 opiskelijaa (1. ja 2. vuosikurssi) opettajineen toteuttivat opastuksia. He kävivät tutustumassa viikkoa aikaisemmin kohteisiin. Ryhmä oli laatinut jo erinomaisen infopakettin itselleen Taitaja2016 nettisivujen informaation pohjalta. Ryhmä majoitettiin Kirkkokadun opiskelija-asuntolaan, jossa Sedun omat opiskelijat ystävällisesti tekivät tilaa. Rauman opiskelijoiden tehtäviä olivat erityisesti kilpailualueella eri puolilla liikkuva infopari. Heidät tunnistettiin työasusta. Lisäksi he hoitivat opastehtäviä kaupunkijunassa.

Lajioppaat: Jokainen laji oli hankkinut ja kouluttanut tarvitsemansa määrän lajioppaita. He olivat varsin usein kolmannen vuosikurssin asiakaspalveluhenkisiä opiskelijoita. Heidän tehtävänsä oli vastata alueella kiertävien asiakkaiden ja vierailijoiden kysymyksiin.

Seminaarioppaat: Seminaarioppaat koulutettiin erikseen Taitajat framille ja kansainvälisen seminaarin opastuksiin. He olivat pääasiassa Seinäjoen ammattikorkeakoulun liiketalouden opiskelijoita. Heidän tehtävänsä oli huolehtia seminaarivieraiden akreditoinnista, yleisestä viihtyvyydestä ja opastaa Taitajatapahtumassa eri puolilla.

Ammattipolkuoppaat: Ammattipolkuoppaita koulutettiin kaksi päivää. Yhteensä heitä oli 119 henkilöä. Lisäksi koulutettiin aikuisten ammattipolkuoppaita Sedun Aikuiskoulutuksen toimesta. Heillä oli ammattipolun alkupäässä oma maksirekka, jossa keskityttiin vain aikuisopiskelijoihin.

Kuulutukset: Kuulutukset toteutuivat vain Seinäjoki Arenassa. Toiveet menivät infopisteen kautta. Kuulutusten määrää pyrittiin pitämään minimissään, jotta itse kisatapahtuma olisi pääroolissa. Kuulutukset toteutettiin infotiskiltä.

2. Narikka

Narikkapalveluita hoiti Sedun Kauhajoen toimipisteestä lähihoitajaryhmä. Narikkapalvelujen toteutus kuului osana opintoja ja sen avulla tehtiin ammattiosaamisen näyttö. Opiskelijat olivat suunnitelleet koko toiminnan itse: matkalaukkujen merkitsemislaput, vastakappaleet ja työvuoronsa. Lisäksi heillä oli tehneet itselleen info-kansion kysymysten varalle. Päänarikka oli Areena pääaulassa, jonka lisäksi akkreditointipäivänä ja päättäjäispäivänä Uimahalli-Urheilutalolla. Päättäjäispäivänä narikkapalveluja aikaistettiin toiveen mukaisesti jo klo 7 lähtien, joten hotellihuoneensa luovuttaneet kilpailijat ja tuomarit pystyivät tuomaan matkalaukkunsa jo aamulla säilytykseen. Takkien säilytykseen ei jätetty kovinkaan monia takkeja suotuisan ilman takia, mutta matkalaukkuja oli sitäkin enemmän.

3. Kokouspalvelut

Taitaja2016 tarjosi eri yhteisöille ja ryhmille kokouspalveluita Taitajan yhteydessä. Kokousten tiloista ja aikatauluttamisesta vastasi Sedun henkilöstö. Erilaisia ja kokoisia tapaamisia varten osoitettiin viisi erikokoista tilaa kolmessa eri rakennuksessa eri puolilla Taitajan tapahtuma-aluetta. Kokoustiloja käytettiin kohtuullisen vähän, mutta kuitenkin joka päivä oli muutama kokoontuminen.

4. Hiljainen huone

Hiljainen huone oli järjestetty Areenaan. Sen toteutti tapahtuman yhteistyökumppanina toiminut Seinäjoen seurakunta opiskelijapastori Aila Ylihärtilän johdolla. Tila oli yksi hallin pukuhuone, joka oli sisustettu asiaan kuuluvalla tavalla. Tilan käyttö oli melko vähäistä, mutta erittäin tärkeä sitä käyttäneelle.

12. Aikuiskoulutus ja sen kohderyhmä näkyväksi osaksi Taitaja – tapahtumaa

Tavoitteena oli aikuiskoulutuksen roolin ja näkyvyyden lisääminen ammatillisen koulutuksen suur tapahtumassa. Sedu Aikuiskoulutus osallistui näkyvästi Taitaja2016 -tapahtuman järjestelyihin ja tavoitteli tapahtumaan myös aikuiskoulutuksen kohderyhmää. Sedu Aikuiskoulutus panosti tapahtuman järjestelyihin kehittämisrahaston hankkeella työpanoksen ja järjestelykustannuksien muodossa. Aikuiskoulutuksen henkilökuntaa osallistui myös tapahtumajärjestelyihin osana Taitaja2016 -organisaatiota esim. laji- ja varavastaavina. Aikuiskoulutus näkyi tapahtumassa yleisölle Aikuisten ammattipoluilla, vieraskilpailijoina, laji- ja työnäytöksissä ja Taitajat Framilla -seminaarissa. Lisäksi Aikuiskoulutus tarjosi koulutuksia tapahtuman järjestäjille ja hyödynsi tapahtumaa markkinoiden sitä omalle verkostolleen.

12.1. Aikuisten ammattipolut (lukiolaiset ja aikuiset)

Sedu Aikuiskoulutus vastasi ammattipolkujen tarjoamisesta lukiolaisille ja muille aikuisille. Toiminnalla oli tarkoitus laajentaa ammattipolkujen kohderyhmää yläkoululaisista aikuisiin. Näin ollen myös aiemmin käytettyä ammattipolkujen konseptia sovelsi ja testasi itseohjautuvampaa ammattipolku-konseptin toteutusta aikuisten ammatteihin tutustumisessa, ammatinvalinnassa ja koulutusneuvonnassa.

Aikuisille suunnatut ammattipolut toteutettiin etukäteisohjeistuksen ja tapahtumassa annettavan neuvonnan keinoin. Etukäteistehtävänä tarjottiin lyhyt ja vapaamuotoinen ”ammatinvalintatesti”, joiden kysymysten ja tuloksen oli tarkoitus herätellä ajatuksia ammatinvalintaan liittyviin asioihin. Tuloksena etukäteistehtävästä henkilö sai ehdotuksena kaksi alaperhettä, joihin tutustua, mutta myös ”ostoskori” - tyyppisen valikon, josta voi pystyä kokoamaan oman ammattipolun aloista, joihin halusi tutustua. Valitut alat tulostuivat kartalle, jonka avulla alat löytyivät helposti myös Taitaja2016 -tapahtumassa. Henkilö pystyi kiertämään alat itsenäisesti tai kaverin kanssa, mutta pyydettyä myös opastettuja kierroksia tarjottiin. Myös Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto oli mukana yhteistyössä toteuttamassa aikuisten ammattipolkuja ja keräsi omasta asiakaskunnastaan pienryhmiä, jotka tutustuivat ammattialoihin opastetusti.

Osana aikuisten ammattipolkua lajialueille tuotiin myös tietoa aikuiskoulutuksen tarjoamista koulutusvaihtoehtoista asiantuntijan tai lyhyen tietopaketin turvin. Lisäksi tietoa on tarjolla ”Liikkuva oppikorjaamo” -koulutusneuvontapisteessä, joka markkinoi Seinäjoen koulutuskuntayhtymän tarjoamia koulutuksia (mukaan lukien oppisopimus), ja TE-toimiston asiantuntijat vastasivat ammatinvalintaa, yrittäjyyttä ja työnhakua koskeviin kysymyksiin. Myös Seinäjoen Ammattikorkeakoululla oli oma esittelypisteensä Taitaja2016 –tapahtumassa, josta sai tietoa korkeakouluopinnoista.

Aikuisten ammattipolulle ei välttämättä tarvinnut ilmoittautua etukäteen, mutta ryhmiltä, jotka saapuivat tapahtumaan yhteiskyydein, toivoimme etukäteisilmoittautumista (webropol –ilmoittautuminen), sillä näin otimme ryhmän vastaan ja ohjeistimme heidät jo esim. bussissa tai muutoin ryhmänä.

Saimme palautetta aikuisten kohderyhmältä webropolilla toteutettavan palautteen avulla. Palaute kerättiin tapahtumassa ja enakkoon ilmoittautuneille ryhmille, palaute lähetettiin myös jälkikäteen täytettäväksi, sillä laajan tapahtuma-alueen vuoksi kaikkia osallistujia oli vaikea tavoittaa tapahtumassa.

Aikuisten ammattipoluille tavoiteltiin aikuisia uutena ammattipolkujen kohderymänä. Osallistujien laskenta ja palautteen kerääminen olivat haastavia itseohjautuvissa aikuisten ammattipolussa, koska kaikkia osallistujia ei tavoitettu ryhmittäin, vaan oli kontaktoitava henkilökohtaisesti.

Aikuisten ammattipolkua markkinoitiin kohdennetulla sähköpostimarkkinoinnilla ja puhelinkontakteilla sekä laajemmalla tiedottamisella esimerkiksi nettisivujen kautta. Lukioiden rehtoreille ja opinto-ohjaajille (Keski-Suomi, Pirkanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa) sähköpostiviesti lähetettiin viikoilla 5 ja 6. Myös Seinäjoen lähialueiden työpajojen ja etsivän nuorisotyön henkilökuntaa tiedotettiin sähköpostin välityksellä. Muita organisaatioita, kuten Verve, SPR ja Kela tiedotettiin asiasta. Kaikkiin näihin organisaatioihin tehtiin myös soittokierros, saaden henkilökohtaisen kontaktin. Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto teki osaltaan aikuisten ammattipolkujen markkinointityötä omien verkostojensa kautta ja keräsi ryhmiä opastetuille kierroksille. Taitaja2016 -tapahtuma ja aikuisten ammattipolut tukivat myös TE-toimiston henkilökunnan asiantuntemuksen päivittämistä ammatillisesta koulutuksesta.

Taitaja2016 -tapahtuman kaksikielisyys huomioitiin, niin että ammattipolkuja koskevat tiedot Taitaja2016 –nettisivuilla käännettiin myös ruotsiksi ja tiedotus toteutettiin myös ruotsinkieliselle alueelle mm. ruotsinkielisiin lukioihin. Myös ennakkotehtävä käännettiin ruotsinkielelle. Tarvittaessa aikuisten ammattipolkuopastusta järjestettiin ruotsin kielellä, kuten myös muilla mahdollisesti tarvittavilla kielillä.

12.2. Vieraskilpailijat ja työnäytökset lajialueilla

Sedu Aikuiskoulutuksesta osallistui vieraskilpailija puhdistuspalvelu -lajiin ja lihatuotteiden valmistus -lajiin. Lisäksi työnäytösten avulla vältettiin lajialueiden ”tyhjäkäyntiä” ja esiteltiin aloja sekä koulutusta.

Sedu Aikuiskoulutuksen vieraskilpailijat ja työnäytökset ilmensivät osaltaan myös osaamisperusteisuutta, joka oli yksi tapahtuman tärkeistä teemoista. Samalla tarjosimme myös aikuisille konkreettisen näkökulman koulutusmahdollisuuksista ja lisäsimme tietoa aikuiskoulutuksesta.

12.3. Bioenergian lajinäytös

Bioenergia (ja laajemmin biotalous) oli Aikuiskoulutukselle tärkeä osa-alue, jota haluttiin tuoda esille. Aihealueena bioenergia oli kuitenkin niin laaja, että voidaksemme tuoda eri näkökulmia esille, niin teimme yhteistyötä eri toimijoiden kesken. Sedu Aikuiskoulutuksen lisäksi mukana olivat Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja kierrätykseen panostava Etappi Oy –jätehuoltoyritys. John Deere toi alueelle metsäkoneen, joka osaltaan liittyi myös bioenergiaan. Lajinäytös sijoittui Alaseinäjoenkadulle ja sen läheisyydessä olivat myös metsäkoneen käyttö-, hevosten hoito- ja eläintenhoito -lajit, joten pystyimme yhdistämään lajeja toisiinsa ja tuomaan jatkumon esille myös yleisölle. Lajinäytöksen useat toimijat, eri näkökulmat ja alueen rikkonaisuus haastoi lajiesittelyn selkeään esille tuontiin ja tähän pyrimme panostimme yhteisen lajiesittelypöydän avulla, johon kokonaisuus koottiin.

12.4. Taitajat Framilla -seminaari

Aikuiskoulutus oli osaltaan mukana yhteistyössä suunnittelemassa seminaariohjelmaa ja vastasi osaltaan seminaarin kustannuksista. Erityisesti koulutusvientiin liittyvä osuus, Green Care näkökulma, Juustoportin toimitusjohtaja Timo Keski-Kasarin puheenvuoro ja AB Seinäjoen innovaatioihin keskittyvä tuokio olivat Aikuiskoulutuksen järjestelmiä. Lisäksi vastasimme yhden pääpuhujan, Esko Valtaojan kustannuksista. Valitut teemat tukivat Aikuiskoulutuksen näkyvyyttä tapahtumassa.

12.5. Koulutukset

Aikuiskoulutus tarjosi osana tapahtuman järjestämisyyhteistyötä EA1-koulutuksen lajivastaavilla, hätäensiapukurssin lajin varavastaaville ja erilaisina oppaina toimiville henkilöille. Tieturva 1 - koulutus kohdistui järjestyksenvälön ydinryhmän henkilöille ja hygieniosaamistesti tarjottiin työtehtäviensä vuoksi sitä tarvitseville.

12.6. Tapahtuman markkinointi työelämänedustajille

Tavoitteena oli markkinoida Sedu Aikuiskoulutuksen yhteistyökumppaneille ohjattuja kierroksia Taitaja2016 -tapahtumassa. Tapahtumaan kutsuttiin CRM-ohjelman avulla valikoituja yhteistyökumppaneita ja heille etukäteen suunnitellun ohjelman mukaisesti kierrätettiin heitä Taitaja2016 -tapahtumassa.

13. Talous

Taitaja2016 tapahtuman talousarvio laadittiin hakuvaiheessa vuosille 2014–2016. Toimintakulujen arvioitiin olevan yhteensä 3 695 000 euroa, jotka suunniteltiin rahoitettavan OKM:n harkinnanvaraisella yksikköhinnalla, yhteistyösopimuksilla ja hankerahoituksella.

Toteutuneet tulot ja menot ovat yhteensä 5 275 927 euroa.

Opetus ja kulttuuriministeriön myöntämästä harkinnanvaraisesta yksikköhinnan korotuksesta kohdennettiin Taitaja2016 tapahtumalle vuosina 2014 - 2016 yhteensä 1 581 488 euroa.

Yhteistyökumppanisopimuksia solmittiin yhteensä 441 kpl, arvoltaan 3 059 821 euroa, mistä tuloutettiin Skills Finland ry:lle 79 000. Yhteistyökumppaneilta saadut palkintorahat 182 932 euroa jaettiin mitalisteille.

Menoista 22,1 % oli henkilöstömenoja, joilla katetiin Taitaja2016 organisaatioon palkattujen henkilöiden ja lajitoimijoiden palkat.

Noin 41 % menoista oli palvelujen ostoja, joita oli noin 2,1 M euron edestä. Aineisiin ja tarvikkeisiin kului noin 900 000 euroa eli noin

17 %. Kilpailutapahtuman hallien ja koneiden vuokrat maksoivat noin 750 000 euroa.

Tapahtumaa varten ei saatu varsinaista erillistä hankerahaa.

Taitaja2016 kilpailun kustannukset	Toteutuma VUOSI 2014	Toteutuma VUOSI 2015	Toteutuma VUOSI 2016	Toteutumat 2014-2016 yhteensä
Henkilöstökulut (palkat ja sivukulut)				
*projektiin suoraan palkattu henkilöstö	36 206	209 652	202 014	447 872
**lajitoimijat	60 687	280 783	363 888	705 358
**muut toimijat	2 468	6 285	4 516	13 269
Henkilöstökulut: koulutus	31 973	55 784		87 758
Matkakulut	8 948	18 663	76 282	103 894
Aineet ja tarvikkeet	16 084	54 489	835 133	905 706
Palvelujen ostot	3 823	149 415	1 990 304	2 143 541
Vuokrat: kilpailutapahtuman hallit ja laitteet		2 609	753 961	756 570
Vuokrat: muut		4 238	1 625	5 863
Tiedotus- ja markkinointi	1 549	45 762	58 321	105 632
Muut toimintakulut		49	415	465
Yhteensä	161 739	827 729	4 286 460	5 275 927

Taitaja2016 kilpailun rahoitus	Toteutuma VUOSI 2014	Toteutuma VUOSI 2015	Toteutuma VUOSI 2016	Toteutumat 2014-2016 yhteensä
OKM, harkinnanvarainen yksikköhinnan korotus	50 000	533 832	997 656	1 581 488
Järjestäjän osuus osallistumismaksuista				
Yhteistyösopimukset: raha			182 932	182 932
Yhteistyösopimukset: muut vastikkeet		123 500	2 753 389	2 864 264
Koulutuksen järjestäjän oma rahoitus	111 739	170 151	209 163	491 053
Hankkeet				0
Muu rahoitus		245	143 320	143 566
Yhteensä	161 739	827 729	4 286 460	5 275 927

Taulukko 2. Taitaja2016 kustannukset ja rahoitus vuosina 2014-2016

Taitaja2016 yhteistyökumppanit, arvo (päivitys 22.6.2016)						
	Veroton hinta	Alv 0 %	Alv 10%	Alv 14 %	Alv 24 %	Yhteensä
Koneet / laitteet / kalusto	125 661,87				30 638,85	156 300,72
Koneiden / laitteiden / kaluston	490 008,14			423,68	116 162,19	606 594,01
Materiaalit	237 666,30			2 984,00	51 400,93	292 051,23
Tarvikkeet	59 155,61			1 400,00	11 468,75	72 024,36
Työpanos	1 398 723,09				335 601,54	1 734 324,63
Palvelut	139 093,56			70,00	35 924,39	175 087,95
Kilpailijoiden rahapalkinnot	81 550,00				16 351,00	97 901,00
Tavarapalkintojen arvo	42 556,65		163,00	148,00	8 768,68	51 636,33
Muuta rahaa	116 170,00			420,00	27 160,80	143 750,80
Vuokratilojen alennukset	42 209,54				10 130,29	52 339,83
Toimitusten arvo yht.	2 492 518,11	-		4 877,68	581 196,65	3 078 592,44
Sopimusten rahallinen osuus	197 720,00	-		420,00	43 511,80	241 651,80
Tavarapalkintojen arvo	42 556,65	-		148,00	8 768,68	51 473,33
Sopimusten arvo yhteensä	2 732 794,76	-		5 297,68	624 708,45	3 371 717,57

Taulukko 3. Taitaja2016 yhteistyökumppanien panostukset Taitaja2016 tapahtumaan.

Taitaja toteutumisen mahdollisti hyvät yhteistyötahot, joihin kuului 411 yritystä, 43 eri koulutuksen järjestäjää eri puolilta Suomea. Ilman heidän rahallista, aineellista ja henkilöpanostusta Taitaja – tapahtumaa ei olisi ollut mahdollista toteuttaa. Järjestäjän investoinnit tapahtuman koneisiin olivat yhteensä 222.000€, jotka kohdentuivat lajeihin Koneistus, Logistiikka, Elektroniikka ja Mekatroniikka. Kaikki investoinnit tulivat tapahtuman jälkeen Sedun yksikköjen opetuskäyttöön.

Taitaja2016 Kumppanuusesite:

http://taitaja2016.fi/wp--ontent/uploads/2015/11/taitaja2016_kumppanuusesite_web_mobiili_2015.pdf

Taitaja2016 Pääyhteistyökumppaniyritykset

- Anvia Oyj
- Atria Suomi Oy
- Etelä-Pohjanmaan osuuskauppa EEPEE
- Electrolux Professional Oy
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Festo Oy Ab
- John Deere Forestry Oy
- Kao Finland Oy Goldwell
- Robert Bosch Oy
- Schenker AB
- Seinäjoen ammattikorkeakoulu
- Seinäjoen Energia Oy
- Seinäjoen kaupunki

- Step Systems Oy
- Teknologiateollisuus ry
- Tikkurila Oyj
- Treston Group Oy
- Uponor Suomi Oy
- Volvo Finland Ab
- Wihuri Oy Tekninen kauppa
- Würth Oy

Taitaja2016 Pääyhteistyökumppanioppilaitokset

- Ammattiopisto Luovi
- Jyväskylän ao
- Keskipohjanmaan ao
- Keski-Uudenmaanläänin Koulutuskuntayhtymä
- Oulun ao
- Stadin ao
- Suomen liikemiesten kauppaopisto
- Turun ammatti-instituutti

Kaikkiaan yhteistyökumppaneita oli 411, joista

- 22 Pääyhteistyökumppaniyritystä
  - 8 Pääyhteistyökumppanioppilaitosta
  - 19 Taiturisopimusta
  - 19 Mestari sopimusta
  - 58 Vänkärisopimusta
  - 44 Oppilaitossopimusta
- Yhteensä 411 yhteistyökumppania tapahtumassa

Yhteistyökumppanit, Liite 7.

14. Taitaja-osasto Seinäjoen asuntomessuilla

Kuva 27. Seinäjoen asuntomessuilla oli Taitaja-osastolla kilpailutyöt esillä näyttävästi.

Taitaja2016/Sedu oli mukana Suomen asuntomessut ry ja Seinäjoen kaupungin järjestämällä asuntomessuilla 8.7.2016 – 7.8.2016 omalla osastollaan, 15 B. Osasto sijaitsi aivan keskellä asuntomessualueutta. Taitaja -mökkien alue oli nimetty Taitaja –raitiksi, joka oli myös lähellä Kyrkösjärven rantaa. Messuosastolla oli yhteensä 17 rakennusta ja 7 majakkaa. 9 Taitaja –mökkiä oli 1 ½ kerroksisia Maalaus ja tapetointi, Visuaalinen myyntityö ja Viherrakentaminen lajien toteutuksista jatkotyöstettyjä. Talonrakennus, kirvesmies –lajin tuotteina oli 8 Luhtiaittaa, jotka rakennettiin valmiiksi Sedun opiskelijoiden ja kirvesmiesten yhteistyöllä sekä maalattiin kauniilla luontoon sopivilla kuultosuojamaaleilla. Muuraus ja laatoitus –lajin 7 majakkaa siirrettiin sellaisenaan suoraan eikä niitä stailattu kilpailijan käden työn jälkeen.

Osa kilpailutöistä viimeisteltiin Sedun Kirkkokadun yksikön tiloissa ja siirrettiin sen jälkeen asuntomessualueella. Korkeat Taitaja mökit siirrettiin suoraan kilpailupaikalta messualueen sisäpuolelle ja siirrettiin lopulliseen paikkaansa alueen valmistuttua kesäkuun lopussa.

Asuntomessuilla osaston esittelijöinä toimi Sedun, Skills Finland ry:n ja Kaks'kättä työpajan henkilöstöä. Kaikki 17 mökit ja 7 majakkaa huutokaupataan tapahtuman lopussa. Huutokauppa tuotti yhteensä 18 655€. Tärkein asia oli kuitenkin, että ammatillinen koulutus ja Taitaja –brändinä sai yli 130 000 kävijän kautta tunnettuutta. Osastolla ihasteltiin nuorten aikaansaannoksia ja huutokaupan ansiosta lähes jokaiseen kohteeseen tutustuttiin tarkkaan. Osasto oli myös hyvää vaihtelua, sillä 43 messualueen osastoa kiertäneet kävijät saivat ihastella ulkona mökkejä ja majakoita. He samalla ihastelivat Kyrkösjärven rantaa ja siellä olevaa Sedun toteuttamaa ja kansainvälistä mainetta arkkitehtuuristaan saanutta Periskooppi-tornia. Osaston esittely löytyy sivustolta: www.sedu.fi/taitaja.

Taitaja-osasto oli mukana Seinäjoen asuntomessujen loppuraportissa omalla sivulla. Raportti julkaistiin syksyllä 2016 ja löytyy osoitteesta:

asuntomessut.fi/wp-content/uploads/2016/11/Asuntomessut_loppuraportti.pdf

Kuva 28. Taitaja2016 kilpailujen Kirvesmies, talonrakennus -lajin kilpailijoiden tekemät Luhtiatat stailattuina Seinäjoen asuntomessujen Taitajaraistille. Postilaatikot olivat huutokaupan tarjouksien jättämistä varten erikseen jokaisessa aitassa.

15. Hyödyntämissuunnitelma ja sen yhteys strategiaan

Sedussa Taitaja2016 – kilpailun hyödyntämissuunnitelma pohjautuu Sedun uudelle strategialle 2016 – 2020. Strategia jakautuu neljään toimintaohjelmaan: opiskelija- ja henkilöstöhyvinvointi, työelämäkumppanuudesta kilpailuetua, megatrendi digitalisaation monet mahdollisuudet sekä resurssit (talous ja kiinteistöt). Ohjelmat sisältävät pedagogisen ja asiakasulottuvuuden.

Sedun hyödyntämissuunnitelma sisältää viisi kärkeä, jotka käsittävät myös Taitajien kansallisia painopisteitä sekä digitalisaation läpileikkaavana teemana eri palvelu- ja toimintamalleissa. Hyödyntämissuunnitelman kärjet:

- Työelämäyhteistyö ja koulutuksen vaikuttavuus
- Yrittäjyys, yrittäjämäinen toimintatapa
- Yhdessä tekemisen taito ja kulttuuri
- Yksilöllisyys ja osaamisperusteisuus, joustavat opintopolut
- Kansainvälistyminen oppimisessa ja osaamisessa

15.1. Työelämäyhteistyö ja koulutuksen vaikuttavuus, yrittäjyys ja yrittäjämäinen toimintatapa

Taitaja2016 -tapahtuma toteutettiin tiiviissä yhteistyössä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Sadat yritykset osallistuvat kisajärjestelyihin lajivastaavien kanssa. Suuri osa yrityksistä oli uusia kumppaneita. Taitajassa oli myös käytössä uusimmat koneet ja laitteet – ja koko tapahtuman ajan oli mahdollisuus päivittää tietonsa maahantuojien ja laite toimittajien kanssa. Eri alojen opettajilla oli tilaisuus tiivistää suhteita työelämään ja tarjota jatkossa opiskelijoita työssäoppijoiksi.

Työelämäyhteistyön kehittäminen on yksi Sedun strategisista kärjistä ja kehittämistyössä hyödynnetään kaikki Taitaja2016 – kilpailun työelämäkokemukset ja -verkostot. Kumppanuusohjelman mukaisesti Sedun asiakkuus- ja kumppanuusmallia tullaan uudistamaan määrittelemällä mm. kumppanuuksien kriteerit sekä koulutukseen soveltuvat työpaikat ja näyttöympäristöt. Työelämäyhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa tiivistetään ja valmistaudutaan ottamaan käyttöön uusi koulutus sopimusmalli tavoitteena koulutuksen hyvä vaikuttavuus ja laatu. Työelämä lähtöisiä toteutustapoja ja kumppanuuksia kehitetään eteenpäin niin koulutusalojen kesken kuin sisällä. Tutkinon perusteiden mukaisesti koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa painotetaan työelämä lähtöisyyttä nostaen esiin työelämässä tarvittavia taitoja esim. vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, ongelmanratkaisutaitoja, työelämän pelisääntöjä, teknologian hallintaa ja ammattietiikkaa. *Työelämässä tarvitaan ryhmä- ja tiimitaitoja!* Kehitetään myös opetushenkilöstön työelämä- ja ohjausosaamista.

Työelämälle tyypillistä eri alojen välistä yhteistyötä vahvistetaan ja kehitetään eri toimialojen tiivistä kytköstä arvoketjumallin mukaan, esim. Etelä-Pohjanmaalla ”juurista jalostukseen” ja ”pellolta pöytään”. Etelä-Pohjanmaa on vahva alkutuotannon maakunta, jonka kehitys nojaa vahvasti pk-yrittäjyyteen. Tavoitteena on, että nämä toimintatavat siirtyvät myös seuraaviin Taitaja-kilpailuihin sekä Sedun opetukseen ja kehittämistoimintaan.

Taitaja-kilpailujen toistuvat teema **yrittäjyys** on myös Sedun painopisteenä. Taitaja2016 – kilpailussa Sedun välittämää positiivista viestiä pohjalaisesta asenteesta - hyvä fiilis, tekemisen meininki, onnistuminen ja yrittäjämäinen palveluasenne - pidetään yllä jatkossakin.

Yrittäjyys, yrittäjämäinen toimintatapa (sisäinen yrittäjyys) ja ammattitaito ovat myös osa työelämäkytkentää. Ne kaikki ovat ammattitaitoisen toimijan valttikortteja, joilla edistetään merkittävästi koulutuksen vaikuttavuutta ja työllistymistä. Sedussa vahvistetaan strategian mukaan opiskelijayritystoimintaa ja kannustetaan opiskelijoita suorittamaan yrittäjän ammattitutkinnon osia.

Mittareina mm. koulutusten vetovoima, maksullisen palvelutoiminnan ja oppisopimusten määrä, koulutusten laadulliset palautteet (opiskelija- ja työelämäpalautteet), koulutettujen työpaikkaohjaajien määrä, opettajien työelämäjaksojen määrä, koulutusten vaikuttavuus ml. työllistyminen.

15.2. Yhdessä tekemisen taito ja kulttuuri

Taitaja2016 oli pedagogisesti merkittävä yhteinen ponnistus koko Sedulle. Se järjestettiin koko Sedun yhteisvoimin ja kiinteästi osana opetusta. Kisajärjestelyissä olivat mukana myös ne opettajat ja opiskelijat, jotka eivät itse toimineet laji- tai varavastaavina, tuomareina tai kilpailijoina. Myös työelämä osallistui merkittävässä määrin kisavalmisteluihin ja yhteistyötä koulutuksen järjestäjien kesken tehtiin tavoitteellisesti. Pedagogisesti merkittävää oli yhdessä tekeminen, eri alojen ja yksikköjen välinen yhteistyö kisojen valmistelussa ja toteuttamisessa, jonka synnyttämää yhteisöllisyyttä tullaan jatkossa vahvistamaan. Yhteisöllisyys, jakamisen kulttuuri ja tiimityö sisältyvät myös Sedun strategiaan. Jatkossa korostuvat:

- Tiimit eri alojen / eri yksikköjen / samojen alojen opiskelijoiden ja henkilöstön välillä (monialaisuus). Käynnistetään Pedavalmentaja- / pedaklinikka –toiminta ja muodostetaan yksiköihin pedatiimit, jotka Sedu-tasoisesti vastaavat tutkintokohtaisista opetussuunnitelmista ja niiden toimeenpanosta
- Yhteistyön tiivistyminen työelämän kanssa (koulutussopimus, oppisopimus jne.), ks. tarkemmin ed. kohta työelämäyhteistyö
- Yhteistyön vahvistuminen ammattikorkeakoulun kanssa (yhteistyösopimus, hankkeet)
- Yhteistyön tiivistyminen Sedun sisällä nuorisoaste – aikuiskoulutus (reformi)
- Opiskelijat tapahtumien toteuttajina jatkossakin osana opetusta ja sen tavoitteita, projektioppiminen
- Koulutuksenjärjestäjien välinen verkostoituminen, osaamisen ja pedagogisten ajatusten jakaminen muiden oppilaitosten opettajien kanssa. Oman ammattitaidon kehittäminen ja kunnianhimoisen taidon kasvattaminen, Taitajissa kokoontuu maan paras opettajajoukko, jolla on paras tieto ammatillisen koulutuksen sisällöistä. Vastaavaa yhteistyötä vahvistetaan jatkossakin benchmarkingin, koulutusten, seminaarien ja hankeyhteistyön kautta (OPH, ESR, OKM jne.)

Mittareina mm.

Opiskelijat:

- Opiskelijapalautteet
- Kaikki keskeyttäneet/negatiivinen eroaminen
- Läpäisy
- Suoritettut tutkinnot
- Työllistyminen/jatko-opiskelu

Henkilöstö:

- TOB (esimiestyö, optimaalinen kuormitus, työn kehittävyys)
- Henkilöstötilinpäätös
- Henkilöstön kehittäminen

15.3. Yksilöllisyys ja osaamisperusteisuus, joustavat opintopolut

Taitaja - kilpailussa ja sen säännöissä korostuu osaaminen ja laadukas toiminta. Ammattiosaamisen näyttöjen määrää pyrittiin kasvattamaan. Kilpailutoiminnalla on jatkossakin yhteys opiskeluun Huippuosaajana toimiminen 15osp, Huippuosaajan Oma Polku ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen kilpailutoiminnasta.

Taitaja2016 – kilpailun osaamisperusteisuus, huippuosaaminen ja yleisesti ottaen toiminnan korkea laatu liittyvät myös Sedun strategiaan; tavoitteena ovat hyvinvoivat, osallistuvat ja yrittävät opiskelijat, joita arvostetaan ja kannustetaan. Toimenpiteissä tarkoittaa mm. joustavaa opintojen aloittamista ja sujuvia siirtymiä tutkintojen välillä, avoimia oppimisympäristöjä ja opiskelijoiden henkilökohtaisia ja työelämälähtöisiä opinpolkuja, toimivien HOPS- ja henkilökohtaistamisprosessien käyttöönottoa, opiskelijoiden ja työelämän palautejärjestelmien kehittämistä. Kannustetaan myös opiskelijoita ylläpitämään hyvää fyysistä ja psyykkistä terveyttä ja luodaan sitä tukevia toimintamalleja. Yksilöllisyyttä, henkilökohtaistamista, asiakaslähtöisyyttä ja osaamisperusteisuutta tuetaan myös monipuolisella hanketoiminnalla ja kokeiluilla yhteistyössä oppilaitosverkoston ja työelämän kanssa. Opetushenkilöstön ohjausosaamista vahvistetaan.

Jatkossakin nuoria / aikuisia kannustetaan ja innostetaan osallistumaan Taitaja-semifinaaleihin. Osallistumisen tuloksena on oman työn arvo, ammattiosaamisen arvostus, ammattilaiseksi kasvaminen ja itseluottamuksen kasvu. Semifinaalit antoivat yksilölle ja työyhteisölle yhdessä tekemisen ilmapiirin ja osaamisen kulttuurin, ohessa esimerkkejä, joita voimme toteuttaa jatkossakin:

- Semifinaali Ilmajoella (auditoriossa kaikki yhteistyökumppanit osastonäyttelyssä mukana + luentoja opiskelijaryhmille semien aikana auditoriossa)
- Torikeskuksessa visuaalinen myyntityö, yleisö pääsi seuraamaan vierestä kauppakeskuksessa
- Opinlakeus-messuilla hius, laborantti, puhdistuspalvelu, turvallisuus, yrittäjyys – koululaisia paljon paikalla
- Tarjoilijoiden semifinaalit Sorsanpesässä, oikea yritys työympäristönä. Opiskelijat ja koululaisryhmät seuraamismahdollisuus
- Prismassa asiakaspalvelu ja myynti oikeiden asiakkaiden kanssa kaupan käytävillä
- Tuurin kyläkaupassa metsäkoneen käyttö (esittelyosasto, simulaattori kauppakeskuksessa, ulkoalueella tehtävä)
- Lapualla sähkö liikuntasaliin rakennettu ympäristö. Koululaisryhmille ja yleisölle katsojaystävällinen
- Koko Suomen ainoat semit: Kurikassa putkiasennus, ravintolakokit Törnäväntiellä. Kaikilla samat arvioijat ja olosuhteet
- Liikuteltava SedunOppiKorjaamo

Sedun semifinalistien ja finalistien määrät v. 2014 - 2015, 2015 – 2016 – ovat nousseet ja kasvaneet Suomen suurimmaksi. Jatkamme tavoitteellisesti alkanutta suuntausta. Vuonna 2016 Sedu olikin menestynein oppilaitos kilpailutulosten perusteella.

Mittareina mm. semifinaaleihin osallistujat, kaikki keskeyttäneet/negatiivinen eroaminen, koulutusten läpäisy, suoritettut tutkinnot, työllistyminen/jatko-opiskelu, palautteet (opiskelijat, työelämä).

15.4. Kansainvälistyminen oppimisessa ja osaamisessa

Taitaja2016 - kisoissa kansainvälisyys sai merkittävän roolin ja paljon näkyvyyttä. Sedu mm. isännöi koulutusviennin asiakkaita, joita oli noin 40 henkilöä Kiinasta. Tapahtumaan osallistui noin 400 kansainvälistä vierailijaa. Tapahtumassa järjestettiin kansainvälinen seminaari ja toteutettiin Global Park-workshop. Avattiin uusia yhteyksiä mm. Venäjälle.

Visionsa mukaan Sedu on edelläkävijä meillä ja maailmalla. Sedu toimii aktiivisesti alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa. Taitaja – kilpailun kansainvälinen ulottuvuus vahvisti Sedun entisestään laajoja kv-verkostoja ja toimintaa. Liikkuvuuden ja kv-hanketoiminnan rinnalla Sedun uudessa strategiassa nostetaan vahvasti esiin koulutusviennin edistäminen osana strategista Kumppanuus – ohjelmaa ja pedagogista reformia. Sedun kv-toimintaa kehitetään myös kv-työryhmän ja kv-hankkeiden kautta. Koulutusviennin on resursoitu oma henkilöresurssi (koulutusvientikoordinaattori). Sedu haki myös rahoitusta OPH:n koulutusvientikokeiluun. Mahdollisesti alkava koulutusvientitoiminta toteutetaan 1.1.2017 alkavan Sedu Education Oy:n kautta. Sedu on myös FIEDU suomalaisten koulutusvientitoimijoiden yhteistyöjärjestön jäsen.

Mittareina mm.

- KV-liikkuvuudet
- Koulutusviennin volyymit ja kannattavuus
- Koulutusten laadulliset palautteet (opiskelija- ja työelämäpalautteet)

15.5. Digitalisaatio läpileikkavana teemana

Taitaja2016 – tapahtuma ilmensi monella tasolla nykyajan sähköisiä käytäntöjä. Eri lajeissa oli mm. käytössä uusimmat koneet ja laitteet ja koko tapahtuman ajan oli mahdollisuus päivittää tietonsa maahantuojien ja laitetoimittajien kanssa. Tapahtumassa oli mahdollista kasvattaa tietoisuutta alan tilasta mm. luoda kontakteja yritysten edustajiin, jotka tapahtumassa esittelevät alan uusinta tekniikkaa ja menetelmiä. Viestinnässä ja markkinoinnissa hyödynnettiin moderneja verkkoviestinnän keinoja.

Saatuja kokemuksia jalostetaan eteenpäin. Sedussa digitalisaatiolla on merkittävä rooli; vision mukaan Sedu on digitalisaation suunnannäyttävä. Keskeistä strategiakaudesta on toimintojen, palvelujen ja oppimisympäristöjen digitalisointi (mm. simulaatiot, 3D, BYOD), verkkoviestinnän ja markkinoinnin uudistukset (näistä saatiin Taitaja2016 – tapahtumassa erityisen hyvää kokemusta), Sedu-tason toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto (Primus) sekä henkilöstön eTaitojen vahvistaminen. Edellytyksenä on, että prosessit, järjestelmät, sovellukset ja teknologia toimivat yhdessä

vuorovaikutteisesti. Yhteisölliset työtavat ja jakamisen kulttuuri (sharing) ovat merkittävä toimintatapa, joita mm. Taitaja2016 kehitti.

15.6. Viestintä ja markkinointi hyödyntämissuunnitelman näkökulmasta

Lopuksi vielä Taitaja2016 viestinnän ja markkinoinnin tuottama lisäosaaminen Sedulle, jota voidaan jatkossa hyödyntää:

- Uudet some-kanavat (Periscope, Twitter) käyttöön
- Sedun OppiKorjaamo - rekka
- Opittu enemmän mediaseurannasta ja valtakunnallisesta tiedottamisesta
- Sisällöntuotantoon saatu enemmän tekijöitä ja tekijöiden välinen työnjako kehittynyt
- Käsitys opiskelijoiden osaamisesta täsmentynyt, osaajat löydetään ja tehdään yhdessä opiskelijoiden kanssa, esim. Tapahtuman kuvaaminen ja some-viestintä
- Osaamisen jakamisen kulttuuri vahvistunut niin henkilöstön kesken kuin henkilöstön ja opiskelijoiden kesken, esim. Tapahtuman kuvaaminen ja some-viestintä
- Markkinointiosaaminen: lajivastaavien ymmärrys markkinoinnista kasvanut
- Nivelvaiheyhteistyöhön on tullut uutta sisältöä, joista kokeilujen jälkeen säilytetään parhaat toimintatavat
- Yhdessä tekemisen kulttuuri vahvistunut
- Taitaja2016-tapahtumassa kaikilta sedulaisilta edellytettiin asiakaspalvelu- ja markkinointiosaamista, mikä jatkossa toivottavasti näkyy kaikissa arjen kohtaamisessa Sedun sisälläkin ja vahvistaa Sedu-henkeä
- Koko tapahtuma tuottaa Sedulle markkinointietua tämän vuoden lisäksi kolmeksi seuraavaksi vuodeksi

16. Kehittämiskohteet

Draivia ja haastetta

Taitaja2016 tekemisessä oli jokaisella melkoinen draivi päällä, vaikka monet suhdanteet ja koulutusreformit kävivät kuumimmillaan. Kaikki tekivät omissa rooleissaan valtavan työpanoksen, jossa ei tunteja laskettu. Työn ilo ja ryhmähenki olivat käsin kosketeltavissa tapahtuman tekijöillä. Mutta vaikka kuinka hyvin asioita pyrkii tekemään, niin aina kaikki ei mene kuin Strömsössä! Tähän on koottu aikaisemmin raporttitekstissä tullut esille tulleiden asioiden lisäksi muutamia eri toimijoiden esille nostamia asioita.

Tietohallinto johtoineen

Tietohallinnon kehittämiskohteina ilmeni, että lajialueiden pohjakuvat olisi ollut hyvä olla tarkempia kaikilta lajialueilta. Työasemien tarkat paikat, kaapeleiden asentaminen ja reitittäminen olisi helpottanut asennustöitä. 300 läppäri-tietokoneen asentaminen aivan rakentamisen loppuvaiheessa oli haastava tehtävä. Kaikki lajivastaavat eivät lukuisista pyynnöistä huolimatta toimittaneet suunnitelmia tai muuttivat suunnitelmiaan rakentamisen yhteydessä.

Tuomaripisteiden sijoittelu ja niissä tarvittavat kestävä kehityksen kannalta ongelmalliset henkilökohtaiset tulostintarpeet ilmoitettiin vasta kilpailua edeltävänä päivänä monista lajeista. Järjestäjä joutui yllättäen

hankkimaan 60 erillistä tulostinta! Tuomareiden tulostamista olisi voinut keskittää, mikäli tähän olisi osattu kiinnittää etukäteen riittävästi huomiota. Dataprojektorit olivat hyvä lisä ja saatiin paikan päälle järjestettyä lyhyellä varoitusaajalla.

Sähköalan opiskelijaryhmät eivät tulleet sovitusti lajialueiden rakentamiseen mukaan, syynä oli ilmeisesti helatorstain ja äitienpäivän osuminen juuri viimeiselle rakentamisviikolle. Yhteistyöyritys paikkasi kuitenkin lisätyönä nopealla aikataululla asian. Koneet kuitenkin pysyivät toimintakuntoisina. Vain yksi kone meni rikki kilpailijoilta, jolloin kilpailija sai puolen tunnin lisäajan tehtävänsä.

Taitaja2016 toimistossa vilkasta toimintaa

Yhteistyösopimuksien sisältöjen kirjoittamiseen sovitun mukaisesti ja sanatarkasti meni sihteerin työajasta kohtuuttoman paljon aikaa. Yritykset tiesivät sopimusasioista, logonäkyvyydestä ym. kovin vähän, vaikka esitteet olivat olemassa. He eivät olleet saaneet tarpeeksi tietoa lajivastaavilta. Tämä tulisi koulutuksissa olla jatkossa painokkaammin mukana. Yhteistyösopimusten tarkkaa kirjoitustyötä ei silti ole suotavaa jakaa usealle henkilöille. Kun on kirjattava yhteen sopimukseen mahdolliset 20 eri lajin toiveet sopimuksen sisältöjen, näkyvyyden jne. osalta, niin selvittämistä yhteistyökumppaneiden kanssa riitti. Koko yhteistyösopimusten järjestelmää toivoisi muutettavan sähköiseksi mm. allekirjoitusten osalta, sillä postin lähettäminen edestakaisen on kovin työlästä ja hidasta. Vasta muutamia päiviä ennen tapahtumaa oli aikaa Taitaja2016 kilpailutoimiston rakentamiseen. Yhteistyösopimukset jäivät siinä vaiheessa ja niiden kirjoittamista jatkettiin tapahtuman jälkeen. 4 työssä oppijaa oli Taitaja-toimistossa kevään ja he auttoivat monissa valmisteluissa. Olisi hyvä olla 2 päätoimista sihteerää. Toinen voisi keskittyä sopimuksiin ja toinen kokousten järjestelyihin, muistioihin, akkreditointiin ja kilpailutoimiston suunnitteluun. Varahenkilöjärjestelmä oli hyvä, mutta käytännössä ei varahenkilöitä olisi ollut riittävästi esim. sairastumistilanteissa.

Näkyvyyden saaminen kaikille yhteistyökumppanille useissa rakennuksissa ja lajeissa oli haastava viime hetken tehtävä. Logojen painattaminen ja asentaminen paikoilleen vie aikaa ja on tapahtumarakentamisen aikana jopa ongelmallista. Tähän työhön olisi tullut varautua suuremmalla henkilömäärällä ja suuremmalla nosturikalustolla. Tuli mieleen välillä "trapetsitaiteilu", kun kattoon ja seinille kiinniteltiin suuria logotauluja.

Rahoitus

Kilpailujohtajan näkökulmasta haastetta toi tapahtuman laajuus ja monimuotoisuus. Mikä paino kilpailujen lisäksi muilla oheistapahtumilla ja kilpailuympäristöllä on tapahtuman kokonaiskokemukselle. Taloudelliset raamit ja tiukkeneva talous ei tätä haastetta helpottanut. Alueemme yrittäjät sekä valtakunnalliset, perinteisesti Taitajassa mukana olleet kumppanit tiedostivat kyllä myös tilanteen ja lähtivät vahvasti mukaan toteutukseen. Tästä erityiskiitos heille.

Muut koulutuksen järjestäjä tahot lähtivät mukaan melko nihkeästi, sillä rahoitus oli kaikilla tiukassa. Rahoituksen osalta olisi toiminut paremmin, että kaikki lajit toteutettaisiin saman järjestäjän toimesta. Silloin kaikki valtion harkinnanvarainen rahoitus tulisi yhdelle järjestäjälle. Tarvittavan lajiavun ym. voisi ostaa muilta suoraan palveluina. Nyt koko infran kustannukset tulivat järjestäjille, mutta osa lajien valtionavustuksista meni ulkopuolisille lajijärjestäjille, joille ei infrasta aiheutuvia kuluja tullut maksettavaksi.

Kokonaisuudesta voidaan todeta, että vaikka paljon oli suunniteltu asioita yksityiskohtia myöden, niin aina lopussa tulee kiire ja muutoksia suunnitelmiin. Pienellä ydinhenkilöstön määrällä se vaati paljon kekseliäisyyttä ja rivakkuutta, jotta kaikesta selvitettiin. Yleisölle ja kilpailuun osallistuville on tärkeää, että tämä viimehetken kiire ei näkyisi ja vaikuttaisi heidän toimintaansa. Tässä uskomme, että onnistuimme hyvin. Aina jälkikäteen jotain tekisi toisin, niin varmasti Taitaja2016 tapahtumassakin.

LIITTEET

LIITE 1.

Taitaja2016 Lajivastaavat ja varavastaavat

	Lajivastaavat/		
	Kilpailulaji	Nimi	Oppilaitos/yksikkö
Auto- ja kuljetustekniikka			
101	Autonasennus	Nurmi Matti	Koulutuskeskus Sedu
102	Autokorinkorjaus	Heikkinen Tapio	Automaalarimestari Kilta ry
103	Automaalaus	Toivonen Jan	Keuda, Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
104	Kuljetuslogistiikka	Mäki-Jouppila Martti	Koulutuskeskus Sedu
105	Metsäkoneen käyttö	Virkkunen Antti	Koulutuskeskus Sedu
IT ja viestintäteknologia			
201	CAD-suunnittelu	Piira Marko	3DTech Oy
202	Painotekniikka	Halme Ari	Jyväskylän ammattiopisto
203	Painotuotteen suunnittelu	Hämynen Petri	Jyväskylän ammattiopisto
204	Tietojenkäsittely	Ylihärsilä Riitta	Koulutuskeskus Sedu
205	Tietokoneet ja -verkot	Väliniemi Jussi	Koulutuskeskus Sedu
206	Verkkosivujen tuottaminen	Autio Ari	Koulutuskeskus Sedu
Palvelut			
301	Asiakaspalvelu ja myynti	Pahkakangas Katri	Koulutuskeskus Sedu
302	Hiusmuotoilu	Pirjamo Margit	Koulutuskeskus Sedu
303	Kauneudenhoito	Lehtikevari Tea	Vaasan ammattiopisto
304	Kukkasidonta	Ketola Heli	Järviseudun ammatti-instituutti
305	Lähihoitaja	Vaissi Eija	Koulutuskeskus Sedu
306	Puhdistuspalvelu	Mäkelä Pirjo	Koulutuskeskus Sedu
307	Vaatteenvalmistus	Åby Ulla	Koulutuskeskus Sedu
308	Visuaalinen myyntityö	Hautala Maria	Koulutuskeskus Sedu
309	Hevostenhoito	Hyyrynen Marianne	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto
310	Yrittäjyys	Jokela-Lyly Tiina	Koulutuskeskus Sedu
311	Eläintenhoito	Nissinen Kimmo	Koulutuskeskus Sedu
312	Matkailu	Korpi Leena	Koulutuskeskus Sedu
313	Taloushallinto	Kankkonen Arja	Koulutuskeskus Sedu
Rakentaminen			
401	Huonekalupuuseppä	Luoma Teemu	Koulutuskeskus Sedu
402	Ilmastointiasennus	Martikkala Arto	Koulutuskeskus Sedu
404	Maalaus ja tapetointi	Haapolahti Timo	Koulutuskeskus Sedu
405	Putkiasennus	Kaukola-Risku Juha	Koulutuskeskus Sedu
406	Sähköasennus	Perälä Esko	Koulutuskeskus Sedu
407	Talonrakennus, kirvesmiestyöt	Peltola Markku	Koulutuskeskus Sedu

408	Talonrakennus, muuraus ja laatoitus	Kiikka Jari	Koulutuskeskus Sedu
410	Viherrakentaminen	Vasenius Thomas	Omnian ammattiopisto

Ravitsemispalvelut

501	Kondiittori	Paukku Jarmo	Koulutuskeskus Sedu
502	Ravintolakokki	Mäenpää Marita	Koulutuskeskus Sedu
503	Cateringkokki	Luomanen Minna	Koulutuskeskus Sedu
504	Tarjoilija	Kalliokoski Eija	Koulutuskeskus Sedu

Teollisuus

601	Automaatioasennus	Saarimaa Jani	Koulutuskeskus Sedu
602	Elektroniikka	Luhtala Petri	Koulutuskeskus Sedu
603	Koneistus	Mäki Timo	Koulutuskeskus Sedu
604	Laborantti	Kannisto Sonja	Turun ammatti-instituutti
605	Levy ja hitsaus	Lassila Mika	Koulutuskeskus Sedu
606	Mekatroniikka	Korkonen Jaakko	Koulutuskeskus Sedu
607	Koneenasennus ja kunnossapito	Mänttari Jyrki	Oulun seudun ammattiopisto

TaitajaPLUS-lajit

1	Kiinteistönhoito	Juurakko Veli-Matti	Ammattiopisto Luovi
		Säntti Vesa	Koulutuskeskus Sedu
2	Puhdistuspalvelu	Vuorela Arja	Ammattiopisto Luovi
		Forslund Elina	Koulutuskeskus Sedu
3	Logistiikka	Vartiainen Risto	Ammattiopisto Luovi
4	Asiakaspalvelu ja myynti	Härkönen Maire	Ammattiopisto Luovi
		Kallio Ulla-Maija	Koulutuskeskus Sedu

Näytöslajit

Turvallisuusala	Paakkanen Timo	Koulutuskeskus Sedu
Lihatuotteiden valmistus	Pellinen Ilkka	Koulutuskeskus Sedu
Elintarvikkeiden valmistus	Kivimäki Merja	Koulutuskeskus Sedu

Taitaja9

Taitaja9	Vainionpää Timo	Koulutuskeskus Sedu
----------	-----------------	---------------------

Varavastaavat

Kilpailulaji	Nimi	Oppilaitos/yksikkö
--------------	------	--------------------

Auto- ja kuljetustekniikka

101	Autonasennus	Yli-Karjanmaa Matti	Koulutuskeskus Sedu
102	Autokorinkorjaus		
103	Automaalaus	Partonen-Rekola Marketta	Keuda, Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
104	Kuljetuslogistiikka	Tuurinmäki Toni	Koulutuskeskus Sedu
105	Metsäkoneen käyttö	Laukkonen Mika	Koulutuskeskus Sedu

IT ja viestintäteknologia

201	CAD-suunnittelu	Hassinen Harri	Salon seudun koulutuskuntayhtymä
202	Painotekniikka	Viinikka Veijo	Jyväskylän ammattiopisto

203	Painotuotteen suunnittelu	Iltola Vesa	Jyväskylän ammattiopisto
204	Tietojenkäsittely	Nevanpää Marko	Koulutuskeskus Sedu
205	Tietokoneet ja -verkot	Alatalo Vesa	Koulutuskeskus Sedu
206	Verkkosivujen tuottaminen	Antola Pyry	Koulutuskeskus Sedu

Palvelut

301	Asiakaspalvelu ja myynti	Heikkinen Marjo	Koulutuskeskus Sedu
302	Hiusmuotoilu	Järvenpää Pauliina	Koulutuskeskus Sedu
303	Kauneudenhoito	Puska Marlén	Vaasan ammattiopisto
304	Kukkasidonta	Rajamäki Mari	Järviseudun ammatti-instituutti
305	Lähihoitaja	Hytti Hilikka	Koulutuskeskus Sedu
306	Puhdistuspalvelu	Turja-Hakala Helena	Koulutuskeskus Sedu
307	Vaatteenvalmistus	Latva-Karjanmaa Sisko	Koulutuskeskus Sedu
308	Visuaalinen myyntityö	Veijalainen Suvi	Koulutuskeskus Sedu
309	Hevostenhoito	Vola Katja	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto
310	Yrittäjyys	Hyypä Annikki	Koulutuskeskus Sedu
311	Eläintenhoito	Mäenpää Outi	Koulutuskeskus Sedu
		Pärssinen Piritta	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto
312	Matkailu	Paussu Mervi	Koulutuskeskus Sedu
313	Taloushallinto	Hakola-Sippola Eila	Koulutuskeskus Sedu

Rakentaminen

401	Huonekalupuuseppä	Koivumäki Martti	Koulutuskeskus Sedu
402	Ilmastointiasennus	Törmä Taisto	Koulutuskeskus Sedu
404	Maalaus ja tapetointi	Peltokangas Jouko	Koulutuskeskus Sedu
405	Putkiasennus	Väätäinen Hannu	Koulutuskeskus Sedu
406	Sähköasennus	Suvanto Tomi	Koulutuskeskus Sedu
407	Talonrakennus, kirvesmiestyöt	Hakala Jarkko	Koulutuskeskus Sedu
408	Talonrakennus, muuraus ja laatoitus	Rissanen Hannu	Koulutuskeskus Sedu
410	Viherrakentaminen	Peltonen Kari	Järviseudun ammatti-instituutti

Ravitsemispalvelut

501	Kondiittori	Puupponen Päivi	Koulutuskeskus Sedu
502	Ravintolakokki	Usvaranta Kirsi	Koulutuskeskus Sedu
503	Cateringkokki	Järvistö Elina	Koulutuskeskus Sedu
504	Tarjoilija	Ojala Teija	Koulutuskeskus Sedu

Teollisuus

601	Automaatioasennus	Rinta-Valkama Sami	Koulutuskeskus Sedu
602	Elektroniikka	Murto Elias	Koulutuskeskus Sedu
603	Koneistus	Karvala Matti	Koulutuskeskus Sedu
604	Laborantti	Pirttimaa Mia	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto
605	Levy ja hitsaus	Janhunen Olli	Koulutuskeskus Sedu
606	Mekatroniikka	Niemi Juha	Koulutuskeskus Sedu
607	Koneenasennus ja kunnossapito	Tynjälä Janne	Koulutuskeskus Sedu

TaitajaPLUS-lajit

1	Kiinteistöhoito	Tapanimäki Virpi	Ammattiopisto Luovi
2	Puhdistuspalvelu	Tapanimäki Virpi	Ammattiopisto Luovi
3	Logistiikka	Tapanimäki Virpi	Ammattiopisto Luovi
4	Asiakaspalvelu ja myynti	Tapanimäki Virpi	Ammattiopisto Luovi

Näytöslajit

Turvallisuusala	Lehtinen Joni	Koulutuskeskus Sedu
Lihatotteiden valmistus	Pasto Matti-Pekka	Seinäjoen Ammattikorkeakoulu
Elintarvikkeiden valmistus	Katajamäki Päivi	Koulutuskeskus Sedu

Taitaja9

Taitaja9	Köykkä-Luopa Arto	Koulutuskeskus Sedu
----------	-------------------	---------------------

LIITE 2. Taitaja2016 päätuomarit

Auto- ja kuljetustekniikka	Päätuomarit	taustaorganisaatio
101 Autoasennus	Markku Suonpää	Kainuun ammattiopisto
102 Autokorikorjaus	Jari Wiman	OSAO, Haukipudas
103 Automaalaus	Imre Pukki	Hlgroun
104 Kuljetuslogistiikka	Mari Vasarainen	Autoliikenteen työntajaliitto ry
105 Metsäkoneen käyttö	Jani Kujansuu	Länsirannikonkoulutus Oy/WinNova

IT ja viestintäteknologia	Päätuomarit	taustaorganisaatio
201 CAD- suunnittelu	Harri Hassinen	Salon seudun ammattiopisto
202 Painotekniikka	Vesa Iltola	JAO
203 Painotuotteen suunnittelu	Niklas Forsberg	Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
204 Tietojenkäsittely	Hannu Hokkanen	Suomen Liikemiesten Kauppaopisto, Helsinki Business College
205 Tietokoneet - ja verkot	Marianna Virtanen	Turun ammatti-instituutti
206 Verkkosivujen tuottaminen	Miikka Merikanto	Suomen Liikemiesten Kauppaopisto, Helsinki Business College

Palvelut	Päätuomarit	taustaorganisaatio
301 Asiakaspalvelu ja myynti	Olli Isoniemi	Eepee
302 Hiusmuotoilu	Heli Råglund	Stadin ammattiopisto
303 Kauneudenhoito	Maggi Kuusisto	Rohdos-Ala Oy
304 Kukkasidonta	Tiina Räihä	Keuda, Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
305 Lähihoitaja	Johanna Lind	Axxell Utbildning Ab

306 Puhdistuspalvelu	Kirsi Rutajärvi	Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
307 Vaatteenvalmistus	Katja Anttila	Stadin ammattiopisto
308 Visuaalinen myyntityö	Marjo Heinonen-Tuomi	Raision seudun koulutuskuntayhtymä
309 Hevosenhoito	Satu Nasrelarab	Ylä-Savon Ammattiopisto
310 Yrittäjyys	Risto Alikoski	Salon seudun koulutuskuntayhtymä
311 Eläintenhoito	Ilkka Murto	Koulutuskeskus Salpaus
312 Matkailu	Marianne Honkonen	Savon koulutuskuntayhtymä
313 Taloushallinto	Mikko Kurunsaari	Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Rakentaminen	Päätuomarit	taustaorganisaatio
401 Huonekalupuseppä (+1- laji)	Vesa Kupila	Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
402 Ilmastointiasennus	Pasi Kaislavuo	Salpaus
404 Maalaus- ja tapetointi	Tarmo Hämäläinen	Tikkurila Oyj
405 Putkiasennus	Jari Niinimäki	KSAO, aikuisopisto
406 Sähköasennus	Seppo Kuusikko	Oulun seudun ammattiopisto
407 Talonrakennus, kirvestyöt	Miika Räättäri	Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymä
408 Talonrakennus, muuraus ja laatoitus	Hannu Korhonen	Jyväskylän ammattiopisto
409 Viherrakentaminen	Renne Sänisalmi	Kainuun ammattiopisto

Ravitsemispalvelut	Päätuomarit	taustaorganisaatio
501 Kondiittori	Hanna Oinonen	Tampereen seudun ammattiopisto
502 Ravintolakokki	Juha Niemiö	Suomen Keittiömestarit ry
503 Cateringkokki (+1- laji)	Kari Jaakkola	Raision seudun koulutuskuntayhtymä
504 Tarjoilija (+1- laji)	Markku Häiväläinen	Wahlsin kartano

Teollisuus	Päätuomarit	taustaorganisaatio
601 Automaatioasennus	Jarmo Kainumaa	Luksia
602 Elektroniikka	Olavi Lähteinen	Turun ammatti-instituutti
603 Koneistus	Mikko Vepsäläinen	Camcut Oy
604 Laborantti	Elina Alho	SeiLab Oy
605 Levy ja hitsaus	Matti Suihkonen	Etelä-Savon ammattiopisto
606 Mekatroniikka	Markku Lähetkangas	Festo Oy
607 Koneenasennus ja kunnossapito	Reima Karjalainen	Valmet technologies Oy

Näytöslajit	Päätuomarit	taustaorganisaatio
N1 Turvallisuusala	Matti Kymäläinen	Hyria koulutus Oy
N2 Elintarvikkeiden valmistus	Päivi Laaksonen-Reuna	Turun Ammatti-instituutti
N3 Lihatuotteiden valmistus	Jari Kohtala	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto

Taitaja PLUS	Päätuomarit	taustaorganisaatio
Logistiikka	Petri Hämäläinen	Ammattiopisto Luovi
Asiakaspalvelu ja myynti	Mikko Pasonen	Ammattiopisto Luovi
Kiinteistöhoito	Mikko Pasonen	Ammattiopisto Luovi
Puhdistuspalvelu	Petri Hämäläinen	Ammattiopisto Luovi

Taitaja9	Päätuomarit	taustaorganisaatio
	Nina Routi	Lounais-Suomen ammattiopisto Novida

LIITE 3.**Taitaja2016-ohjelma****Maanantai 9.5.2016**

- 9.00-14.00 Kilpailijoiden, kilpailuhuoltajien, tuomarien ja joukkueenjohtajien akkreditointi Uimahalli-urheilutalo
- 11.00-15.00 Lounasaika
- 12.00-13.30 Päätuomarikoulutus, Sedun Kirkkokadun auditorio (Kirkkokatu 10)
- 14.00-15.00 Tiedotustilaisuus medialle Seinäjoen Uimahalli-urheilutalo (Kirkkokatu 15)
- 14.00-15.00 Kansainvälisten kilpailijoiden informaatiotilaisuus, Sedun Kirkkokadun auditorio (Kirkkokatu 10)
- 14.00-16.30 Kilpailijoiden, tuomareiden ja lajitoimijoiden tapaamiset lajialueilla
- 15.15-16.45 Juryn, joukkueenjohtajien ja kilpailuhuoltajien yhteispalaveri, Sedun Kirkkokadun auditorio (Kirkkokatu 10)
- 17.30 Kokoontuminen Seinäjoen kauppatorilla Taitaja2016-kulkueeseen
- 17.30-18.30 Taitaja2016 avajaiskulkue
- 19.00 Taitaja2016-tapahtuman avajaisjuhla alkaa Uimahalli-urheilutalossa

Taitaja2016-kulkue etenee reittiä Koulukatu – Kansalaistori – Alvar Aallon katu – Kirkkokatu – Uimahalli-Urheilutalo. Avajaisjuhla Uimahalli-urheilutalossa klo 19.00 Mukana menossa seinäjokelaista, eteläpohjalaista, kansallista ja kansainvälistä musiikkia ja taituruutta!

Tiistai 10.5.2016**1. tapahtumapäivä avoinna yleisölle klo 8.30-17**

- 8.30-9.00 Kokoontuminen lajialueilla
- 9.00-17.00 Kilpailuaika, ellei lajissa ole ilmoitettu tästä poikkeavia aikoja
- 9.30-10.30 Juryn ja joukkueenjohtajien tapaaminen, Sedun Kirkkokadun auditorio (Kirkkokatu 10)
- 11.00-15.00 Lounasaika
- 14.00-15.00 Tiedotustilaisuus medialle Seinäjoen Uimahalli-urheilutalo (Kirkkokatu 15)
- 16.30-17.00 Juryn jäsenten havainnot 1. kilpailupäivältä, Komia-kabinetti
- 8.30-17.00 Ammattipolkuja koululais- ja aikuisryhmille; Test the Best -pisteet.
- 8.30-17.00 Ammattitori kutsuu, Areenan ylätasanne
- 10.00-16.00 Strengthening the Competence Based Approach in Finland – this is how we did it, Frami B
- 8.30-15.30 Taitaja9-loppukilpailu, Uimahalli-urheilutalo (ilmoittautuminen klo 7.45-8.15)
- 7.45-8.15 Ilmoittautuminen
- 8.15-8.25 Kilpailun avaus, Pekka Matikainen Skills Finland ry

- 8.25- Päivän aikataulu ja kilpailuohjeet, Seinäjoen Uimahalli-urheilutalo Timo Vainionpää,
 8.45 lajivastaava, Koulutuskeskus Sedu ja Nina Routi, päätuomari, Novida
 9.00- Alkuerät
 10.30
 11.00- Keräilyerät
 12.00
 10.30- Joukkueiden ruokailu, porrastetusti
 13.00
 13.15- Välierät
 14.00
 14.30 Finaalierä ja palkintojen jako
 n.
 15.30 Taitaja9-tapahtuman päätös

Ti 10.5. Aalto-keskuksen opastettu kierros alkaa klo 17.00 kirjasto Apilasta. Kuljetaan Kaupunginteatterin ja kaupungintalon kautta Lakeuden Ristiin, jossa klo 18.00 musiikkihetki, uruissa kanttori Tea Polso. Tervetuloa!

Muista! Lakeuden Ristin torniin vapaa pääsy tapahtumarannekkeella kilpailupäivinä klo 13.00 – 19.00

Keskiviikko 11.5.2016

2. tapahtumapäivä avoinna yleisölle klo 8.30-17

- 8.30- Kokoontuminen lajialueilla
 9.00
 9.00- Kilpailuaika, ellei lajissa ole ilmoitettu tässä poikkeavia aikoja
 17.00
 9.30- Juryn ja joukkueenjohtajien tapaaminen, Sedun Kirkkokadun auditorio (Kirkkokatu 10)
 10.30
 11.00- Mahdollisten 1. kilpailupäivän vastalauseiden käsittely juryssa*, Komia-kabinetti (Mikäli vastalauseita ei
 12.15 tule, puheenjohtaja ilmoittaa jäsenille kokouksen peruuntumisesta *)
 11.00- Lounasaika
 15.00
 11.30- Kestävän kehityksen katsaus, Komia-kabinetti
 12.00
 13.00- Tiedotustilaisuus medialle Seinäjoen Uimahalli-urheilutalo (Kirkkokatu 15)
 14.00
 8.30- Ammattipolkuja koululais- ja aikuisryhmille; Test the Best -pisteet
 17.00
 8.30- Ammattitori kutsuu, Areenan ylätasanne
 17.00
 8.30- Ammatillisen koulutuksen seminaari Taitajat framilla, Frami B
 16.00
 18.00- [Kaveri-ilta kilpailijoille Duudsonit Activity Parkissa](#). Sisäänpääsy kilpailijapassilla. Hyvää ruokaa,
 22.00 kilpailijoille palauttamisharjoitteita, hierontapisteitä, DAP-tilan käyttömahdollisuus aktiiviseen palautumiseen, disco.
 19.00- Eteläpohjalainen ilta, Verkostoitumistilaisuus Taitaja-toimijoille, yhteistyökumppaneille ja taustajoukoille,
 24.00 Hotel Lakeus -ravintola. Illalliskortti 30€ (ennakkoon) (huom! ovelta 40€)

Torstai 12.5.2016**3. tapahtumapäivä avoimna yleisölle klo 8.30-16**

8.30-9.00 Kokoontuminen lajialueilla

9.00-
13.00 Kilpailuaika9.30-
10.30 Juryn ja joukkueenjohtajien tapaaminen, Sedun Kirkkokadun auditorio (Kirkkokatu 10)11.00-
12.15 Mahdollisten 2. kilpailupäivän vastalauseiden käsittely *, Komia-kabinetti (Mikäli vastalauseita ei tule, puheenjohtaja ilmoittaa jäsenille kokouksen peruuntumisesta *)11.00-
15.00 Lounasaika13.00-
14.00 Tiedotustilaisuus medialle Seinäjoen Uimahalli-urheilutalo (Kirkkokatu 15)14.15-
15.30 Mahdollisten 3. kilpailupäivän vastalauseiden käsittely juryssa, Komia-kabinetti8.30-
13.00 Ammattipolkuja koululais- ja aikuisryhmille; Test the Best –pisteet. Viim. opastettu polku lähtee klo 12.00.8.30-
15.00 Ammattitori kutsuu, Areena ylätasanne9.30-
12.00 Taitajat framilla -seminaarilaisten ohjatut kierrokset tapahtuma-alueella12.00-
16.00 Taitajat framilla -seminaari, Frami B

14.15 SM-kilpailujen tulokset julkaistaan virallisella ilmoitustaululla Areenassa

15.00-
16.00 Palkintojenjako lajialueilla

16.15 Kilpailijoiden järjestäytyminen päätösjuhlan mitalienjakoon, Uimahalli-urheilutalo

17.00-19 Taitaja2016-päätösjuhla, Seinäjoen Uimahalli-urheilutalo

LIITE 4.**Taitaja2016 tulokset lajeittain ja lajiperheittäin****Auto- ja kuljetustekniikka**

101 Autonasennus

Elenius, Henri	Koulutuskeskus Sedu	84.00 GOLD
Rautakoski, Kalle	Raahen ammattiopisto	76.00 SILVER
Manninen, Toni	Etelä-Savon ammattiopisto	75.50 BRONZE
Ahokas, Onni	Koulutuskeskus Salpaus	69.00
Haavisto, Joonas	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	65.00
Kuosmanen, Väinö	Turun ammatti-instituutti	65.00
Käräjäoja, Jimi	Raahen ammattiopisto	64.00
Ojala, Timo-Tapani	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	55.50

102 Autokorinkorjaus

Uura, Ali	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	67.50 GOLD
Anttalainen, Roope	Turun ammatti-instituutti	65.50 SILVER
Mastosalo, Aleksi	Omnian ammattiopisto	64.00 BRONZE
Laaksonen, Anttoni	Turun ammatti-instituutti	55.50
Asplund, Marwin	Etelä-Savon ammattiopisto	55.00

103 Automaalaus

Tuohimaa, Eemi	Oulun seudun ammattiopisto	93.50 GOLD
Rokkonen, Roope	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	88.50 SILVER
Temisevä, Niko	Etelä-Savon ammattiopisto	81.50 BRONZE
Vihtonen, Vili	Keudan ammattiopisto	76.00
Nurminen, Siiri	Ammattiopisto Tavastia	68.00

104 Kuljetuslogistiikka

Virtanen, Juhani	Koulutuskeskus Sedu	74.95 GOLD
Mutanen, Erik	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	73.03 SILVER
Jakkila, Janne	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	67.05 BRONZE
Peltola, Tuomas	Koulutuskeskus Sedu	66.75
Aalto, Riku-Petteri	Turun ammatti-instituutti	64.63
Viinikka, Jori	Oulun seudun ammattiopisto	63.80
Manninen, Jere	Etelä-Savon ammattiopisto	61.92
Salonen, Tomi	Hyria	53.50

105 Metsäkoneen käyttö

Ruhanen, Tuure	Etelä-Savon ammattiopisto	89.88 GOLD
Niemelä, Elias	Oulun seudun ammattiopisto	75.12 SILVER
Mäki-Latvala, Ossi	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	74.66 BRONZE
Mäkinen, Joni	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	71.36
Ojala, Aku	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	70.04
Vatjus, Joonas	Etelä-Savon ammattiopisto	69.50
Torvinen, Juha-Matti	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	67.60
Vartia, Heikki	WinNova	64.91

IT ja viestintäteknologia**201 CAD-suunnittelu**

Hämäläinen, Aleks	Stadin ammattiopisto	73.45 GOLD
Rajala, Jon-Erik	Omnian ammattiopisto	58.58 SILVER
Halonen, Perttu	Salon seudun ammattiopisto	49.16 BRONZE
Tikander, Aaro	Stadin ammattiopisto	46.13
Anttinen, Rasmus	Omnian ammattiopisto	33.95

202 Painotekniikka

Hämäläinen, Aleks	Stadin ammattiopisto	73.45 GOLD
Rajala, Jon-Erik	Omnian ammattiopisto	58.58 SILVER
Halonen, Perttu	Salon seudun ammattiopisto	49.16 BRONZE
Tikander, Aaro	Stadin ammattiopisto	46.13
Anttinen, Rasmus	Omnian ammattiopisto	33.95

203 Painotuotteen suunnittelu

Tulonen, Emmi	Turun ammatti-instituutti	84.75 GOLD
Tanskanen, Renate	Omnian ammattiopisto	84.30 SILVER
Toivonen, Tuulia	Turun ammatti-instituutti	3.69 BRONZE
Tauriainen, Reetta	Turun ammatti-instituutti	78.62
Koponen, Ellariina	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	78.26
Jaatinen, Lotta	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	76.87
Karppinen, Atte	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	75.19
Hautakorpi, Emma	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	74.22

204 Tietojenkäsittely

Händelin, Johan	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	77.50 GOLD
Miettinen, Samu	Savon ammatti- ja aikuisopisto	71.00 SILVER
Laitinen, Aatu	Mercuria	68.50 BRONZE
Okkonen, Jonne	Savon ammatti- ja aikuisopisto	67.50
Kymäläinen, Juuso	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	66.00
Händelin, Jonas	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	61.50
Kortelainen, Sini	Mercuria	54.50
Kokkarinen, Ville	Savon ammatti- ja aikuisopisto	47.50

205 Tietokoneet ja -verkot

Kaartovuori, Niilo	Turun ammatti-instituutti	77.60 GOLD
Närhi, Joonas	Ylä-Savon ammattiopisto	55.20 SILVER
Virtanen, Kalle	Savon ammatti- ja aikuisopisto	49.20 BRONZE
Pikkupeura, Aki	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	47.63
Komulainen, Noora	Ylä-Savon ammattiopisto	46.90
Asikainen, Olli	Savon ammatti- ja aikuisopisto	45.70
Lappalainen, Joni	Ylä-Savon ammattiopisto	45.10
Ostapsuk, Marko	Turun ammatti-instituutti	36.70

206 Verkkosivujen tuottaminen

Pekkala, Jari	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	83.37 GOLD
Aaltonen, Miska	Turun ammatti-instituutti	81.01 SILVER
Sorjonen, Santeri	Keudan ammattiopisto	76.87 BRONZE
Koch, Joel	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	74.55
Kajava, Joonas	Omnian ammattiopisto	74.31

Sillantaus, Teemu	Suomen Liikemiesten Kauppaopisto	72.01
Mäkipörhölä, Arttu	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	61.57
Hämäläinen, Sebastian	Suomen Liikemiesten Kauppaopisto	44.91

Palvelut

301 Asiakaspalvelu ja myynti

Mäenpää, Erika	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	92.00 GOLD
Bichri, Ilias	Hyria	90.00 SILVER
Eskelinen, Niklas	Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto	90.00 SILVER
Kylmäluoma, Eetu	Oulun seudun ammattiopisto	83.50
Lappalainen, Viivi	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	83.00
Pirttijärvi, Elsi	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	81.00
Vuori, Eemil	Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	79.50
Pesu, Joonas	Kouvolan seudun ammattiopisto	72.50

302 Hiusmuotoilu

Tulva, Johanna Elina	Turun ammatti-instituutti	80.83 GOLD
Lilja, Nelli	Kouvolan seudun ammattiopisto	80.23 SILVER
Nokkonen, Enni	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	77.05 BRONZE
Kunttu, Anniina	Koulutuskeskus Salpaus	76.19
Kahra, Riina	Koulutuskeskus Sedu	74.24
Paananen, Milla	Vaasan ammattiopisto	72.77
Puttonen, Essi	Etelä-Savon ammattiopisto	68.68
Mökkönen, Tiia	Etelä-Savon ammattiopisto	61.47

303 Kauneudenhoito

Haveri, Iida	Vaasan ammattiopisto	84.40 GOLD
Nakari, Nelli	Porvoon ammattiopisto	79.99 SILVER
Järvenpää, Sanni	Suomen Kosmetologien Yhdistyksen Opisto	79.73 BRONZE
Virkki, Anette	Porvoon ammattiopisto	77.69
Syrjälä, Laura	Hyria	74.12
Vuorio, Jasmin	Stadin ammattiopisto	71.76
Pihlaja, Roosa	Omnian ammattiopisto	69.10
Rönkkö, Marianna	Savon ammatti- ja aikuisopisto	68.78

304 Kukkasideonta

Lehtinen, Annika	Ammattiopisto Livia	79.79 GOLD
Raimi, Tiina	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	69.04 SILVER
Ovaskainen, Riina	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	67.33 BRONZE
Koskitalo, Anna	Oulun seudun ammattiopisto	65.38
Sunabacka, Aada	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	64.36
Jaakkola, Sanna	Oulun seudun ammattiopisto	56.97
Yrjölä, Maria	Keudan ammattiopisto	54.49

305 Lähihoitaja

Mutanen, Sonja / Savilahti, Satu	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	78.80 GOLD
Sundström, Lina / Sundström, Malin	Yrkesakademin i Österbotten	76.33 SILVER
Marttinen, Ronja / Rautio, Erika	Keudan ammattiopisto	70.73 BRONZE
Hautamäki, Krista / Palanne, Karita	Savon ammatti- ja aikuisopisto	67.73
Elsinen, Kirsi / Härkönen, Sini	Etelä-Kymenlaakson ammattiopisto	66.30

Takala, Aino / Thorman, Iida	Stadin ammattiopisto	62.07
Tyni, Emmi / Uusi-Luomalahti, Salla	Koulutuskeskus Sedu	62.00
Nurmela, Kia / Vävilä, Sonja	Stadin ammattiopisto	61.63

306 Puhdistuspalvelu

Huhtinen, Kristiina	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	91.50 GOLD
Uoti, Nenna	Turun ammatti-instituutti	60.50 SILVER
Lehtinen, Janina	Turun ammatti-instituutti	60.00 BRONZE
Hietikko, Terhi	Koulutuskeskus Sedu	58.00
Paulasaari, Annukka	Koulutuskeskus Sedu	45.50

307 Vaatteenvalmistus

Iso-Aho, Krista	Koulutuskeskus Sedu	86.87 GOLD
Ruokanen, Katriina	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	84.31 SILVER
Haapanen, Eveliina	Koulutuskeskus Sedu	71.10 BRONZE
Gröhn, Essi	Koulutuskeskus Sedu	68.67
Jokinen, Nea	Turun ammatti-instituutti	67.91
Vuorenmaa, Anna	Omnian ammattiopisto	66.31
Piri, Pinja	Oulun seudun ammattiopisto	59.30
Ollila, Pirita	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	54.27

308 Visuaalinen myyntityö

Keski-Korpi, Rilla	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	90.45 GOLD
Miettinen, Tanja	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	86.92 SILVER
Nordström, Jaanika	Salon seudun ammattiopisto	86.67 BRONZE
Piipponen, Venla	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	84.97
Lehikoinen, Roosa	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	83.72
Saviste, Kaisa	Salon seudun ammattiopisto	81.58
Karsikas, Niina	Raahen Porvari- ja Kauppakoulu	80.44
Vanhatalo, Roosa	Kouvolan seudun ammattiopisto	73.87

309 Hevostenhoito

Paavola, Joni	Hevosopisto	88.45 GOLD
Tikkanen, Alisa	Ylä-Savon ammattiopisto	84.94 SILVER
Liimatainen, Reetta	Ylä-Savon ammattiopisto	82.40 BRONZE
Vistbacka, Clara	Axxell	81.43
Walldèn, Emma	Axxell	77.13
Vesterinen, Piia	Harjun oppimiskeskus	73.34
Järvenpää, Katja	Hevosopisto	72.74
Viitala, Emmi	Ylä-Savon ammattiopisto	0.00

310 Yrittäjyys

Lipponen, Taija / Pitkänen, Aleks / Vanhatapio, Joonas	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	86.97 GOLD
Ahonen, Emma / Hakkarainen, Kaislamaari/Rantanen, Karoliina	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	86.08 SILVER
Mäntyjärvi, Tuomas / Puranen, Jari / Siik, Julia	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	84.87 BRONZE
Anttila, Miko / Pudas, Nicole / Sorvari, Inka	Oulun seudun ammattiopisto	84.46
Mäkinen, Johannes / Palviainen, Joonas / Suominen, Ville	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	83.56
Jehkonen, Katri / Kopponen, Fanny / Mäkinen, Elina	Mercuria	82.28
Jalonen, Wilperi / Pihlainen, Heta / Tähkää, Aino	Turun ammatti-instituutti	80.56
Craw, Lewis / Hussain, Tayyab / Sanderson, Marko	UNITED KINGDOM	78.70

Peace, Alex / Radford, Robert / Saunders, Daniel UNITED KINGDOM 75.20
Lukkarinen, Viima / Meronen, Niko / Pykäläinen, Jere Mercuria 74.44

311 Eläintenhoito

Ronkainen, Aino	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	85.55 GOLD	
Lainpelto, Heidi	Koulutuskeskus Salpaus	82.89 SILVER	
Lippojoiki, Laura	Koulutuskeskus Salpaus	76.56 BRONZE	
Puhalainen, Ida	Keudan ammattiopisto	72.35	
Tuominen, Nea	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	65.31	
Colliander, Julia	Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Poke		63.06
Turunen, Hanne-Maria	Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Poke		59.80
Saikkonen, Sini	Keudan ammattiopisto	59.27	

312 Matkailu

Penttinen, Elina / Ristimella, Aino	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	81.72 GOLD	
Latvakoski, Noora / Väisänen, Ulriika	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	81.41 SILVER	
Haltia, Joonas / Jokinen, Miro	Ammattiopisto Tavastia	79.25 BRONZE	
Salmi, Pauliina / Viljanen, Carolina	Keudan ammattiopisto	78.46	
Muhonen, Birgit / Toivanen, Jenna	Helmi Liiketalousopisto	76.80	
Laaksonen, Iida / Morozova, Anna	Koulutuskeskus Salpaus	74.87	
Muilu, Veera / Roumio, Julia	Koulutuskeskus Sedu	67.11	

313 Taloushallinto

Auno, Markus / Jurmu, Atte	Oulun seudun ammattiopisto	88.00 GOLD	
Ojala, Silja / Ylikoski, Siiri	Oulun seudun ammattiopisto	86.50 SILVER	
Kauppinen, Emmi / Kärkkäinen, Sonja	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	80.00 BRONZE	
Koskinen, Veera / Teliranta, Joni	Koulutuskeskus Salpaus	78.50	
Pohjaranta, Pipsa / Röntty, Karo	Mercuria	73.00	
Juuse, Christel / Järvinen, Emma	Koulutuskeskus Sedu	68.00	
Plosila, Ida / Uittomäki, Miia	Koulutuskeskus Sedu	63.50	

Rakentaminen

401 Huonekalupuuseppä

Lukkarinen, Isak	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	83.40 GOLD	
Rongonen, Evgeny	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	81.21 SILVER	
Fofonoff, Juuso	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	78.95 BRONZE	
Ruuska, Matti	Savon ammatti- ja aikuisopisto	78.73	
Leppänen, Petri	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	76.03	
Salin, Jesse	Hyrja	73.70	
Saarinen, Aatu	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	73.00	
Kivistö, Marko	WinNova	71.2	

402 Ilmastointiasennus

Hokkanen, Juuse	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	85.23 GOLD	
Rentola, Maunu	Koulutuskeskus Sedu	84.37 SILVER	
Simola, Joni	Turun ammatti-instituutti	76.16 BRONZE	
Forsblom, Niko	Turun ammatti-instituutti	73.47	
Liukko, Juha	Oulun seudun ammattiopisto	71.20	
Velikainen, Daavid	Stadin ammattiopisto	68.27	

404 Maalaus ja tapetointi

Härkönen, Reetta	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	79.90 GOLD
Mononen, Mira	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	78.79 SILVER
Tervo, Enni	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	72.67 BRONZE
Saari, Jesse	Oulun seudun ammattiopisto	68.43
Lukkari, Anne	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	63.87
Torniainen, Kaisu	Etelä-Savon ammattiopisto	63.19
Plukka, Elisa	Koulutuskeskus Sedu	59.57
Kiuru, Sonja	Oulun seudun ammattiopisto	55.60

405 Putkiasennus

Mäkelä, Juho	Koulutuskeskus Sedu	81.53 GOLD
Leppänen, Olli	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	75.57 SILVER
Töyrä, Arvid	Optima	71.23 BRONZE
Strömberg, Topi	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	70.93
Hämäläinen, Heikki	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	70.93
Nurmi, Arttu	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	70.66
Lauttamus, Atte	Koulutuskeskus Sedu	68.26
Koskela, Jussi	Koulutuskeskus Sedu	64.87

406 Sähköasennus

Vuorijärvi, Tomi	Koulutuskeskus Sedu	92.73 GOLD
Luukkonen, Sakari	Ylä-Savon ammattiopisto	91.77 SILVER
Mononen, Janne	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	90.73 BRONZE
Alastalo, Eero	Hyria	86.73
Rautakoski, William	Keudan ammattiopisto	72.73
Jämsä, Joonas	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	70.77
Huuskonen, Paavo	Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Poke	66.50
Mustikkamaa, Juha-Pekka	Turun ammatti-instituutti	55.20

407 Talonrakennus, kirvestyöt

Korpi, Matias	Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	80.17 GOLD
Stenius, Patrik	Raision seudun koulutuskuntayhtymä	75.67 SILVER
Sosi, Antero	Lounais-Suomen ammattiopisto Novida	68.90 BRONZE
Survonen, Aleksi	Turun ammatti-instituutti	68.30
Häkkinen, Mikko	Etelä-Savon ammattiopisto	65.23
Vihtamäki, Severi	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	64.47
Härkönen, Samu	Etelä-Savon ammattiopisto	61.33
Sandström, Frank	Optima	56.37

408 Talonrakennus, muuraus ja laatoitus

Onnela, Veikko	Koulutuskeskus Sedu	63.37 GOLD
Virrantalo, Juho	Savon ammatti- ja aikuisopisto	56.89 SILVER
Öhman, Atte	Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto	53.64 BRONZE
Myllylahti, Miko	Koulutuskeskus Salpaus	51.07
Keski-Korpi, Joonas	Oulun seudun ammattiopisto	46.40
Simonaho, Julius	Keudan ammattiopisto	45.16
Pulkinen, Eero	Turun ammatti-instituutti	36.92

410 Viherrakentaminen

Kinnunen, Jani	Oulun seudun ammattiopisto	79.09 GOLD
----------------	----------------------------	------------

Tahvanainen, Veikko	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	77.56 SILVER
Lepistö, Oscar	Omnian ammattiopisto	76.69 BRONZE
Ruokosuo, Pauli	Omnian ammattiopisto	64.23
Salomaa, Johanna	Oulun seudun ammattiopisto	59.48

Ravitsemispalvelut

501 Kondiittori

Kempe, Emmi-Maria	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	94.29 GOLD
Timonen, Janita	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	92.57 SILVER
Lappalainen, Saana	Saimaan ammattiopisto Sampo	89.13 BRONZE
Järvinen, Johanna	Vantaan Ammattiopisto Varia	88.47
Aholaakko, Essi	Saimaan ammattiopisto Sampo	84.93
Kollanus, Viivi	Stadin ammattiopisto	80.70
Vekka, Pinja	Ammattiopisto Tavastia	76.07
Hussein, Ahmed	Stadin ammattiopisto	68.20

502 Ravintolakokki

Kinnunen, Adele	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	87.29 GOLD
Minkkinen, Roope	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	86.45 SILVER
Nykvist, Daniel	Yrkesinstitutet Prakticum	83.61 BRONZE
Haimakainen, Toni	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	82.72
Laamanen, Jouni	Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto	81.60
Koskinen, Niko	Vantaan Ammattiopisto Varia	79.14
Alba, Venla	Keudan ammattiopisto	77.65
Larjala, Niall	Stadin ammattiopisto	77.38

503 Cateringkokki

Mahlanen, Henriikka / Variko, Kristjan	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	85.24 GOLD
Lillqvist, Ida / Östman, Elaine	Optima	84.77 SILVER
Antikainen, Tiia / Jokinen, Emilia	Savon ammatti- ja aikuisopisto	82.59 BRONZE
Aittamaa, Linda-Maarit / Karhu, Roosa	Kainuun ammattiopisto	81.92
Kuhmonen, Veera / Vauhkonen, Oona	Saimaan ammattiopisto Sampo	81.38
Haapamäki, Joel / Laaksonen, Jere	Valkeakosken ammatti- ja aikuisopisto	79.02
Lintula, Ilona / Pasanen, Nuutti	Salon seudun ammattiopisto	78.00
Backman, Ellen / Rautiainen, Hanna	Axxell	71.70

504 Tarjoilija

Aly, Matilda	Koulutuskeskus Sedu	89.64 GOLD
Kangas, Henna	Ravintolakoulu Perho	88.71 SILVER
Kujala, Ilina	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	83.79 BRONZE
Nordenswan, Sofie	Yrkesinstitutet Prakticum	80.82
Norvaisa, Laura	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	80.70
Waara, Noora	Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	76.80
Uusitie, Kalle	Hyria	70.82
Kokki, Krista	Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto	61.28

Teollisuus

601 Automaatioasennus

Kalliokoski, Olli	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	64.25 GOLD
Kalliokoski, Lasse	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	62.30 SILVER

Mikkonen, Jussi	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	62.10 BRONZE
Tossavainen, Eetu	Savon ammatti- ja aikuisopisto	59.33
Kettunen, Janne	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	48.00
Eloranta, Olli	Luksia, Länsi-Uudenmaan ammattiopisto	47.00
Niemi-Korpi, Joel	Koulutuskeskus Salpaus	37.90
Kortelainen, Riku	Oulun seudun ammattiopisto	35.65
602 Elektroniikka		
Moilanen, Aleks	Kainuun ammattiopisto	88.40 GOLD
Huusko, Hannu	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	85.50 SILVER
Tuohimetsä, Lassi	Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Poke	78.70 BRONZE
Kivelä, Joonatan	Oulun seudun ammattiopisto	73.80
Palviainen, Kristian	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	73.40
Hirvonen, Artturi	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	66.90
603 Koneistus		
Niemi, Markku	Koulutuskeskus Sedu	79.50 GOLD
Seppänen, Jaakko	Kainuun ammattiopisto	68.00 SILVER
Mikkonen, Samu	Vaasan ammattiopisto	68.00 SILVER
Ryytty, Eerik	Ylä-Savon ammattiopisto	65.00
Lähdekorpi, Esa	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	64.00
Poukka, Lalli	Koulutuskeskus Sedu	57.00
Haapamäki, Elias	Koulutuskeskus Sedu	54.50
Filppula, Juh	Ammattiopisto Lappia	25.00
604 Laborantti		
Rantala, Jaakko	Turun ammatti-instituutti	88.00 GOLD
Ronkainen, Jenni	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	87.50 SILVER
Väsänen, Patrik	Savon ammatti- ja aikuisopisto	86.50 BRONZE
Vähäkuopus, Teija	Oulun seudun ammattiopisto	74.50
Pitkäkangas, Nea	Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	73.50
Stenfors, Joonatan	WinNova	61.00
605 Levy ja hitsaus		
Nissinen, Juh	Savon ammatti- ja aikuisopisto	83.69 GOLD
Suihkonen, Janne	Savon ammatti- ja aikuisopisto	83.03 SILVER
Pirilä, Saku	Koulutuskeskus Sedu	78.32 BRONZE
Viitala, Miika	Oulun seudun ammattiopisto	77.77
Saarinen, Valtteri	Vantaan Ammattiopisto Varia	77.69
Uotila, Ossi	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	75.60
Kihlström, Aleks	Saimaan ammattiopisto Sampo	73.77
Koivula, Tomi	Sastamalan koulutuskuntayhtymä	71.64
606 Mekatroniikka		
Finne, Martin / Wargh, Tobias	Optima	77.50 GOLD
Kaarineva, Valtteri / Leinonen, Toni	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	49.00 SILVER
Pihlainen, Patrick / Silpola, Touko	Jyväskylän ja Jämsän ammattiopisto	47.00 BRONZE
Hirvelä, Arttu / Rintamäki, Jari	Koulutuskeskus Sedu	43.50
Halonen, Santeri / Kurki, Kalle	Kainuun ammattiopisto	38.00
Inki, Eetu / Suomi, Olli	Turun ammatti-instituutti	28.50
607 Koneenasennus ja kunnossapito		

Linnanmäki, Reko	Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto Poke	86.84 GOLD
Rossi, Antti Pohjoisen	Keski-Suomen ammattiopisto Poke	85.13 SILVER
Miettinen, Juho	Savon ammatti- ja aikuisopisto	83.62 BRONZE
Harinen, Niko	Pohjois-Karjalan ammattiopisto	81.67
Saastamoinen, Arttu	Ylä-Savon ammattiopisto	81.08
Mänttari, Matti	Raahen ammattiopisto	80.82
Koistinen, Tomi	Ylä-Savon ammattiopisto	79.31
Nikula, Frans	Oulun seudun ammattiopisto	77.56

TaitajaPLUS

TaitajaPLUS – asiakaspalvelu ja myynti

Kivelä, Noora	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	96.50 GOLD
Savikko, Salla	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	93.10 SILVER
Tikkaniemi, Sara	Keskuspuiston ammattiopisto	92.60 BRONZE
Lahtinen, Suvi-Tuulia	Kiipulan ammattiopisto	91.27
Nikkinen, Essi	Kainuun ammattiopisto	73.10
Kinnunen, Minttu	Ammattiopisto Luovi	40.13

TaitajaPLUS – kiinteistöhoito

Savander, Tenho	Keskuspuiston ammattiopisto	92.79 GOLD
Ylivuori, Joel	Keskuspuiston ammattiopisto	86.87 SILVER
Manninen, Jori	Keskuspuiston ammattiopisto	84.97 BRONZE
Kukkonen, Tomi	Ammattiopisto Luovi	64.41
Helminen, Petri	Ammattiopisto Luovi	62.65
Huseen, Abdisamad	Keskuspuiston ammattiopisto	59.73

TaitajaPLUS – logistiikka

Laukka, Eetu	Ammattiopisto Luovi	85.50 GOLD
Koivisto, Toni	Kiipulan ammattiopisto	82.83 SILVER
Sorvari, Johannes	Validia Ammattiopisto	80.66 BRONZE
Lahti, Emil	Keskuspuiston ammattiopisto	78.50
Toivonen, Juho	Kiipulan ammattiopisto	74.66
Rautiainen, Juho	Validia Ammattiopisto	71.17

TaitajaPLUS – puhdistuspalvelu

Kouhia, Anniina	Validia Ammattiopisto	83.37 GOLD
Kohtaniemi, Mari	Koulutuskeskus Sedu	82.13 SILVER
Pulkkinen, Oskari	Bovallius-ammattiopisto	81.64 BRONZE
Pajunen, Nea	Kiipulan ammattiopisto	74.10
Tuominen, Nette	Keskuspuiston ammattiopisto	73.87
Hirvenkivi, Janica	Keskuspuiston ammattiopisto	58.13

LIITE 5.**Taitaja2016 Näytöslajien tulokset****N1 Elintarvikkeiden valmistus**

Mäkinen, Jessi	Turun ammatti-instituutti	90.59 GOLD
Viinamäki, Siiri	WinNova	89.48 SILVER
Salonen, Sara	Turun ammatti-instituutti	85.43 BRONZE
Kentta, Tiina	Koulutuskeskus Sedu	76.89
Launiainen, Milla	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	75.94
Järnes, Heidi	WinNova	75.86
Heikkinen, Salla	Oulun seudun ammattiopisto	75.56

N2 Lihatuotteiden valmistus

Verkas, Heidi	Tampereen seudun ammattiopisto Tredu	86.48 GOLD
Kuisma, Pyy	Turun ammatti-instituutti	84.63 SILVER
Sumiloff, Tomi	Oulun seudun ammattiopisto	83.23 BRONZE
Laitamäki, Toni	Koulutuskeskus Sedu	76.39

N3 Turvallisuusala

Raittila, Tommi	Stadin ammattiopisto	69.18 GOLD
Mäkelä, Valtteri	Ammattiopisto Lappia	65.53 SILVER
Latvanen, Noora	Koulutuskeskus Sedu	60.48 BRONZE
Junttila, Santeri	Oulun seudun ammattiopisto	60.25
Tommola, Jani	Koulutuskeskus Salpaus	57.94
Koskinen, Marike	Savon ammatti- ja aikuisopisto	53.83
Vasala, Henna	Hyria	10.48

LIITE 6

Taitaja9-finaali tiistaina 10.5.2016 klo 8.15 – 16.00 Seinäjoen uimahalli-urheilutalossa

Ohjelma

7.45-8.15	Ilmoittautuminen
8.15-8.25	Kilpailun avaus, Pekka Matikainen Skills Finland ry
8.25-8.45	Päivän aikataulu ja kilpailuohjeet, Seinäjoen uimahalli-urheilutalo Timo Vainionpää, lajivastaava, Koulutuskeskus Sedu Nina Routi, päätuomari, Novida
9.00-10.30	Alkuerät
11.00-12.00	Keräilyerät
10.30-13.00	Joukkueiden ruokailu, porrastetusti
13.15-14.00	Välierät
14.30	Finaali ja palkintojen jako
n. 15.30	Taitaja9-tapahtuman päätös

Tuomarit Taitaja9 -finaalissa

Nina Routi, Lounais-Suomen ammattiopisto Novida
 Mikko Aho, Vaasan ammattiopisto
 Anne Honka, Vaasan ammattiopisto
 Maarit Tupamäki, Sedu
 Heli Rätty, Sedu
 Arto Köykkä-Luopa, Sedu
 Jouni Rinta-Keturi, Sedu

Taitaja9-tulokset

1. Forssan keskuskoulu Forssasta: Atte Haltia, Tiia Virkki ja Markus Vuorinen
2. Pataluodon koulu Joensuusta: Eeli Friman, Waltteri Kähkönen, Henni Rinkinen
3. Valkealan yläkoulu Kouvolasta: Elmeri Korppi, Lassi Laiho, Iida Mankki
4. Karan koulu Riihimäeltä
5. Mertalan koulu Savonlinnasta
6. Oriveden yhteiskoulu Orivedeltä

Taitaja9 kilpailuun osallistuvat koulujoukkueet (36 joukkuetta, 108 koululaista)

Alastaron yläaste, Loimaa
 Alastaron yläaste, Loimaa

Alavuden yläkoulu, Alavus
Armfeltin koulu, Salo
Elomaan koulu, Hirvensalmi
Forssan Keskuskoulu, Forssa
Hauholan koulu, Kajaani
Hemmingin koulu, Masku
Hermannin koulu, Salo
Isonkyrön yläkoulu, Isokyrö
Itä-Porin yhtenäiskoulu, Pori
Jalasjärven yläaste, Kurikka
Joutsan Yhtenäiskoulu, Joutsa
Karan koulu, Riihimäki
Karkkilan yhteiskoulu, Karkkila
Keminmaan keskuskoulu, Keminmaa
Kirkonkylän yhtenäiskoulu, Kempele
Liedon keskuskoulu, Lieto
Maunulan yhteiskoulu, Helsinki
Mertalan koulu, Savonlinna
Nummelanharjun koulu, Vihti
Oriveden yhteiskoulu, Orivesi
Parkanon yhteiskoulu, Parkano
Parolan Yhteiskoulu, Hattula
Pataluodon koulu, Joensuu
Päiviönsaaren koulu, Varkaus
Sääksjärven yhtenäiskoulu, Lempäälä
Telakkakadun koulu, Äänekoski
Telakkakadun koulu, Äänekoski
Teuvan Yhtenäiskoulu, Teuva
Tuupalan koulu, Kuhmo
Uudenkaupungin yhtenäiskoulu, Uusikaupunki
Valkealan yläkoulu, Kouvola
Vehkalahden koulu, Hamina
Veikkolan koulu, Kirkkonummi
Vesannon yhtenäiskoulu, Vesanto

LIITE 7

Taitaja2016 Yhteistyökumppanit aakkosjärjestyksessä

ABB Oy, AEL, Ahlsell, Ahma Ympäristö Oy, Oy AGA Ab, AJK jatkokoulutus, Alavuden Auto Oy, Alavuden seurakunta, Oy Alma Group, Hotels Ab, Altia Oyj, Ammatilliset erityisopettajat ry, Ammattiopisto Lappia, Ammattiopisto Livia, Ammattiopisto Luovi, Ammattiopisto Tavastia, Andreas Knips Hembageri, Animagi Hevosklinikat Oy, Anvia Oyj, AO:n hiusalan opettajien jaosto, Are Oy, Arto Tervahauta Oy, Atria Suomi Oy, Autio Hanna, Autoalan keskusliitto ry, Auto- ja kuljetuslogistiikan työntekijäliitto AKT, Autoliikenteen työnantajaliitto ry, Autorobot Finland Oy, Avant tecno Oy, Avernia Oy/Palomaa Vuokko, Axxell Brusaby, Beamex Oy, Biofarm Oy, Bitucomp Oy, Bovallius ammattiopisto, BSTR Luova Konttori Oy, Camcut Oy, Canon Oy, Canorama Oy, Caverion Suomi Oy, Chaîne des Rôtisseurs – Paistinkääntäjät, Cimo, Coastone Oy, Contex Oy, CPE Sales Finland, Creanex Oy, Dacum Finland, Oy DeLaval Ab, Demeca Oy, Dermoshop Oy, Devaus Oy, Diagno Finland Oy, Diversey Suomi Oy, DL Software Oy Ab, Docendo Oy, Domretor Oy, Duni Oy, ECDL Finland Oy, Ekholm Mia, Electrolux Professional Oy, Elfa Distrelec Oy, Eläinklinikka Seppo Kangas, Emport Oy, Energiateollisuus, Ensto Oy, ER-pakkaus Oy, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä/Saimaan ammattiopisto Sampo, Etelä-Pohjanmaan Hevosjalostusliitto ry, Etelä-Pohjanmaan keittiömestarit ry, Etelä-Pohjanmaan Koneyrittäjät ry, Etelä-Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan matkailu, Etelä-Pohjanmaan matkailu, Etelä-Pohjanmaan opisto, Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa, Etelä-Pohjanmaan osuuspankki, Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Etelä-Pohjanmaan TE-toimisto, Seinäjoki

Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät ry/Suomen yrittäjät, Etelä-Savon Ammattiopisto, European Forum of Technical and Vocational Education and Training, Euroopan komission Suomen-edustusto, Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy, Faba osk, FCG Kuntarekry Oy, Festo Oy, Finnbakels Oy, Finntensid, Flowbox Oy, Foodwest Oy, Fotoforma, Forsfood Oy, FSM Oy, Fysio2000, Fysioline Oy, Galleria Matti V Toivola, Geberit Oy, Oy Grönblom Ab, H1 Oy, Hajatek Oy, Hartman Rauta Oy, Hartman Rauta Oy, Hartman Koti, Hautala Service Oy, Hettich FurnTech GmbH & Co. KG , Ypäjän Hevosopisto Oy, Hilti Suomi Oy, Hiussalonki Katalook, HL Group Oy / Cromax automaalit, Homeros, Horze Suomi, Hotel Sorsanpesä, Hyria Koulutus Oy, Hyväkone Oy, Hyyrynen Marianne, Hämeen ammattikorkeakoulu HAMK, Härmän kuntoutus Oy, Hätälä Oy, HögforsGST Oy, ICT-Akademy ry, Iisakki Järvenpää Oy, Ilmajoen Kattomestarit Oy, Image wear , InCar Oy, Insinööritoimisto Mauno Valkama, Interflora-Suomi ry, Into Seinäjoki Oy, Isoproto Oy, ISS Palvelut Oy, ISS Security Oy, Jesse´s Dine Oy, John Deere Forestry, Jokipiin Pellava, Julkisten ja hyvinvointialojen

liitto JHL, Jyväskylä & Pojat Oy/Etelä-Pohjanmaan Koneyrittäjät ry, Jyty ry, Jyväskylän ammattiopisto, Kainuun ammattiopisto, Kaks Kättä työpaja Oy, Kalliobetoni Oy, Kamila Marjo, KAO Finland Oy Goldwell, Kapkem Vaasa
 KappAhl, Kauhavan kiviveistämö, Kaukomaalaus Oy, Kauneushoitola Passion Clinique, Kauneus- ja hyvinvointipalvelut Sinun salonkisi Ky, Kauneus- ja jalkahoitola Johannan Helmi, Kauppapuutarhaliitto
 Kekkilä Oy, Kemianteollisuus ry, Kemppi Oy, V Keskimäki Oy, Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, Keuda, Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä, Keskuspuiston ammattiopisto, Kiiltoclean, Kiinnike-Heinonen Oy, Kiipulan ammattiopisto, Komas Oy, Koskisen Oy
 Kossun possu, Koulutuspalvelu Vaurio, Kouvolan Aikuiskoulutuskeskus, Kouvolan seudun ammattiopisto KSAO, Koulutuskeskus Salpaus, KS- Tarvike Oy, K-Supermarket Alavus, Kukka-Lea, Kuortaneen Urheiluopisto, Kurunsaari Jenni, Kuusiolinna Terveys Oy, Kyrönlahden Ratsutila ay, Lakeuden Etappi Oy, Lakeuden Ympäristöhuolto Oy, Lakeuden Vihertaimisto Oy, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä/Lapin ammattiopisto, Lapuan Kankurit, Las Valmas ja Opso ennakkopaketti –hanke, Ledil Oy, Leijona Group Oy, Leipurin Oy, Lemmikkieläinliike Tarantella Oy = Faunatar-logo, Lennol Oy, Levyvirta Oy, Lillbacka Powerco Oy, Oy Lindap Ab, LinePack Oy, Lindström Oy, Oy C.E. Lindgren Ab, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä / Lounais-Suomen ammattiopisto Novida, Luonnonlaatta Ky K.Sippola, Luukkonen Kirsi
 Luxus Day, LVI-DAHL Oy, LVI-Kannonlahti Oy, Lähdesmäki Oy, LähiTapiola Etelä-Pohjanmaa, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö, Länsirannikon Koulutus/Winnova, Maakunnan Auto Oy, Maalausliike Mattila & Lehtimäki Oy, Maalausliike R. Lehtimäki Ky, Maaseutuverkostopalvelut, Maatalousyhtymä Yli-Peltola Hannu, Maarit ja Reijo, Maavihreä, Maker3D Oy, MTK Etelä-Pohjanmaa, Oy Machine tool co, Mallan Makeat, Masino Welding Oy, Ma-Tech Oy, Mauste-Sallinen, Mehukas Saikkonen & Sippola Oy, Mercuria Kauppiaitten Kauppaoppilaitos, Metallityöväen Liitto ry, Metrohm Nordic Oy
 Metro-tukku, Metsä Group, Microsoft, Mitutoyo, Moto-Seinäjoki Oy, MSK Group Oy, Myynnin ja markkinoinnin ammattilaiset MMA, Märijärvi Arja. Naturalia Finland Oy, Nora Flooring Systems Oy, Nuori yrittäjyys ry, Olini Oy, Ompelijan maailma , Ompelimo Riitta Mäki-Jouppi, Omnian ammattiopisto, Omron Electronics Oy, Oy Onnen Juurella, Onninen, Opetushallitus, Oras Oy, Ordior Oy, Oulun seudun ammattiopisto, Palvelualojen työnantajat PALTA ry, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, Parturi-Kampaamo Pink, Peab Oy, Pellon Group Oy, Pelma Oy, Penope Oy, PiiPoo Oy, Pirjon Pakari Seinäjoki Oy, Pohjanmaan Ompelukone Oy, Pohjanmaan Osuuspankki, Pohjanmaan Pintaurakoitsijat ry, Pohjanmaan Rakennuspelti Oy, Pohjois-Karjalan ammattiopisto, Porvoon ammattiopisto Amisto, Huivalentio Power park, ProAgraria Etelä-Pohjanmaa, ProAgraria Keskusten liitto, Projecta, P. Rotola-

Pukkila Oy, Prysmian Group, Puhtaustieto PT Oy, PuuComp Oy, Puuseppämestarit ry, Puuteollisuusyrittäjät PTY Palvelut Oy, Puuviesti, Pyrollpack Oy, Päiväkoti Vihreä Willa, Radiaattoritehdas Salomaa Oy, Rasion seudun koulutuskuntayhtymä, The.Mesta.net, Rakennus- ja kiinteistöpalvelualan vetovoima ry, Rakennusliitto, Ramport Oy, Ravintola Joupiska, Ravintola PikkuVeli, Ravitalli Tuomas Pakkanen Oy, Realia Isännöinti Oy, Kirjanpitokeskus, Reikälevy Oy, R.K. Salon lakkitehdas Oy, Robert Bosch Oy, Rohdos-Ala Oy, Rovaniemen koulutuskuntayhtymä/Lapin ammattiopisto, RTK-Palvelu Oy

Rudus Oy, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä/Saimaan ammattiopisto Sampo, Salon seudun ammattiopisto, SaloSolar Oy, Sandudd Oy, Sannan Valkoinen talo Ky, Santa Maria Finland Oy, Savon ammatti- ja aikuisopisto, Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto, Schenker Oy, Seinäjoen ammattikorkeakoulu Oy, SeiLab Oy, Seinäjoen energia Oy, Seinäjoen Kaupunki, Squash & Bowling Center, Seinäjoen kukkatoimitus, Seinäjoen Pika-Pesu Oy, Seinäjoen Rengaskeskus Oy, Seinäjoen seurakunta, Seinäjoen Tangomarkkinat Oy, Seinäjoki Activity Park Oy, Seinäjoki Areena Oy, Seiverkot Oy, Seppälä, Lapua, Sew-Eurodrive Oy, Sht-Tukku Oy, Sick Oy, Siemens Oy, Sihvonen Jorma, Siirilän puutarha, Siirilän ratsastuskeskus, Oy SKF Ab, SLO Oy, SM Fimac Oy LTD, SonniShine Syndicate Osk, Soundbros, SSTL Puhtausala ry, Stadin ammattiopisto, Standa, Stark Seinäjoki Rengastie, Step Systems

Studio Tuumat Oy, Suojainekspertti Oy, Suomen alumiinituotteet Oy, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry, Suomen Hitsausteknillinen yhdistys ry

Suomen Hiusyrittäjät ry, Suomen Hoitolatukku, Suomen keittiömestarit ry, Suomen kosmetologien yhdistys ry, Suomen kukkakauppiasliitto, Suomen käsityöyrittäjät SKYT ry, Suomen liikemiesten kauppaopisto, Suomen 3M Oy / Autotuotteet, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer, Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry, Suomen punainen risti, Länsi-Suomen piiri, Suomen ratsastajaliitto ry, Suomen Sokeri Oy, Suomen Taloushallintoliitto ry, Suomen Tekstiili ja Muoti Ry ent. finatex, Suunnistusliitto ry, Svenska Österbottens Förbund, Sähkö Tuominiemi, Talli Ala-Kauppila, Taloushallinnon ammattilaiset ry, Tampereen seudun ammattiopisto Tredu, Tampereen Terä- ja kone-edustus Oy, Tarkett Oy

Team Teollisuusalojen ammattiliitto ry, Tehy, Teknologiateollisuus ry, Oy Teollisuushankinta Ab, Tikon Oy, Tiinan Talli, Tikkurila Oyj, Tilitoimisto Tynilä Oy, Tooltechnic Oy, Toyota Auto Finland Oy,

Toyota Material Handling Finland Oy, Treston Group Oy, TTS Työtehoseura, Tukkutalo Heinonen Oy, Turun ammatti-instituutti, Turvatiimi Oyj, TX2

Turvaratkaisut Oy, Uness Oy, UPM Metsä, Uponor Oy, Uppalan kartano Oy, Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä / Ammattiopisto Novida, Vaasan ammattiopisto, Vaasan kaupunginteatteri, Validia ammattiopisto, Valio Oy, Valkeisen Loma ay, Vallox, Viher- ja ympäristörakentajat ry, VWR International Oy, Veljekset Keskinen

Oy, Ravintola Onnenkivi, Veljekset Wahlsten Oy, Viherhietikko Oy, Volvo Finland Ab, E. Vuorio, WellWorks Oy, Wihuri, tekninen kauppa, Vileda Professional, Wohlsin kartano, Würth Oy, Värihärmä Oy, Värimiehet, Väripiirto Oy, Väriteollisuusyhdistys ry, Ylihärmän Säästöpankki, Ylistaron Terästäkomo Oy, Ylä-Savon ammattiopisto, Yrkesakademin i Österbotten, Svenska Österbottens Förbund, Ähtärin Eläinpuisto Oy